ORDINATIONES PRAEPOSITORVM GENERALIVM,

Communes toti Societati;

Auctoritate Septimæ Congregationis Generalis contractæ.

ROMÆ,
In Collegio Romano eiusdem Societatis.
Anno Domini. M.DC.XVI.

SVPERIORVM PERMISSV.

SVPERIORIBVS SOCIETATIS.

CVM optarent iam dudum pleræq. Prouinciæ, idque nuper à Septima Congregatione postulassent, vt Ordinationibus Generalium, Instructionibusque breuiorem in formam, commodioremq. ordinem redactis, Nostrorum in his legendis labor, tædiumque leuaretur: communibus

illarum votis vt ſatisfaceret Congregatio, delectis è cœtu ſuo de more aliquot Patribus, totum hoc negotium diligenter commendauit. Illi ergo primum quidem antiquas Ordinationes ita contraxerunt, vt & breuiſſimæ nunc ſint, & ſenſum tamen integrum, apertumq. retineant. Inſtructionum autem tum Quintæ, tum Sextæ Congregationis quia duo genera erant, vtraſquę diſtinguendas cenſuerunt. Atque eas quidem, quæ perpetuæ legis vim habere videbantur, integras Ordinationibus ſubijciendas; ijs exceptis, quę de tertio probationis anno diuerſis temporibus perſcriptæ, aliam methodum, ordinemq. in quem nunc digeſtæ ſunt, neceſſario poſtulabant. ex reliquis verò

rò ea duntaxat excerpenda, Ordinationibusque ipsis, aut Regulis inserenda iudicarunt, quæ certi quippiam eodem modo statuerent: ita vt his sepositis, Instructiones illæ de cetero seorsim ab alijs excusæ, ad directionem tantummodo Superiorum, pro re nata, & eorum opportunitate legendæ seruarentur, sicut Industriæ, & Epistolæ Generalium. Quorum Patrum iudicium, operamq. cum in omnibus approbasset Congregatio: Sic nimirum, vt Ordinationes ad hanc formam redactæ, vim non nouam, sed eam ipsam quam antea, in posterum obtineant: atque id iam superesset, vt singula in hunc modum recognita, & probata cum Prouincijs communicarentur; hac laboris

parte, quæ mihi præcipuè demandata eſt, ita perfunctus ſum, vt editionem qua fieri potuit diligentia maturarem, caueremque ne muneris gratiam, quod reipſa expeti ſentiebam, diuturna minui expectatione permitterem. Romæ 29. Ianuarij. M. DC. XVI.

Bernardus de Angelis Secretarius Societatis Ieſu.

IN-

INDEX ORDINATIONVM

Præpositorum Generalium, quæ hoc Libro continentur.

CONTRACTÆ, ET EXCERPTÆ.

Cap. I. *Quæ ad Prouinciales præcipue spectant.* pag. 9.

I I. *Quæ ad Superiores Locales.* 19

I I I. *De tertio anno Probationis) Pro Prouincialibus.)* 27

Pro Instructore. 31

Pro ijs, qui tertium annum agunt probationis. 39

I V. *Monita Generalia, quæ ad religiosam Nostrorum directionem spectant.* 45

INTEGRÆ.

V. *De Casibus reseruatis in Societate.* pag. 55

V I. *Pro Superioribus, & Confessarijs Societatis.* 62

VII. De promouendis ad Ordines sacros. 68
VIII. De Libris Ordinationum. 70
IX. De visitandis Prouincialibus. 75
X. Pro Consultoribus capita scribendi. pag. 80
XI. De Confessarijs Principum. 84
XII. De dimittendis. 94
XIII. De iunioribus Scholasticis. 105
XIV. De ijs, qui in prædijs vacationum tempore morantur. 109
XV. De manifestatione delicti. 111
XVI. De acceptandis Collegijs. 120
XVII. De aptis ad gubernandum. 127
XVIII. De promouendis ad gradus Societatis. 141
XIX. De Catalogis, qui tertio quoque anno in Vrbem mitti debent. 171
XX. De contractibus celebrandis. 177
XXI. De modo qui seruari debet, cum sodalitates B. Virginis ad primariam Romanam aggregari petunt. 184

ORDI-

ORDINATIONES PRAEPOSITORVM GENERALIVM,

Communes toti Societati,

Auctoritate Congregationis Septimæ contractæ.

Pro Prouincialibus.

1 NOuitijs tum in prima probatione, tum sexto quoque mense præter literas Apostolicas Iulij III. de quibus fit mentio in Reg. 13. Magistri, ostendatur etiam Bulla Pij V. de Apostatis, & Constitutio Gregorij XIV. Gre- Quæ Nouitijs, & Tertiarijs legenda.

Gregorij item XIII. quæ incipit, Aſcendente Domino, parte illa omiſſa, quæ agit de impugnatione Inſtituti. Similiter etiam eos, qui vota ſimplicia, vel ſolemnia edituri ſunt, aut tertium annum acturi, eaſdem Bullas legere oportebit. *Claudius*.

Deſerentes Societatẽ quando vota renouent.

2 Qui poſt emiſſa vota Societatem ſine licentia deſerunt, poſt reditum eadem cum alijs præmiſſa ſatisfactione renouare debent. Qui autem cum licentia votis ſoluti abierint, poſt reditum ea non emittent ante biennium, ſicut & ceteri Nouitij. Quod tamen attinet ad probationes, poterit Prouincialis habita ratione perſonarum, ſatisfactioniſque diſpenſare. *Claudius*.

Sepulcrorum inſignia.

3 Principum virorum ſepulchra, aut titulos, & inſignia in Eccleſijs noſtris extare non expedit. Quare ſi quis tale aliquid petierit, ad Præpoſitum Generalem referatur, vt decernat quid permitti conueniat. Cenotaphia tamen ad dies aliquot, vel etiam menſes, apponi ſolita non prohibentur. *Claudius*.

Abire in patriam.

4 Profectionem in patriam Noſtris Prouinciales abſque cauſa vrgente, & quæ moram non patiatur, non permittant ſine licentia Generalis; ad quem

ſaltem

ſaltem poſtea referent, ſi neceſſitas coegerit; ſignificabuntque quantum ad tēpus eam conceſſerint. Omnibus autem ſocios adiungent, qui futuri ſint ædificationi. *Claudius.*

5 Hiſtoriam cuiuſque Collegij, & Domus Societatis Romam mitti oportet: qua breuiter explicetur, quo tempore, qua occaſione, quibus modis exordium ſumpſerit: quos item reditus, ac bona ab initio, ac quæ deinde incrementa, & per quos acceperit: quot, & quas lectiones, quæ ve alia onera & obligationes habeat; quem numerum perſonarum alat, vel alere poſſit, ceteraque huiuſmodi. Cuius quidem hiſtoriæ retineri in Collegijs debet exemplum vt ſi quando de futuris incrementis redituum, cenſuum, aut onerum proſequenda erit narratio, à fine præcedentium inchoetur. Perſcribenda autem erunt omnia in papyro eiuſdem magnitudinis cũ Romana, & marginis olim præſcriptæ. Qua itidem forma tum vota noſtrorum cum in Vrbem mittentur, tum acta Congregationum Prouincialium deſcribi oportebit. *Claudius.*

Hiſtoria Collegiorum.

Qua forma tũ hiſtoria tum vota ſcribenda & acta Congregationum.

6 Qui in Superiores eliguntur, antequam Superioris officium ineant, ſe ſe ad

Noui Superiores ad Spiritualia Exercitia.

ad dies aliquot ſpiritualibus Exercitijs recolligant. *Claudius.*

Confeſſarij Conſultores non ſint.

7 Confeſſarij noſtrorum, quoad fieri poterit, Conſultores non ſint: quod ſi quando fuerint, caueant Superiores, ne dum de perſonis agitur, eos quicquam interrogent. *Claudius.*

Noui Sacerdotes, &c.

8 Recens promoti Sacerdotes per duos ſaltem annos, vt ordinarij operarij in miniſterijs cum proximis non occupentur: atque intra hoc biennium, & poſt illud, antequam ad mulierum confeſſiones exponantur, virorum confeſſionibus audiendis exerceantur. *Claudius.*

Viſitationes mulierum.

9 Ad reſecandas mulierum ſuperfluas viſitationes, quæ magna temporis ac ſpiritus iactura fieri ſolent; Prouincialis cum ſingula loca viſitat, diligenter an illi ſint exceſſus inueſtiget; ac præter eas, quibus ob dignitatem, vel merita in Societatem id officij genus negari ſine offenſione non poſſit, ceteras omnes huiuſmodi viſitationes prohibeat. *Claudius.*

Bonorum diſtributio.

10 Bonorum diſtributiones vt recte à noſtris, & cum ædificatione fiant, hæc in primis obſeruanda. Primo, Si qui bonis ſuis ſe abdicant, alij potius ea

dona-

donare velint, quam Societati; nec dissuaderi, nec retrahi eos debere: neque opus esse, vt Generalis assensum ad id requirant. Secundo, Si quid Societati largiri velint, Rector, qui Collegio suo applicari cupit, Prouincialem informet, hic vero Generalem, tum de bonorum valore, & Collegij illius necessitate, tum an alia sint Collegia, quæ maiore inopia laborent, tum denique quo propendeat voluntas abdicantis, vt huic, vel illi Societatis loco addicantur. Tertio, Nulla cuiusquam Nostrorum legitima exigatur, aut applicetur, vel ea de re agatur priusquam biennium probationis peregerit, votaque emiserit. Quod si quis maturior erit ætate, cuius bona, vel à nullo dependeant, vel exigi & recuperari sine offensione, ac difficultate possint; referet ad Præpositum Generalem Prouincialis, vt videat, an permittenda illi sit dispositio ante biennium. Quarto, In huiusmodi exactionibus, conuentionibusque primum omnium attendatur, an is, qui disponit, consanguineos pauperes habeat; deinde pacis erga omnes, & ædificationis ratio potius habeatur, quam commodi vllius temporalis. Quod vt fiat, Prouincialis ipse potius,

quoad fieri poteſt, per ſe hæc tractet, quam per Rectores, ac multo minus per Procuratores, qui applicationum illarum ſpem aliquam conceperunt. Quinto, Poſtquam quis in Societate quatuor integros annos vixit, dummodo ad annum viceſimum peruenerit, & in vocatione firmus, ac ſtabilis iudicetur, de rebus ſuis omnino diſponat, niſi patriæ leges diutius expectare cogant.

Claudius.

Conſultorum mutatio.

11 Vt mutari Superiores debent, ita etiam ſubinde aliqui Conſultores, ne per longiſſimi temporis ſpatium ijdem ſemper hoc officio fungantur.

Claudius.

Sacerdotes Nouitii celebrant cum vouēt

12 Sacerdotes Nouitij quo primum die biennio elapſo vota emittunt, celebrare antiqua conſuetudine ſolent.

Claudius.

Quid ſcribendum cum Superiores mutandi ſunt

13 Cum de Superioris alicuius mutatione agendum eſt, primum cauſam Præpoſito Generali exponat Prouincialis, cur liberandus quiſque videatur. Verbi gratia quod diu gubernarit, quod minus ſatisfaciat, quod liberationem ipſe expetat. Deinde re prius cum Conſultoribus examinata, ſubijciat quis, cuique ſuccedere poſſit: nec vnum,

ſed

ſed plures, & quis omnium aptiſſimus iudicetur. Quod ſi de his miſſæ alias in Vrbem informationes fuerint inter aptos ad gubernandum, id ipſum ſignificet. Sin minus, vel tum ſtatim mittat, vel primo quoque tempore. *Claudius.*

14 Collegia, quæ poſſunt alere duodecim ſcholares, nullas eleemoſynas admittere poſſunt, niſi leuis momenti, raro, & ab ijs, quorum timeatur offenſio, ſi non admittantur. Reliqua poſſunt. Sed ſi ab ijs mittantur, quorum filij ſcholas noſtras frequentant; & coniectura ſit (ſumpto iudicio ex circunſtantijs perſonarum, ac modi dandi, & loquendi) mitti pro compenſatione, vel intuitu miniſterij, admitti non debent, donec plane intelligant accipi non poſſe, niſi nomine eleemoſynæ, ſecluſo omni alio reſpectu, atque hoc eodem modo ipſi quoque largiantur. Idemque eſt iudicium de eleemoſynis, quæ poſtquam Noſtri alicubi concionati ſunt, ad Domos, vel Collegia interdum mittuntur à prælatis, vel à Ciuitatibus, aut alijs. *Claudius.*

Eleemoſynæ.

Inſtruct. 2. ſextæ Cong. c. 2. §. 4.

Ex 2. pro Concionatoribus §. 9.

15 Qui cibis Quadrageſimalibus veſci non poſſunt, hi propter ædificationem proximi extra Domos noſtras conciona-

Concionatores.

cionaturi ne mittantur. Cum ijs autem, qui in Ecclesijs nostris concionantur, nemo dispenset inconsulto Prouinciali, qui quidem necessitatis, & maioris diuini obsequij rationem habebit. In victu porro, & vestitu lautitiæ illæ, ac singularitates, & exemptiones, quibus alij merito offenduntur, Concionatoribus minime concedantur.

Claudius.

Coadiutores e nouitiatu, quādo educēdi.

16 Coadiutores è Nouitiatu educi non debent, nisi per annum saltem integrum in eo fuerint, & bene satisfecerint: nullo autem modo ante finitum biennium in publicis æditui, Ianitoris & similium officijs, in quibus cum externis agitur, exponi. *Claudius.*

Ex 8. pro Nouitiis §. 5.

Ratio exigendæ cōscientiæ.

17 Summa cura prouidere Superiores debent, vt in exigenda ratione conscientiæ, secreti naturalis quo tenentur fides integra sit; nihil omnino cuiquam innuendo, ac multo minus ad consultationem consilij causa referendo; sed hac notitia ita vtendo, vt subditorum animi nequaquam offendantur. Proinde qua fide in hoc genere se gerant Superiores Prouincialis diligenter cognoscat: & si quis in eo minus quam debet, fuerit accuratus, pro culpæ modo in eum animaduer-

Ex 13. de ratione conscientiæ, §. 2. & 3.

maduertat; ac, si opus fuerit, de eo remouendo certiorem faciat Generalem Præpositum. Quod ita fuisse constitutum operæpretium est à subditis intelligi ne qua ratione ab aperienda sua conscientia deterreantur. *Claudius.*

Ex 2. 6. Cong. de Missionibus.

18 Qui in Missionibus versantur, fœminas ne visitent, nec eas ad se domum venire sināt quacumque de causa, sed in templo, si necesse fuerit, audiantur. 2. Externos ad mensam nunquam inuitent, nec se ab alijs inuitari patiantur, quantum in ipsis erit. 3. Pecuniam quoad fieri potest non accipiant: si accipere cogentur, sic impendant, vt memores sint paupertatis & ædificationis: eiusque rationem Superiori postea reddant. *Claudius.* In Missionibus quo modo se gerant.

Ex 8. 6. Cong. pro Superioribus, §. 2.

19 Socius Prouincialis semel quotannis certiorem faciat Præpositum Generalem, quemadmodum suas Regulas obseruet Prouincialis; ceterasque ordinationes executioni mandandas curet; & vt fructuose se gerat in obeunda Prouincia. *Claudius.* Socius Prouincialis.

Ex eadē §. 3.

20 Futuri Superiores, qui nondum gubernarunt, priusquam gubernationem ineant, duos minimum menses rebus alijs sepositis ponant in attenta lectione Constitutionum, Regularum, Or- Noui Superiores instruantur in Cōstitut.

dinationum, Industriarum, Instructionũ pro Superioribus, & Priuilegiorum; vt recte omnia percipiant: & quæ non bene intellexerint, à Prouinciali percontentur: cuius erit illos erudire, & in visitatione periculum facere, quam bene omnia calleant, admonito Præposito Generali. *Claudius*.

Ministri quales. 21 Ministri, in magnis præsertim Collegijs, nec valde iuuenes præficiantur, nec absque consultatione. Instruendi autem erunt primum à Prouinciali, deinde à Superioribus ipsis in decursu officij: ijque sint, quantum fieri poterit, qui Rectores aliquando esse possint. *Claudius*. Ex eadẽ §. 4.

Confessarij Superiorum. 22 Confessarij Superiorum, absente Prouinciali, dispensare cum illis possunt in cibis vetitis, horis canonicis, irregularitate, & similibus, eodem plane modo, quo Superiores cum suis subditis. Eademq. erga Prouincialem facultas eius Confessario conceditur. *Claudius*. Ex eadẽ §. 7.

Menstrua consultatio. 23 Prouincialis initio cuiusque mensis, aut certè quando adsunt Consultores, consultationem cum illis habeat de statu & disciplina totius Prouinciæ, quid in ea sciatur, quid audiatur, quid ipsemet à Rectoribus, eorumque Consultoribus acceperit. *Claudius*. In 10.6. pro executione vrgenda.

PRO

PRO SVPERIORIBVS Localibus.

LIBRI veterum obſcæni, non expurgati, quamuis in Indice prohibiti non ſint, noſtris tamen etiam Magiſtris, niſi maturis, & qui ſine periculó vti poſſint, non permittantur: Scholaſticis autem nullo modo. Recentiores vero, quocumque idiomate ſcripti, nemini concedantur. Spirituales item, qui licet pij videantur, Inſtituto noſtro minus congruunt, vt Taulerus, Rusbochius, Harphius, & alij huiuſmodi, Noſtris paſſim, ac ſine delectu non permittendi. Muſici denique qui turpem dictionem habent, vel ſonum, cui ſubeſſe obſcœna, aut vana putentur, penitus interdicuntur. Quinam porro ex libris prohibitis ſeruari in Collegijs noſtris, & quo loco debeant, quorumve vſus, & qui-

Libri obſcœni.

Spirituales non cógruentes Inſtituto.

Muſici.

Libri prohibiti.

dinationum, Industriarum, Instructionũ pro Superioribus, & Priuilegiorum; vt rectè omnia percipiant: & quæ non benè intellexerint, à Prouinciali percontentur: cuius erit illos erudire, & in visitatione periculum facere, quam bene omnia calleant, admonito Præposito Generali. *Claudius.*

Ministri quales. 21 Ministri, in magnis præsertim Collegijs, nec valde iuuenes præficiantur, nec absque consultatione. Instruendi autem erunt primum à Prouinciali, deinde à Superioribus ipsis in decursu officij: ijque sint, quantum fieri poterit, qui Rectores aliquando esse possint. *Claudius.* Ex eadẽ §. 4.

Confessarij Superiorum. 22 Confessarij Superiorum, absente Prouinciali, dispensare cum illis possunt in cibis vetitis, horis canonicis, irregularitate, & similibus, eodem plane modo, quo Superiores cum suis subditis. Eademq. erga Prouincialem facultas eius Confessario conceditur. *Claudius.* Ex eadẽ §. 7.

Menstrua consultatio. 23 Prouincialis initio cuiusque mensis, aut certè quando adsunt Consultores, consultationem cum illis habeat de statu & disciplina totius Prouinciæ, quid in ea sciatur, quid audiatur, quid ipsemet à Rectoribus, eorumque Consultoribus acceperit. *Claudius.* In 10. 6. pro executione vrgenda.

PRO

PRO SVPERIORIBVS Localibus.

LIBRI veterum obſcæni, non expurgati, quamuis in Indice prohibiti non ſint, noſtris tamen etiam Magiſtris, niſi maturis, & qui ſine periculó vti poſſint, non permittantur: Scholaſticis autem nullo modo. Recentiores vero, quocumque idiomate ſcripti, nemini concedantur. Spirituales item, qui licet pij videantur, Inſtituto noſtro minus congruunt, vt Taulerus, Rusbochius, Harphius, & alij huiuſmodi, Noſtris paſſim, ac ſine delectu non permittendi. Muſici denique qui turpem dictionem habent, vel ſonum, cui ſubeſſe obſcœna, aut vana putentur, penitus interdicuntur. Quinam porro ex libris prohibitis ſeruari in Collegijs noſtris, & quo loco debeant, quorumve vſus, & qui-

Libri obſcœni.

Spirituales non cō gruentes Inſtituto.

Muſici.

Libri prohibiti.

bus concedi à Rectoribus queat, decernet Præpositus Prouincialis.

Euerardus.

Bulla Cœnæ. 2 Bulla cœnæ in singulis Domibus, & Collegijs eo loco exponatur, vbi commode à Confessarijs nostris legi possit.

Euerardus.

Suffragia pro defunctis. 3 Pro ijs, qui in itinere Indico vita funguntur, fiant solita suffragia tum in Prouincia, in qua moriuntur, tum in ea etiam Indiæ Prouincia, ad quam tendebant, vel vnde in Europam veniebant. Pro ijs vero, qui in Europa extra Prouincias suas decedunt, fiant in Collegio, seu Domo, in qua quis moritur, (vel in proxima, si peregre obierit) eadem omnino suffragia, quæ fierent si eius loci membrum foret: moneatque loci Superior Præpositum Prouinciæ, ad quam defunctus mittebatur, vt solita pro eo suffragia indicat tum in Domo, ad quam destinabatur, tum in tota Prouincia, ac si in illa obijsset. *Claudius.*

Compendium Priuilegiorũ. 4 Compendium Priuilegiorum, seu maius, seu breuius, sine permissu Generalis nusquam recudatur. Exemplaria autem, quæ ad vsum præcipue Superiorum, & Consultorum in singulis Domibus, & Collegijs esse debent, ita

nostris

noſtris cum facultate Prouincialis concedi poterunt, vt externis non oſtendantur, nec inde ad alia loca exportentur.
Claudius.

5 Horam conſiderationi Superiores locales quotidie, aut certe alternis diebus impendent: in qua ſecum, & cum Deo conſiderent, quomodo ſe habeat ſtatus Domus, vel Collegij; quomodo ſubditi ſpiritu, & virtutibus proficiant; quid impedimenti, & diſtractionis habeant; quo ſpirituali morbo hic, vel ille laboret; quo remedio iuuari poſſit, vt adhibeatur: quomodo Præfectus rerum ſpiritualium, ac ceteri officiales ſuis officijs fungantur; quomodo Regulæ, Ordinationes, & religioſa diſciplina ſeruetur; quis erga proximos per miniſteria noſtra fructus colligatur. Denique præter examen ordinarium, examinent hoc tempore impenſius defectus circa gubernationem: legant regulas Viſitatorum, & Superiorum iuſſa; nihilque horum omnium perfunctorie, ſed accurate, & ſtudioſe omnia in Domino exequantur. *Claudius*.

Hora conſiderationis.

6 Superiores à Præfecto rerum ſpiritualium rationem frequenter exigant, quomodo, & quam frequenter, iuxta

De Præfectis ſpiritus.

regulas, Patres, & Fratres curæ suæ commissos alloquatur: idque ipsum à Patribus, & Fratribus ipsis intelligat.

Claudius.

Cōmunionis frequētia. 7 Circa Communionis frequentiam, vbi seruari non potest Regula 26. Sacerdotum, ne pœnitentes crebrius, quam octauo quoque die communicent; hoc saltem retineatur, vt solius Prouincialis dispensatione bis in hebdomada communicare liceat. Cum ijs vero, qui frequentius soliti sunt, id curetur, quod suauiter obtineri possit.

Claudius.

Nouitij quaterni in cubiculis. 8 Nouitij in Domo probationis terni, aut quaterni in cubiculis, permixti antiquiores cum recentioribus manere debent etiam interdiu, non in aula, quæ communibus tantum conuentibus, & exercitijs destinanda est. *Claudius*.

Aedificare. 9 Superiores locorum inconsulto Prouinciali ædificare nihil debent: nec permittere Prouincialis, vt quicquam, nisi quod necessarium sit, ædificent.

Claudius.

Quæ cum Consultoribus. 10 Rectores priusquam ad Prouincialem de re aliqua scribant, de ea cum Consultoribus conferant: & quid illi sentiant, Prouinciali significent. *Claudius*.

12 Mo-

11 Monialium cœnobia nostri ad ægrotantium confeſsiones audiendas, nullo modo ingrediantur. *Claudius.* Cœnobia monialiũ.

Ex Instruct. 1. 6. Cong. c. 4. §. 2. 12 In vitijs linguæ ſerio aduigilent Superiores, & grauari conſcientiam ſuam intelligant, vt Auctores diligenter inquirant, quo ſeuere puniantur. Qui vero auctores ipſos manifeſtare recuſauerint, pro ipſis habeantur. *Claudius.* De vitio linguæ.

Ex 3. 6. Cong. pro Confeſſarijs, §. 31. 13 Sæpe inquirant tum Prouinciales, tum Superiores locorum, quomodo ſeruentur Regulæ, & Ordinationes, quæ ad confeſſiones, & viſitationes fœminarum ſpectant, & maxime Regula 18. Sacerdotum, & quæ circa illam ſtatuta ſunt. *Claudius.* De viſitatione fœminarum.

Ex 7. de notitia per confeſſioné. 14 Tametſi non deſint Doctores, qui notitia per confeſſionem habita, ſaluo Sacramenti ſigillo Confeſſarijs vti nonnumquam licere ſentiant: noſtros tamen eam doctrinam ſequi non expedire iudicamus. Quare caueant diligenter Superiores, ne vel ipſi, vel noſtrorum aliquis eam vſpiam introducant, priuatimve aut publice doceant, nec ea, niſi forte de Pœnitentis licentia, vllo modo vtantur. *Claudius.* Notitia per confeſſionem.

Ex 4. 6. Cong. pro Scho 15 Die recreationis hebdomadariæ, cum itur ad prædium ſeu vineam, Dies recreationis

ibique cœnatur, meridie per vnam, aut alteram horam Scholaſtici partim ſtudeant, partim orationem matutinam perficiant. quo tempore nulli fas ſit, vel ludere, vel confabulari, niſi eo elapſo ſignum detur ad recreandum. Cum vero per cœli iniurias, vel alias ob cauſas die recreationis neque ad prædium, neque deambulatum ire licuerit; mane ad recreationem non pulſetur, ſed vacetur à ſtudijs: à prandio vero peracta receatione ordinaria, mora aliqua interpoſita detur ſignum ad recreationem per tres horas. *Claudius.* laſticis; §.4.& 5.

Doctrina Chriſtiana.

16 Loco inſtructionis doctrinæ Chriſtianæ, quæ extra Nouitiatum ad Coadiutores haberi ſolet, ſi ſatis in ea inſtructi exiſtimentur; inſtituatur ſingulis hebdomadis ſpirituale colloquium, ſeu conferentiæ de rebus ad eorum exercitia, & captum accommodatis. Plurimum autem conferet, ſi à Superiore ipſo fiant, ad quem hæc maxime cura pertinet. *Claudius.* Ex 14. pro Coadiutoribus, §. 2.

Noſtri ne ſoli in villis.

17 Qui ad vineas, agroſque procurandos mittuntur, ſint ex ijs, qui in ſpiritu, & Religioſa diſciplina magis profecerint: neque vnquam ſoli in huiuſmodi locis morentur, aut certe pernoctent, & Ex eadẽ §. 4.

quam

quam minimum fieri poteſt in illis permaneant. Quod ſi diutius aut longius abeſſe oporteat, mutentur nonnunquam aut identidem ad Collegia reuertantur, vt in vtroque homine reficiantur. Ea vero quæ per externos in his locis curari poſſunt, ad ea noſtri ne adhibeantur.

Claudius.

Ex 8. 6. Cong. pro Superioribus, §. 4.

18 Miniſtris Superiores eam concedere poteſtatem debent, quæ pro perſonarum conditione ad rectam gubernationem conuenire videbitur. Etſi autem Miniſter quamuis Superior ſit, in virtute ſanctæ Obedientiæ præcipere non poteſt; Coadiutores tamen, ſiue alij, qui Miniſtro clare dicunt Nolo facere, incurrunt in quartum caſum reſeruatum inobedientiæ expreſſæ. *Claudius.* Miniſtrorum poteſtas.

Ex 10. ſextæ pro executione vrgenda §. 2.

19 Superiores tempore ordinariæ conſultationis ſingulis, vel alternis hebdomadis vna perlegant aliquid ex Regulis, Ordinationibus, aut ſimilibus. De conſultatione hebdomadaria.

Claudius.

Ex eadē §. 5.

20 Prima cuiuſque menſis hebdomada pro ordinaria conſultatione agatur de executione; An aliquid domi ſit, quod negligi videatur; an vigeat obſeruatio Regularum, an notetur frequens aliquarum tranſgreſsio; an ſeruentur De conſultatione menſtrua.

Supe-

Superiorum ordinationes, præsertim quę in memoriali à Prouinciali relictæ sunt, quas eodem ipso tempore legi oportebit, si nondum executioni mandatæ sint.

Claudius.

CAPVT III.

De tertio Anno Probationis.

Pro Prouincialibus.

Ex Instruct. 11 12. & 13 1 OMnes post absoluta in Societate studia, siue Theologiæ, siue Casuũ conscientiæ, aut certe post studiorum repetitionem, quibus illa conceditur, ad tertium annum mittet probationis. & quanquam diferre interdum ex graui causa poterit monito Generali, cum nullo tamen omnino dispensabit. Quinam, & quando ad 3. annũ mittendi?

2 Superiorem illis, seu instructorem deliget, qui auctoritate valeat, & alias guber- Qualis instructor.

gubernarit: cuiuſmodi foret Prouincialis officio ſuo defunctus, aut ſimilis quiſpiam alius, quem magni facturi ſint, & à quo regi ſe facilius patiantur.

Prius monendi de defectibus

3 Priuſquam probationem aggrediantur, eos ipſe, aut Rector Collegij de ijs omnibus admonebit, quæ ſtudiorum tempore in illis fuerint obſeruata: Inſtructoremque de ijſdem defectibus informabit, & de reliquis eorum qualitatibus, & talentis, vt melius eos dirigere, ac iuuare poſſit.

Vbi faciẽda hæc probatio.

4 Ad hanc probationem ſi peculiaris in Prouincia Domus non erit, vt conari debent Prouinciales, fiet illa quidem in Domo Probationis, ſed ita vt proprium, & à Nouitijs ſeparatum locum habeant, in quo exerceantur: niſi forte certa vſpiam aliqua ſit ratio, cur à Nouitijs ſeparandi non videantur; de qua referendum erit ad Præpoſitum Generalem.

Numerus Probandorum.

5 Et quoniam ſeparati hoc modo pauciores quam decem, aut duodecim eſſe non debent, ſi tot aliquo anno in Prouincia non erunt, coniungi vna poterunt è vicinis Prouincijs loco deſignato, qui commodiſſimus eis videatur. Quod ſi ne ſic quidem coniunctis Prouincijs nume-

numerus constabit, admonebit Generalem, vt dispiciat an annum vnum, duos ve differri debeat quoad numerus expleatur.

6 Dabit operam, tum maxime cum seorsim à Nouitijs agitur hęc probatio, vt mature, ac simul omnes quoad eius fieri potest, mittantur, qui eiusdem anni sunt, ne aut retardari, aut perturbari ordinem probationum necesse sit.

Claudius.

7 Ad sacros Ordines circa finem studiorum omnes promouendi sunt, iuxta Constitutiones. quod si qui ob ætatem, aliasve ob causas ordines nondum susceperint, cum ad tertium annum mittuntur, hos, nisi forte Sacris initiati iam essent, eo tempore promoueri non permittat. Prius sacris initiandi.

8 Crebro illos visitet, moneat, consoletur, aduigiletque vt si qui in hac probatione non proficiunt, mature illos educat, vt eam optare omnes discant; sciantque se interim in humilioribus officijs exercendos, nec ad vllum gradum promouendos, nisi denuo ad tertium probationis annum admissi Superioribus satisfecerint. Adnotabit præterea in libro quomodo singuli se gesserint, vt Visitandi, & qui nã profecerint notet

cùm informandi pro gradu tempus aduenerit, certiora referat ad Generalem.

Moneatur ab Instructore, & Superioribus.

9 Curabit, vt Instructor, & Rector, seu Magister Nouitiorum, & Minister sub anni finem ad ipsum scribant, quomodo singuli, & quibus in rebus bene, aut male se gesserint. *Claudius.*

PRO INSTRVCTORE

1 ADmitti ante omnia debet, qui huic muneri præficitur, vt memor vtilitatis, necessitatisque, ob quam in Societate instituta est hæc probatio; tum serio ipse, ac diligenter in officium incumbat, tum eos excitet, qui in ea exercendi sunt, vt magno animi studio, & alacritate illam suscipiant. Huius probationis necessitas.

2 Quod ad rationem probationis attinet, ijsdem omnino quibus Nouitij, Probationibus, tam Spiritualibus, quam Corporalibus exercendi sunt: hoc est sex experimentis Societatis, & alijs similibus, quæ ad perfectam sui abnegationem conferant, sumpto exordio à spiritua- Exercitia quæ nam.

ritualibus Exercitijs per integrum men ſem. Ad Magiſtri autem prudentiam pertinebit, pro ratione virium cuiuſque ac diſpoſitione hæc ommino ſic temperare, vt nec ſeuerius quam par ſit, nec remiſſius exigantur; ſed ad maiorem eorum profectum, ſolidarumque virtutum adeptionem ſingula referantur.

Exhortationes diuerſæ.

3 Exhortationes, quæ ad ipſos habebuntur, ſimiles earum eſſe non debent, quæ ad Nouitios haberi ſolent; ſed magis ad eorum captum accommodatæ: in quibus de perfectione, oratione, inſtituto, zelo animarum, miniſterijs erga proximos tractetur. Idemque iudicium eſt conferentiarum. Quare vbi à Nouitijs ſeparati non erunt, tum nihilominus ad illos priuatim ſermo ſubinde aliquis, & conferentia inſtituatur de re illius propria, & appoſita, vt dictum eſt.

Conferentiæ.

Loco Doctrinæ Christianæ.

4 Pro explicatione Doctrinæ Chriſtianæ, quæ Nouitijs tradi ſolet, vtilior, & congruentior erit alia quæpiam exercitatio, in qua de ijs agatur, quæ illorum ſtatui magis conueniunt, cuiuſmodi eſt Directorium, & modus tradendi Exercitia ſpiritualia; modus iuuandi cum fructu animas ex induſtrijs P. Polanci,

& alijs

& alijs id genus: modus item adiuuandi eos qui moriuntur. Collationes de Instituto, & Constitutionum ijs partibus quæ ad virtutes, missiones, auxiliumque animarum spectant: & de Regulis Sacerdotum, Confessariorum, Concionatorum. Conferet etiam fortasse, si præmissa lectione opusculi B. Bonauenturæ de cæremonijs Missæ, aut aliorum huiusmodi tractatuum, de nonnullis postea capitibus inter se tractent, quæ ad maiorem reuerentiam, affectumque in tanti mysterij celebratione inflammandum conducant.

5 Non abs re forsitan erit, si practicas interdum de aliqua virtute exhortationes habere iubeantur, vt de obedientia, humilitate, paupertate, fraterna caritate, oratione, ac ceteris: & in his suos potius conceptus, ac sensus exprimant, quos Dominus ipsis communicarit, tanquam ad promouendum spiritum efficaces, quam aliud quippiam ad concionum morem meditatum, & compositum. *Habeant ipsi practicas exhortationes.*

6. Exercitia corporalia valde moderata sint, & non qualia Nouitiorum: eademque ad mortificationem potius, mentaliumque auocationem, quam ad *Exercitia corporalia.*

C defa-

defatigationem apposita: tametsi vilia indumenta, & aliæ id genus mortificationes prætermitti non debent.

Nullis ministeriis occupentur nisi missionibus.

7 Concionibus habendis, multo minus scholis docendis operam non dabunt, quamuis ad aliquam missionem vnius, vel alterius mensis destinari poterunt, vt per villas, & Pagos Doctrinam Christianam tradant, & alia huiusmodi ministeria obeant. Sub tempus autem missionum, ne imparati ad eas proficiscantur, instituendæ erunt per mensis vnius spatium conferentiæ de nonnullis Conscientiæ casibus magis necessarijs. Sacerdotes etiam in audiendis confessionibus nondum exercitati per mensem vnum exercendi erunt, vbi & quando Prouinciali, vel Instructori videbitur.

Mittendi ad loca nostra vicina.

8 Ad vicina Societatis loca probationis causa, sicuti solent Nouitij, ad breue tempus mitti poterunt, vt ibi similiter atque in Domo Probationis in humilibus officijs exerceantur: dummodo eorum ratio habeatur, vt bene occupati sint, & non otientur.

Libri spirituales.

9 Procuranda erit ad illorum vsum librorum spiritualium copia, iuxta Indicem qui subijcietur. Concedi etiam illis fere debebunt Societatis Constitutiones,

nes,

nes, Regulæ communes ac Sacerdotum, missionum item, & Concionatorum, Bullæ præterea, quæ ad Societatis Institutum pertinent, Iulij III. & Greg. XIII. & quæ contra Apostatas est Pij V. & Gregorij XIV.

Constitutiones, Regulæ.

10 Confitebuntur ordinarie suo Instructori, qui potestatem habebit etiam à reseruatis absoluendi, tametsi Domus, vel Collegij Superior non sit. Idem etiam pœnitentias ex deuotione, & alias id genus mortificationes concedere poterit. In ijs vero, quæ ad domesticam disciplinam spectant, vt cum foras exeundum erit, aut mensæ inseruiendum, cum regularum exigenda obseruatio, aut errata pœnitentijs corrigenda, aut ijs affinia Rectoris, aut Ministri munus erit, Instructore consulto.

Instructor eorũ Confessarius.

A reseruatis absoluet.

Pœnitentia.

11 Non scribent, nec accipient literas officiosas, multoque minus de rebus nouis vllam in partem: sed cum alicuius momenti negotium erit, dispiciet Instructor, penes quem sigillum erit, an literas reddi conueniat, aut responderi.

Literæ.

Sigillum.

12 Ad vineam, aut prædium recreationis causa mitti poterunt singulis mẽsibus, vel etiam sæpius, si Prouinciali vi-

Vinea.

debitur. In hebdomadaria autem recreatione seruabitur Regula 62. Magistri Nouitiorum. Extra tempora porro quotidianæ recreationis, concedi eis poterit, vt in horto aliqua diei hora deambulent, sed singuli seorsim, & silentio.

Alloquatur sæpe, & instruat.

13 Prouincialem de singulorum statu certiorem sæpe faciet, quibus scilicet medijs ad virtutes promoueantur; quibus item à defectibus emendentur. Eamque ob causam, atque vt fructuosius eos promoueat, frequenter illos interrogabit, quomodo in orationis industria, in coercendis affectibus, in superandis difficultatibus; in continua rerum omnium mortificatione, indifferentiaque ad gradus, & Societatis ministeria, ac demum in spirituali animæ suæ profectu se habeant. Sub anni vero finem, plenam informationem de singulis ad Prouincialem mittet, quomodo & quibus in rebus bene, aut male se gesserint: idemque vt faciant, Rectorem & Ministrum admonebit. *Claudius*.

Prouincialem informet de singulis.

Libri

Libri pro ijs, qui in tertio Probationis anno versantur.

PRæter eos, qui in regulis Magistri Nouitiorum habentur, addi poterunt alij ex ijs, qui habentur in Regulis Præfecti lectorum ad mensam. Adhuc etiam integra opera S. Basilij, S. Gregorij Papæ, & Hugonis de Sancto Victore, quorum aliqua tantum in dictis Regulis habentur. Ex sanctis Patribus.

Addi item possunt opera Gulielmi Pariensis, Gersonis Cancellarij, Climaci, Sancti Leonis, & Ludouici Granatensis.

Ex nostris Hieronymus Platus de bono status religiosi, Bernardinus Rosignolius, Franciscus Arias, Ludouicus de Ponte, Alphonsus Rodericus, Didacus Aluarez de Paz, F. Antonius de Molina de statu Sacerdotali, Scala Bellarmini, & de æterna fœlicitate Sanctorum, Meditationes etiam P. Natalis, Vincentij Bruni, Costeri, Loartis, Ritij, Pinelli, Capillæ, & alia huiusmodi, præsertim ex nostra Societate, ac opuscula Didaci Ex nostris

Stellæ, & Didaci Perez Auertimenti ſpirituali.

Ex hiſtoricis. Ex hiſtoricis, Palladius, Theodoretus, Speculum exemplorum, Cæſarius, Chronicæ S. Dominici, & S. Franciſci, Speculum Vincentij Beluacenſis, S. Antonini hiſtoriæ, Maruli exempla, Giardino d'eſſempi di Razzi, & Maffæi vitæ Confeſſorum.

Ex Interpretibus Scripturę. Scripturæ interpretes aliquot, vt opera omnia Titelmanni, Ianſenij, & Maldonati, & Bellarmini in Pſalmos.

Omnia arbitrio Inſtructoris. Omnia autem huiuſmodi arbitrio Inſtructoris habebunt.

Pro

Pro ijs, qui tertium annum agunt Probationis.

1 QVI ad tertij anni probationem destinantur, diligenter hęc animaduertant oportet. Primum, illam à B. P. N. Ignatio sapienter institutam, & multis Constitutionum locis commendatam fuisse: decretumq. Nostros omnes, qui in Scholasticos approbati studia iam sua in Societate absoluerint, priusquam ad gradum vlteriorem seu Professorum, seu Coadiutorum spiritualium admittantur, in hac vltima probatione sedulo exerceri. *Institutio huius probationis.*

2 Porro finem huius probationis esse in plena, & absoluta sui ipsius abnegatione ita se cum diuina gratia exercere; & cum eadem ad virtutes Religioso dignas incumbere, vt fiat homo in vita spirituali perfectus, idoneumque Socie- *Finis huius probationis.*

tatis instrumentum ad animas Christo lucrifaciendas euadat. Cum enim Societatis Institutum homines non solum literis, sed multo magis spiritualis vitæ perfectione conspicuos requirat; ex illa vero assidua contentione, quæ per aliquot annos in excolendo per studia intellectu ponenda est; humilitatis, ac deuotionis feruor intepescere soleat; necessarium omnino iudicauit B. Pater, vt absolutis studijs certum aliquod tempus vnicuique tribueretur, in quo vires spirituales instauraret; solidarumque virtutum studio, & profectu tanquam necessarijs in futurum præsidiis se communiret.

Media ad consequēdum.

3 Ad hunc vero finem consequendum duo esse potissimum necessaria. Vnum, vt qui ad hanc probationem mittitur, non perfunctorie ad eam transigendam accedat: sed magna cum animi simplicitate, & humilitate, ardentique profectus sui desiderio: proponatq. sibi omnino abhorrere ab omnibus, quæ profectum hunc possunt impedire; totisque ea viribus amplectj, quæ eum ad eundē adiutura Superioris iudicio videbuntur. Alterum vt quæ animo ita statuerit, studiose, constanterque exequatur; nihil

nihil omnino, quod ad profectum in humilitate, & abnegationem vniuersi amoris sensualis, voluntatis, & iudicii proprii, & ad maiorem cognitionẽ, & amorem Dei conferat; prætermittendo: vt cum in seipso profecerit, melius atque efficacius alios ad Dei, & Domini Nostri gloriam iuuare possit.

4 Denique cum hæc vltima sit Societatis probatio, atque ita illam Constitutiones vocent, merito sollicitum esse debere vnumquemque, vt ad quam initio perfectionem vocatus est, ad eam in hac demum probatione acquirendam omni ope desudet. Iustum enim esse, vt quem à suis fructum Societas post tot labores, & sumptus illorum causa impensos, totque adiumenta tum in purgando affectu, tum in excolendo intellectu exhibita iure suo exigit & expectat, eum nunc tandem hoc anno reddant. Hæc igitur illis obseruanda erunt. Sedulo incumbendum.

5 IN SEX Societatis experimentis, & aliis similibus, iuxta Nouitiatus consuetudinem exercebuntur, sumpto initio à spiritualibus Exercitiis per integrum mensem. Sex experimenta.

6 Orationis tempus idem habebunt, quod Nouitii, tum matutinum, tum pomeri- Orationis tempus.

meridianum: & illud præterea, quod à communibus occupationibus vacuum propria cuique deuotio, re cum Instructore communicata, subministrabit: cũ is potissimum huius anni finis sit, vt intimam illam familiaritatem cum Deo in spiritualibus deuotionis Exercitiis acquirant, quam Societatis operariis necessariam Constitutiones docent.

A studiis abstinendum.

7 A studiis omnino abstinebunt. Quare nec noui aliquid videre, nec præterita recognoscere debebunt. Poterunt tamen præter libellos spirituales vsitatos, legere aliquos similes Patres, qui in catalogo recensentur, non eo fine, vt conceptus, aut sententias ad concionandum decerpant, sed vt deuotioni tantum, & spirituali vtilitati seruiant.

Quid memoriæ mãdandum.

8 Quo tempore à Nouitiis exerceri memoria solet, similiter & ipsi aliquid per semihoram ediscant, veluti Psalmos, & Epistolas S. Pauli, nonnullos ex minoribus Prophetis, atque huius generis alia, prout Instructor consultum in Domino iudicauerit.

Partitio temporis.

9 Ad vitandum otium, & vt cum fructu tempus exigant, distinctas habeant horas, & spatia lectionis Sanctorum Patrum, meditationis, orationis

voca-

vocalis: vtanturque diligenter examine particulari non solum ad vitia extirpanda, verumetiam ad vsum, & conseruationem virtutum.

10 Intelligant sibi non fore liberum colloqui cum Nostris aliunde venientibus, aut cum externis absque facultate Instructoris: neque expedire ad vitandas importunas distractiones, vt cum aliis etiã, aut inter se indifferenter agant, aut conuersentur, sed cum iis tantum, quos Superior cuilibet assignabit. Loqui cũ alijs.

11 Cum signum datur exeundi, vel ad concionem, vel deambulatum, nullus ab accessu cum aliis ad aulam eximatur, vt ibi singulis comites assignentur. Ad signũ Campanę.

12 In ministerio culinæ, & ceteris corporalibus exercitationibus omnia præstabunt, quæ Nouitii solent, seu tempus spectetur, quo singula præstanda sunt, siue occupationis spatium quo explenda est. In his vero sic se à Præfecto dirigi sinent, sicut ipsimet Nouitii. Exercebũtur in humilioribus.

13 Legent ordine suo ad mensam: in exhortationibus, & conferentiis assidui erunt: in omnibus denique communibus exercitiis eam diligentiam adhibebunt, qua Nouitios non æquare modo, sed vincere studeant. Legent ad mensam.

14 Com-

Recreatio. 14 Communem recreationem ſimul omnes ſic agant, vt dum ea, quæ pios religioſos decent, loqui aſſueſcunt, deinceps etiam cum extraneis ea colloquia miſcere norint, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

Non de ſe cogitent. 15 Caueant ne vlla ratione ſcire ſatagant, aut coniicere, quid ipſis peracto tertio anno futurum ſit, & qua in re Superiores occupare illos ſtatuant: ſed cum indifferentia obedientiæ nutum præſtolentur.

Silentium. 16 Si quando extra horas recreationis à Superiore conceditur, vt in horto relaxandi animi cauſa tempore aliquo deambulent, ſinguli ſeorſim incedent, ſilentiumque ſeruabunt; & importunis horis per Domum non diſcurrent, ſed in ſuis cubiculis, lociſque deſignatis ſe continebunt.

Legat ſingulis menſibus. 17 Hanc Inſtructionem, & Regulas ſemel ſaltem ſingulis menſibus, ac ſæpius etiam legant, vt in praxim vſumque reducant. *Claudius*.

CAPVT IV.

MONITA GENERALIA.

Ex varijs Ordinationibus, ac Decretis.

Quæ ad religiosam Nostrorum directionem spectant, & ab omnibus obseruanda sunt.

Ex c. 5. Ordinat. gen.

1 NVllus, etiam Sacerdos, vagetur manè extra cubiculum tempore examinis, nisi occupetur in templo. Sacerdotes verò qui occupati non fuerint, faciant etiam ipsi examen, nisi fortè paulo ante celebrauerint, idque ante Sacrum fecerint: tunc enim horas recitare poterunt, vel aliter orare, sed in cubiculo. Diebus tamen Festis,

Examen quãdo diebus festis faciendũ.

ſtis, ac Dominicis, vbi mane habita eſt concio, examen ex præſcripto non fiet, ideoque ſignum non dabitur: vbi verò habita non ſic erit, pulſabitur ad examen, vt fiat.

Externorum negotia nemo Romā petens ſuſcipiat.

2 Nullus, vel etiam Procuratorum, quibus Romam venire contigerit, externorum negotia ſuſcipiat, vel in ijs ſuam operam polliceatur ſine facultate Prouincialis: quam rarò admodum, nec nſi grauioribus de cauſis concedet. Cap. 8. Ordinat. Cap. 12. Ordin. & Inſtr. pro Confeſſarijs, §. 7.

3 Intelligant Noſtri, non ſolum Sacerdotibus quam accuratiſſime ſeruandam eſſe Regulam 18. de ſocio ſecum retinendo, cum ad confeſſiones fœminarum audiendas, vel alia de cauſa eas adierint: videlicet quandiu cum illis agendum erit, eo in loco ſocium eſſe oportere, vnde videre eos, ſed non quæ ſecreta eſſe oportet, audire poſſit, quantum loci diſpoſitio patietur: ſed alios quoque omnes, qui Sacerdotes non fuerint, eadem lege teneri, ſiue ipſi mulieres inuiſant, ſiue alios ex Noſtris comitentur: quin vt religioſæ honeſtati & ædificationi conſulatur, conentur omnes in quorumcumque viſitationibus, quamuis virorum, ſocium ſui teſtem habere; niſi perſonæ quas inuiſunt, eæ fuerint,

Præſentia Socii in viſitandis mulieribus.

fuerint, vt nec per negotia ipsa, nec per vrbanitatem liceat vna sibi esse cum socio. Ac proinde eos, qui socij munere funguntur, nosse oportet, vbi Domum redierint, Superiori significari oportere, quamuis non exposcenti, quæcunque contra regulam, & hanc ordinationem acciderint.

Socii tenētur Superiori aperire, an seruetur Ordinatio

Cap. 15. Ord. generalium à §. 7. vsque ad 13.

Quomodo literæ scribendæ.

4 In literis scribendis non solum stricte seruanda erit Regula 39. Summarij, de non scribendis nisi obtenta facultate, & literis ei ostensis, quem Superior destinauerit: verumetiam curandum erit diligenter, ne de secularibus negotijs, aut inutilius, aut ab eo, qui scribit alienis, literæ quicquam contineant; cuiusmodi essent rumusculi, nuntij de rebus viro Religioso non consentaneis: quin etiam formæ quædam scribendi, & figuræ, locutionesque secularem, & aulicam consuetudinem olentes: inania officia, & affectatæ assentatiunculæ; & id genus alia, quæ haud parum dedecent. Sed potius ita à Nostris scribatur, vt non res solum, sed ipse etiam scribendi modus ædificationi sit legenti.

Ex c. 15. Ordin. §. 14.

Literæ mediatorum ad subditos.

5 Nemini cum ad Generalem, aut mediatos Superiores scribit, vel ab

ijsdem

ijſdem literas accipit; licebit eas immediato Superiori oſtendere. Quod ſi literæ quid contineant, quod immediatum Superiorem noſſe oportebit, id verbo, & non ex ipſis literis ſignificandum erit.

Literæ negotia continentes

6 Literę quæ negotia continent, ſolum ad Præpoſitum Generalem, & non ad alios, qui cum ipſo agant, deſtinentur. Poterit tamen ad eos ſcribi, vt illa tractari, & expediri curent. Quarum ſi nonnullæ Generalis Procuratoris opera indigere videbuntur, adiecta exterius litera P. notentur.

Ex form. §.14.15. & 16.

Literæ, quæ (ſoli) ſcribũtur.

7 Porro in literis, quæ (ſoli) inſcribuntur, duo erunt ſcribenti præſtanda: alterum eſt, vt quæ ijs committuntur, eius generis ſint, quæ ſecreto opus habeant: nec cum alijs communicari poſtulent. Alterum vt cum huiuſmodi ſecreta ſcribunt, ſi de rebus alijs ſcribendum ſit, id ſeorſim faciant, alijs literis ab eis ſeiunctis, quæ (ſoli) inſcribendæ erunt.

Ex Inſt. 19. §.8.

Modus in eleemoſynis.

8 In eleemoſynis petendis modum haberi oportet, ne nimij, aut importuni ſimus: alioquin fideles à nobis, & à noſtris miniſterijs arcẽtur: vnde fructus ſpiritualis peribit, imò & temporalis.

Ex c.15. Ord. generalium §.15.

9 In-

Ex Decr. 38. sextæ Congr. — 9 Intelligant omnes nemini Nostrorum licere eo maxime titulo, quod cum Principibus, aliisq. viris primariis amicissime agant, vel eorum Confessarii sint, ad proprium vsum, ac dispositionem ab eis quicquam accipere: nec ad id Superiores potestatem facere posse: eo minime impune abire permisso, qui hac in re defecisse deprehenderetur. — *Nihil accipiẽdum ad vsum proprium.*

Dec. 73. §. 13. Cõgreg. 7. Ex Instr. pro Cõfess. 6. Reg. 64. Præpositi, et Reg. 60. Rect. — Idemque omnino iudicium esse debet de aliis Confessariis, Concionatoribus, Præceptoribus, & similibus erga pœnitentes, deuotos, & consanguineos, & amicos, maxime vero de iis, qui Missionibus versantur. Quod si sponte aliquid offeratur, aut quippiam mittatur, id iuxta regulam in communem vsum accipiatur & dispensetur.

Cap. 17. Ordin. — 10 Intelligant omnes, eam quantitatem, quæ furto sublata satis esset ad constituendum peccatum mortale contra septimum præceptum; sufficere vt peccasse aduersus votũ paupertatis iudicetur; si quis è Nostris rem vt propriam vel vsurpet, vel alienet absque Superioris facultate. — *Quantitas contra votum.*

Cap. 23. Ord. — 11 Nemo in posterum cuiuis Externo quauis occasione Societatis nostræ annuas communicet, seu ostendat. — *Annuæ externis ne ostendantur.*

Nemo patrocinetur. | Cap. 2. Ord.

12 Præter eos, ad quorum officium aliqua ratione pertinet, vt ſunt Conſultores, Admonitores, Confeſſarii, nemo alterius cuiuſpiam è noſtris negotium cum Superiore tractandum, & expediendum ſuſcipiat: nec vlla ratione eam curam intercedendi tanquam propriam ſibi aſſumat; vt cum agitur de aliquo ad Societatem admittendo, vel ab ea dimittendo, vel in eadem retinendo; de quopiam ad hunc vel illum gradum promouendo: ad hæc, vel illa ſtudia applicando; & ſimilibus. Quod ſi cuipiam aliquid ad alios ſpectans Superiori videretur proponendum; id non ratione amicitiæ, & particularis affectus fiat, ſed ob maius Societatis bonum, vel ob ſolidam conſolationem, ac ſpiritualem eius auxilium, cuius negotium agitur. Et tunc quidem, re prius Domino commendata, ac probe expenſis rationibus, ſatis erit, ſi rem Superiori, vel Admonitori proponat. Atque ita rem tractandam ſuſcipiet, vt minime appareat velle eum ad exitum omnino perducere: multoque minus cum Conſultoribus aget, vt ad ſuam eos ſententiam alliciat. Demum ita rem tranſigat, vt nec Superioribus, vel ceteris permoleſtus ſit; ſed to-

tam eius rei curam ita in eorum manibus relinquat, vt quicquid illi perpensis vndique rebus omnibus in Domino statuerint, melius & Diuino obsequio magis consonum fore existimet.

Ex Instr. ad renou. spir. §.3. 13 Nostris iter agentibus, vt necessario viatico debito cum amore, & caritate prouidendum erit, ita nulla ratione permittendum, vt pecunia illis detur ad superflua coemenda, & quæ religiosæ paupertati minime consonant, vt sunt curiosa, & pretiosa: multoque minus vt ab externis, seu consanguineis cum ædificationis iactura conquiratur. De superflua pecunia in viaticis.

Ex Instr. ad renou. spir. §.7. 14 Nulla ratione permittatur, vt Nostri apud se habeant, secumve ferant quædam, quæ pauperibus, quales nos sumus, minime conueniant, vt sunt horologia rotata, & affabre facta, imagines multi valoris, reliquiaria curiosa & pretiosa, quæ auri vnius valorem excedant, aliaque id genus. Curiosa, & pretiosa interdicuntur.

D.73.§. 4.Cōg 7. Ex Instr. Spiritus, 6.Cong. Ex Instr. pro ren. spir. §.8. 15 Nemo in libris, quos de Superiorum licentia apud se habet, inscribat (ad vsum) quod paupertatis perfectioni, & puritati repugnat: sed in ijs, quos de Superioris licentia externorum pecunia coemerit, vt ipse vtatur (qui tamen ex vno in aliud Collegium asportandi Libris pro prijs quomodo vtendum.

 non

non erunt) satis erit inscribere nomen Collegij, vel Domus, cui sunt applicati.

Promissio ingredien di est votum.

16 Sciant omnes, promissionem illam Societatem ingrediendi, formula votorum simplicium Scholasticorum expressam, votum esse peculiare, à tribus alijs distinctum; quo quis se obligat ad acceptandum gradum Professorum, vel Coadiutorum formatorum, prout Præposito generali ad maius Dei obsequium fore videbitur. Ex Can. 2. Cong. 5. D. 16.

Regula summarij 24. interp.

17 Intelligant verba illa Regulæ Summarij (nullaque re tanquam propria vtantur) sic esse accipienda, vt ij, qui tria vota substantialia emiserunt, nō solum contra votum peccent, si re aliqua tanquam propria vtantur: sed si ij quoque, qui nondum se suis bonis abdicarunt, quacunque ratione de ijs disponant, vel ea distribuant, aut ijs se abdicent, cum absque Superioris voluntate id fecerint. Can. 7. Cong. 5. Par. 3. c. 1. §. 7.

Negotij status sub censuris interdicun tur.

18 Vt ab omni specie mali abstineamus, & querelis quoque ex falsis suspicionibus prouenientibus, quoad eius fieri poterit, occurramus; præcipitur Nostris omnibus in virtute obedientiæ, & sub pœna inhabilitatis ad quæuis officia & dignitates, seu prælationes, vo- Ex Can. 10. Cōg. 5. D. 63. et 101.

ctisque tam actiuæ, quam passiuæ priuationis; ne quispiam publicis, & secularibus Principum negotijs, quæ ad rationem status (vt vocant) pertinent, vlla ratione se immiscere; nec etiam quantumuis per quoscunque requisitus, aut rogatus, eiusmodi res politicas tractandi curam suscipere audeat, vel præsumat.

Ex Can. 13. Congreg. 5. — Negotia quoque secularia prohibentur.

19 Diligentissime cauendum est, ne Nostri cum detrimento spiritualis boni, ac religiosæ disciplinæ iactura, sese in familiaritatem Principum insinuent: nec alijs negotijs secularibus, licet rerum particularium ad consanguineos, amicos, vel quosuis alios pertinentibus occupentur (nisi forte interdum iudicio Superiorum caritas aliud suaderet) vt à negotijs huiusmodi, tanquam à nobis alienis abstinentes, intra Instituti nostri limites proximos iuuare conemur.

Ex Can. 9. Congreg. 6. — Exercitia quotannis obeunda.

20 Omnes quotannis vacent spiritualibus Exercitijs, obeundis per octo, vel decem continuos dies.

Ex Dep. pro ren. spir. — Silentij regulæ interpretatio.

21 Intelligant omnes oportet, quemadmodum dato signo ad finem recreationis, statim conticendum est; ita cum foras eundum erit, minime loqui licere intra Vrbem, vbi frequens est populus,

 iuxta

iuxta regulæ de silentio intellectum: & qui in refectorio, vel in culina tempore primæ, aut secundæ mensæ ministrant, nouerint eandem sibi legem esse seruandã, quamuis secundæ recreationi ijdem interesse poterunt.

Recreatio religiose transigenda.

22 Studeant omnes recreationis tempus religiose transigere, ne spiritus liberiore conuersatione intepescat, plurimumque distrahatur: curentque rerum curiosarum, ac ludicrarum narratiunculis amandatis, ea, quæ pios Religiosos decet, loqui assuescere; quo fiet, vt cum erit nobis cum Externis agendum, ea colloquia miscere nouerimus, quæ pietatem oleant, & audientes ædificent. Ex eadē.

CA-

CAPVT V.

DE CASIBVS RESERVATIS IN SOCIETATE.

Iuxta Decretum S. D. N. Clementis VIII. de casuum reseruatione pro Regularibus.

1 SAnctissimus D. N. qui iam pridem accurate perpendit, & de re ipsa comperit, quod reseruatio facultatis absoluendi Religiosos pœnitẽtes à peccatis quibusdam grauioribus, nisi Superiores admodum prudenter, ac moderate illa vtantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientiæ maculas detegere formidant, adducere posset in æternæ dam- Præscribitur casuũ reseruatio

 tiona-

nationis periculum, & spiritualis remedij desperationem. Ideo vt huic malo S. Sanctitas opportune prospiceret, decreuit, vt nemo ex Regularium Superioribus peccatorum absolutiones sibi reseruet, exceptis ijs, quæ sequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout subditorum vtilitati expedire prudenter in Domino iudicauerit.

Qui reseruari possint.

2 Veneficia, Incantationes, Sortilegia. 2. Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quando eo peruenerit, vt extra septa Monasterij, seu Conuentus egressio fiat. 3. Nocturna, ac furtiua è Monasterio, seu Conuentu egressio, etiam non animo apostatandi facta. 4. Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale. 5. Iuramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimo. 6. Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum fœtum, etiam effectu non sequuto. 7. Falsificatio manus, aut sigilli officialium Monasterij, aut Conuentus. 8. Furtum de rebus Monasterij, sue Conuentus in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale. 9. Lapsus carnis voluntarius, opere consummatus. 10. Occisio, aut vulneratio,

seu

seu grauis percussio cuiusque personæ.
11. Malitiosum impedimentum, aut retardatio; aut apertio literarum à Superioribus ad inferiores, vel ab inferioribus ad Superiores.

3 Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis conseruatione, aut pro conscientiæ puritate reseruandum videbitur, id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto ordine, aut Prouincialis in Prouincia matura discussione, & consensu. Facultas reseruandi cui conceditur.

4 Non liceat Superioribus Regularium confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reseruatum admiserint: aut ipsimet subditi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint. Quando superior audire poterit confessiones subditorum.

5 Superiores in singulis Domibus deputent duos, tres, aut quatuor Confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori; ijque sint docti, prudentes, & caritate præditi, qui à non reseruatis eos absoluant, & quibus etiam reseruatorum absolutio committatur; quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessarius iudicauerit. Deputandi pro absolutione à reseruatis

6 Tam Superiores pro tempore existentes, Interdicitur noti-

tia per cõfessionem habita. ſtentes, quam Confeſſarij, qui poſtea ad Superioritatis gradum fuerint promoti, caueant diligentiſſime, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in Confeſſione habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Superioris erit pœnitentias determinare. 7. Licebit tamen Superioribus determinare pœnitentias graues quibuſdã peccatis, etiam non reſeruatis, à Confeſſarijs imponendas, quæ ſubditos ab huiuſmodi perpetrãdis cohibere poſſint.

Derogatur omnibus priuilegijs. Atque ita per quoſcunque Regularium Superiores, quicumque illi ſint, obſeruari mandauit, non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac cuiuſuis Concilij, etiam generalis, Decretis; necnon conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore obſeruatis, aut regulis in Generalibus, aut Prouincialibus capitulis editis, ſtatutis, & Conſtitutionibus, etiam Apoſtolica auctoritate confirmatis, priuilegijs, indultis, & conceſſionibus quibuſcumque (quorum tenores hic pro expreſſis haberi voluit) cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcumque. Datum Romæ apud S. Petrum Die 26. Maij 1594.

Andreas Sorbolongus Secret.

S. D.

S. D. N. Clemens VIII. cum nostra Societate dispensauit, & viuæ vocis oraculo concessit.

1 VT cum prohibentur Superiores audire subditorum confessiones, supra §. 4. non intelligantur Superiores, qui sunt Magistri Nouitiorum. *Nouitiorũ Magistri excipiuntur.*

2 Ne in singulis Domibus, præter Confessarium ordinarium, teneantur deputare duos, vel plures Confessarios, qui à reseruatis absoluant, vt dicitur supra §. 5. *Tenemur deputare Confessarios pro reseruatis*

3 Ne iudicium à reseruatis absoluendi Confessarijs absolute relinquatur, vt in eodem §. dicitur, sed liceat interdum (quod omnino necessarium est) Superiori, pro ratione sui officij, huiusmodi facultatem denegare in ijs casibus in quibus constat, iuxta ea, quæ Doctores dicunt, & discreta caritas docet, licentiam huiusmodi esse denegandam, vt plenius in instructione explicabitur. *Superior denegare poterit absolutionẽ, &c.*

Casus

Dec. 67. et 73.

Casus, quorum absolutio reseruata est Superioribus Societatis, auctoritate quintæ Congregationis generalis editi, & obseruandi, præter eos, qui supra scripto Decreto S.D.N. Clementis VIII. omnibus Regularibus reseruantur, iuxta §.2. dicti Decreti.

Casus reseruati ꝑ nostris in V. Generali Congreg.

1 PEriurium, & falsum testimonium in iudicio, vel extra. 2. Furtum & vsurpatio alicuius rei contra Votum paupertatis, in ea quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. 3. Lapsus carnis voluntarius, & quidquid est contra Votum castitatis, quod in actum externum prodeat. 4. Inobedientia expressa, qua quis asserit se nolle parere. 5. Seditio in Superiorem, & diuisio à capite in graue nocumentum Societatis. 6. Detractio famæ, bonæque existimationis aliorum, & discordiarum seminatio inter fratres, 7. Impedimentum excludens è Societate reticuisse in examine, vel in eo mentitum esse, vnde graue aliquod incommodum oriri possit. 8. Acceptio, seu missio literarum absque licentia expressa, quæ scilicet acceptio, vel missio contineat rationem peccati mortalis.

9. Trans-

9. Transgressio Votorum simplicium, quæ Professi emittunt post professionem.
10. Censuræ Societatis nostræ, seu peccata, quæ in nostris Constitutionibus, Bullis, vel Decretis annexam habent excommunicationem.

Hæc omnia cum manifeste erunt mortalia, & in actum exteriorem prodierint, reseruantur Superiori Domus, vel Collegij: & ab alio, nisi de expressa licentia illius, absolui non possunt. Quando censentur reseruata.

CAPVT VI.

PRO SVPERIORIBVS, ET CONFESSARIIS SOCIETATIS.

Circa casus reseruatos.

Superior non debet esse difficilis.

1 QVando Confessarius, tacito nomine pœnitentis, à Superiore petit facultatem absoluendi à casu reseruato, nullo modo Superior difficilis esse debet, sed facilis potius, & promptus in ea concedenda: immo eum persuadere sibi conuenit, posse se hac in re grauiter offendere, si imprudenter, & sine iusta, grauique causa eam negat.

2 Quia

2 Quia tamen & Doctores censent, Superiorem interdum debere pro ratione sui officij, huiusmodi facultatem negare; attendat is diligenter, vt id raro faciat, & in ijs tantum casibus, in quibus docebit discreta caritas (iuxta ea, quæ ijdem Doctores tradunt) licentiam huiusmodi esse denegandam; vt, verbi gratia, cum probabiliter timeri poterit scandalum, aut recidiuum pœnitentis, aut alterius. In huiusmodi enim, quæ inducunt necessitatem vitandi scandalum, vel damnum Collegii, aut alterius ruinam, manifestum est, pœnitentem teneri per se, vel per Confessarium rem ipsam Superiori manifestare, tanquam illi, qui remedium necessarium adhibere potest, saluo tamen sigillo, vt oportet.

Quomodo & quādo facultatē negabit.

3 Caueat vero Superior, ne cum ab eo petitur facultas, curiose inquirat, aut aliud quid faciat, vnde conijcere possit quis ille sit, pro quo petitur; & ne circumstantias alias exquirat, quam quæ ad rem pertinent. Caueat etiam Confessarius, ne quid elabatur, ex quo pœnitens cognosci possit: qui si timet, ne ex notitia alicuius rei possit Superior probabiliter suspicari, quis ille sit; sciat

A quibus Superiori & Confessario cauendum.

se

ſe omnino eam reticere debere, & omnem cautelam adhibere in caſu proponendo; ne vlla ratione Superior poſſit probabiliter agnoſcere auctorem. In quo ſi viderit, proponendo caſum in ſpecie, occaſionem ſuſpicionis Superiori dari, ſatis erit, ſi in genere dicat aliquem in caſum reſeruatum incidiſſe, qui nec damnum Societati, nec alteri, nec ipſi pœnitenti afferre poſſit. Vterque denique tam Superior, quam Confeſſarius memores ſint obligationis ſigilli, & ita ſe gerant, vt eius puritati, & integritati per omnia conſulant.

Cum Superior, & Confeſſarius non conueniũt quid agẽdum.

4 Quod ſi poſt relationem factam à Confeſſario de caſu, & circumſtantijs, quæ ſaluo ſigillo indicari poſſint; iudicat Superior facultatem non eſſe concedendam: & hoc non obſtante Confeſſarius vrget; huiuſmodi Superioris ſeueritatem in maius detrimentum ſpirituale, ruinam, & laqueum pœnitentis cadere, quod videat illum obfirmatò eſſe animo, & nullo modo velle Superiorem adire; (in cuius rei iudicio Confeſſarij conſcientia oneratur) tentanda erunt media aliqua, de quibus pro re nata Superior, & Confeſſarius inter ſe conferent, ac tandem, ſi nullum aliud reperiatur;

Supe-

Superior facultatem negare non debet.

5 Porro cum ſubditus non per Confeſſarium ordinarium, ſed per alium Sacerdotem facultatem petit, non facile acquieſcere debet Superior, niſi Sacerdos ille talis ſit, cui merito committi poſſit: e conuerſo contingere poterit in aliquo caſu, vt ſi nolit ſubditus Superiorem adire, expediat à Superiore deſignari aliquem ex ſenioribus doctum, prudentem, ſpiritu, & caritate plenum, qui melius, aut æque bene ipſi mederi poſſit, ac Confeſſarius ordinarius: id enim non erit abs re aliquando facere. Quando per alium facultatē petet.

6 Cæterum hæc de ijs intelligenda ſunt, qui in Societatis Domibus, vel Collegijs reſident: nam de iter agentibus quando ad aliquem Societatis locum diuertunt, aliter iudicandum eſt; quos nempe poteſt à reſeruatis ordinarius loci illius Confeſſor abſoluere, aut ſi is haberi non poſſit, quilibet alius Societatis ſacerdos approbatus; aut ſi is quoque deſit, etiam externus. In omnibus tamen his caſibus cum onere, & obligatione, vt ſe ſiſtant poſtmodum Superiori ſuo, ad quem ituri, vel redituri ſunt; eique, aut alteri de eius licentia, confiteantur. Si vero accidat, vt aliquis Facultas abſoluēdi iter agentes. Obligatio ſe Superiori ſiſtēdi.

tanquam hoſpes ſit in aliquo Collegio, diu tamen ibi moraturus (puta ſpatio vnius, aut alterius circiter menſis) ſi is eo tempore in caſum aliquem reſeruatũ incideret, poterit, ac debebit abſolui à Superiore illius loci, in quo eſt; vel de eius licentia, tanquam ſi proprius eſſet eius ſubditus, ſine obligatione ſiſtendi ſe Superiori eius loci, ad quem proprie pertinet. Idem autem quoad obligationem ſe ſiſtendi, ſeruandum eſt Confeſſarijs Rectorum, & aliorum Superiorum localium, quando ij (quod Deus auertat) in aliquem caſum reſeruatum inciderent, & non eſſet præſens Prouinuincialis, cui talia reſeruantur. Idem quoque ipſorum Prouincialium Confeſſarijs, cum præſens non eſſet is, qui ad eum finem à Generali eſſet deſtinatus.

Diuerſa ratio commorantis in Collegio ſpatio vnius, vel alterius menſis.

Obligatio ſiſtẽdi eadẽ eſt pro ſuperioribus.

7 Ad extremum, vt omnes eximantur ſcrupuli, & maiori cum fiducia, ac libertate procedatur; cum Confeſſarius bona fide dubitat, an mortale ſit, quod proponitur; ab eo, etiam ſi ex genere ſuo reſeruatum ſit, poteſt abſoluere, licet huiuſmodi dubitatio ex ignorantia procedat: ſed neque poſtea ſi animaduerterit manifeſte fuiſſe mortale, repetenda

In dubijs Confeſſarius poteſt abſoluere.

erit

erit confessio: bona siquidem, & vera fuit absolutio.

8 Et hæc quidem de casibus reseruatis. Cæterum quia propter multas, & maximas vtilitates non modo in casibus reseruatis, sed etiam in alijs, quæ nec reseruata sunt, & interdum nec etiã mortalia, vt sunt peccandi pericula, diuturnæ tentationes, & huiusmodi; valde expedit, & pœnitenti mirum in modum vtile est, si syncere cor suum Superiori aperiat: non prætermittat Confessarius in huiusmodi casibus, prudenter eas vtilitates pœnitenti suggerendo, illum hortari, vt Superiorem adeat. Quod si suauiter obtinere nequeat, non erit tandem pœnitens nimis vrgendus; nisi alioqui casus esset ex ijs, in quibus, vt dictum est, teneretur pœnitens rem manifestare, & alioqui non esset capax absolutionis.

Qua cautela vtendũ Confessarijs circa pœnitentes.

CAPVT VII.

DE PROMOVENDIS AD ORDINES SACROS.

Quænam requirantur,& ſpectari debeant in noſtris, qui ad ſacros Ordines promouendi ſunt.

A R. P. N. Euerardo Mercuriano Præpoſito Generali tradita anno 1576.

Aetas. 1 VT ætate ſit, quam in ſingulis ſacris Ordinibus requirit Conciliũ Tridentinum.

Iudicium. 2 Vt naturali iudicio, & prudentia valeat.

Latina lingua. 3 Vt linguam Latinam teneat, & bene legere, ac pronunciare ſciat.

4 Vt

4 Vt in ſtudijs literarum, ſaltem in Caſibus conſcientiæ, diligenter verſatus ſit: ita vt cum ad Sacerdotium promouetur, fructuoſe confeſſiones audire poſſit. In caſibus verſatus.

5 Vt ijs moribus, ſpiritu ac vita religioſa, & exemplari, præſertim autem reſignatione, & humilitate ſit præditus, quæ ad tantum miniſterium obeundum ſunt neceſſaria. In ſpiritu ac moribus probatus.

6 Vt conſueta Societatis vota emiſerit, & quinquennium ſaltem in Societate exegerit, atque in vocatione ſua ſtabilis, ac firmus ſit. Nonniſi poſt quinquennium in Societate. Dec. 73. §. 1. Congreg. 7.

7 Vt ad docendum doctrinam Chriſtianam pueros, ac rudiores perſonas idoneus ſit, & in ratione Miſſæ dicendæ, & in cæremonijs bene inſtructus, iuxta Conſtitutiones. Ad Doctrinam Chriſtianã docendã idoneus.

Hæc omnia Prouincialis, conſilio ſuorum Conſultorum adhibito, perpendet. quæ ſi inuenerit, facultatem poterit ſuis concedere, vt promoueantur ad omnes ſacros Ordines. & vbi promoti fuerint, certiorem faciat Generalem. Facultas Prouinciali datur.

CAPVT VIII.

DE LIBRIS ORDINATIONVM

Quinam necessarÿ, & qualiter distribuendi in Collegÿs, seu Domibus Societatis videantur.

Primus liber Ordinationes maioris momenti continet.

1 PRimus liber continebit Ordinationes maioris momenti: & huius fit mentio in Regula 135. Prouincialis, & 16. Rectoris. Diuidetur au-

Diuiditur in tres partes.

tem in tres partes. In prima scribentur Ordinationes maioris momenti, & perpetuę, quę à Generalibus mittūtur, iuxta Regulam 16. Rectoris. In secunda parte scribentur visitationes Collegij, à Generali approbatæ; ea scilicet, quæ in illis

illis visitationibus maioris momenti, & perpetua fuerint, iuxta eandem Regulam 16. In tertia parte scribentur eius generis Ordinationes perpetuæ, quas in hoc libro scribendas esse Reg. 135. Prouincialis posteriori parte exigit; siue illæ toti Prouinciæ communes sint, siue vni tantum Collegio, in quo liber est, conueniant. Huc etiam spectant responsa P. Nostri ad quæsita particularia illius Collegij, vel Prouinciæ, non tamen Procuratorum, sed alio tempore data.

2 Secundus liber continebit responsa Generalium ad quæsita Prouinciarũ: & habebit duas partes. In prima responsa Generalium, quæ Prouinciæ illi per Procuratorem, qui tertio quoque anno Romam mittitur, dantur. In secunda parte scribentur responsa post Congregationẽ Procuratorum, siue alias diuersis Prouincijs data, & communicata, siue ad maiorem notitiam, siue vt ab omnibus Prouincijs obseruentur. *Secundus liber continet responsa Generalium ad Prouincias.*

3 Tertius liber continebit resolutiones casuum difficiliorum, quæ ex Vrbe accipiuntur. *Tertius resolutiones casuum.*

4 Quartus liber erit is, in quo scribantur Epistolæ Patrum Generalium adhortatoriæ, quæ communes toti So- *Quartus Epistolas Generalium.*

cietati ab illis scribuntur, nec typis euulgantur.

Quintus Ordinatio nes tēporaneas. 5 Quintus liber continebit Ordinationes temporaneas ex Vrbe missas, seu ex visitationibus approbatas, vt habetur Regula 16. Rectoris.

Sextus nomina emittentium vota. 6 Sextus liber habebit nomina eorum, qui emittunt vota solemnia, & vota simplicia in illa Domo, vel Collegio, iuxta Regulam Præpositi 12. & Rectoris 11.

Dec. 81. Cong. 7. 7 Septimus liber erit liber Consuetudinum, in quem receptæ, & à Prouincialibus approbatæ referantur: Idemq; etiam Visitatoribus in visitationibus probandos offerri debet.

LIBRI ORDINATIONVM eorumque diſtributio in Archiuio Prouinciæ, iuxta Regulam 29. Prouincialis.

1 PRimus liber conueniet in prima & ſecunda parte, cum libro primo Collegiorum: in tertia vero parte ſcribentur tantum Ordinationes in tertia parte primi libri Collegiorum expreſsæ, quæ communes ſunt toti Prouinciæ.

Quæ conueniuntur in primo libro Archiuij Prouinciæ.

2 Secundus liber continebit Ordinationes Prouincialium, proprias ſingulis Collegijs, tam á Generali approbatas, quam cum Generali non communicatas, alicuius tamen momenti, nec temporaneas. Approbatis á Generali adſcribetur in margine, Approbatæ. Habebit tot partes hic liber ſecundus, quot loca ſunt in Prouincia.

Quæ in ſecundo.

3 Tertius liber continebit Acta Congregationum Prouincialium, cum reſponſionibus Generalium: & conſtabit duabus partibus. In prima parte deſcribentur primum Acta omnium Congregatio-

Quæ in tertio.

gationum Prouincialium illius Prouinciæ: deinde propoſita tam Congregationis, quam Prouincialis nomine cum reſponſionibus ad illa. Secunda pars continebit reſponſiones diuerſis Prouincijs Romæ datas, & omnibus Prouincijs communicatas.

Quæ in reliquis.

4 Quartus liber continebit reſolutiones caſuum difficiliorum, quæ ex Vrbe dantur.

5 Quintus liber continebit Epiſtolas Generalium, quæ typis non ſunt mandatæ.

6 Sextus liber habebit nomina eorum, qui emittunt vota ſolemnia, & vota ſimplicia in illa Prouincia, iuxta Regulam 72. Prouincialis.

7 Septimus liber erit, vbi ſcribuntur, qui ſacris initiantur. qua de re fuit ſcriptum ad omnes Prouinciales ſub 1. Decembris 1591.

CAPVT IX.

DE VISITANDIS PROVINCIALIBVS

Capita præcipuarum rerum, de quibus ijdem officio functi reddituri sunt rationem.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali ad Prouincias missa anno 1597.

1 VT in re tanri momenti quæ non parum ad rectam gubernationem conducit; & in Congregatione Generali maxime nobis commendata; æquum videtur, si quid à Prouincialibus peccatum est, quod admonitione Huius Ordinationis necessitas

tione

tione vel emendatione indigeat, id ad Præpositum Generalem referri, vt pro sua erga Societatem & singula eius mẽbra vigilantia & caritate, vt par est, reipsa prospiciat: ita illud in primis cauendum, ne hac occasione via aperiatur innumeris querelis, & subditorum licentiæ, qui quasi suspenso animo existiment, absoluto Prouincialis officio, fore vt rescindantur, aut certe retractentur quæ circa eos statuta & ordinata fuerant. Ex quo fieret, vt debilior obedientia in dies redderetur, dum existimant futurum, vt Superior, ne hac molestia grauetur, facile indulgeat, ac neminem contristare velit. Quæ sane res quam perniciosa futura esset Societati & rectæ gubernationi, nemo est qui non videat. Ac proinde cui mandata cura hæc fuerit, pro viribus annitendum erit, vt caute omnino ac prudenter se gerat in hoc munere obeundo, ita vt nec Superiorum existimationi, famæque officiat, dum subditorum querelis æquo plus tribuit; nec suo muneri desit, dum in erratis Superiorum remisse conniuet. Capita autem præcipua, de quibus rationem exiget, hæc fere erunt quæ sequuntur.

Cautio magnopere adhibẽda.

De quibus reddenda ratio.

1 An

2 An visitauerit singulis annis loca Prouinciæ iuxta regulas, & fideliter de omnibus informauerit Generalem. An visitauerit.

An subditorum querelas de immediatis Superioribus benigne audierit; & localium Superiorum defectus, si quos compererit, correxerit; & tum de remedio adhibito Præpositum Generalem monuerit. An subditorũ querelas audierit.

An acceperit rationem conscientiæ ab omnibus etiam Superioribus, iuxta ipsius regulam & Instructionem datam. An rationem conscietiæ acceperit.

An diligenter curauerit, ne quid contra puritatem paupertatis irrepat, facile concedendo, vt ab amicis & parentibus accipiant contra Regulam 90. sui officij. De puritate paupertatis.

An plures admiserit in Societatem, quam qui necessarij sunt; & eorum habuerit delectum iuxta Constitutiones & ordinationem datam. De admittendis.

An obseruauerit diligenter Regulam 41. sui officij, vt scilicet dimitti curauerit eos, qui minus idonei ad nostrum Institutum videbantur. De dimittendis.

An absoluta visitatione informationes fecerit, & miserit eorum, qui ad gradus iuxta Instructionem promouendi sunt: & similiter suo tempore de idoneis De informationibus ad gradus.

neis ad gubernandum.

De ære alieno. An curauerit, ne ære alieno grauentur Collegia, præsertim ad fabricas non necessarias iuxta ordinationem.

De ministeriis. An curauerit ministeria omnia Societatis iuxta Institutum promouere, operarios idoneos habere, & Missiones facere.

De Seminarijs instituendis & politica gubernatione. An curauerit Seminaria in Prouincia instituere Sacerdotum, seu Confessariorum, & Præceptorum, seu literarum humaniorum. An periculum fecerit de idoneis ad gubernandum: & an eos qui actu gubernant, in recta & spirituali ratione gubernandi iuxta nostras Constitutiones, non in humana & politica debite instruxerit, atque eos in illa promouere studuerit. An Concionatores iuxta Regulas ipsorum exercere curauerit.

De studijs. An studia omnia iuxta rationem studiorum promouerit.

De Ordinationibus. An Ordinationes Generalis Consultoribus communicauerit. An illos libenter audierit, præsertim Admonitorem, seu Socium: & quomodo Ordinationes obseruentur, fideliter Generalem fecerit certiorem.

Quæ circa praxim seruanda. 3 Circa praxim vero hæc videntur obser-

obſeruanda. Si is, cui Prouincialis ſui officij rationem redditurus eſt, Viſitator fuerit, ex Inſtructione tum communi, tum etiam particulari ſatis perſpectam habebit Societatis mentem; & ex ipſomet Prouincialis officio, vel regulis, quibus id continetur; & ex capitibus, quæ ſupra poſuimus, optime intelliget, circa quæ verſari, & de quibus Præpoſitum Generalem moneri debeat.

Si vero fuerit nouus Prouincialis, quoad capita quidem informationum, ijs vtetur, quæ hic ponuntur: quoad modum vero; hic proculdubio ab eo quo Viſitator vteretur, omnino diuerſus eſſe debet. nam cum nec ab eo Prouincialis, qui officio defunctus eſt, corrigi debeat; nec quæ ab eo ſtatuta ſunt, immutari poſſint; huc tantum ſpectabit, vt liquido intelligat, præſertim à Conſultoribus Prouincialis, in quibus is errauerit: & de ijs ſyncere Generalem informet, ita tamen vt antea à Prouinciali, de quo agitur, accipiat rationem eorum, quæ illi obiiciuntur.

CA-

CAPVT X.

PRO CONSVLTORIBVS CAPITA

De quibus ſcribent ad Generalem Conſultores.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præpoſito Generali miſſa ad Prouincias anno 1597.

1 QVoniam ad bonam Societatis gubernationẽ refert plurimum, vt Conſultores cum Præpoſitorum localium, tum & Prouincialium, plenam & vtilem de gubernatione Superiorum, quorum ſunt Conſultores, Præpoſito Generali informationem mittant;

Neceſſitas Generalẽ informandi.

tant;atque in ea re experientia hactenus nos docuerit à plurimis, non fine detrimento communis boni, nonnunquam errari: visum est omnino operæpretium ad eorum instructionem capita nonnulla attingere, de quibus scribendum sibi esse, iuxta formulam scribendi, & Consultorum regulas intelligant. Et quidem super omnia id iuuabit, vt percurrant regulas suorum Superiorum diligenter, quas iuxta 14. sui officij tenere debent, tum Ordinationes Generalium, quæ illis communicandæ sunt, vt non semel præscripsimus: postremo vt ad certa quædam capita vniuersam gubernationem referant, de quibus si breuiter & accurate scripserint, omnes necessitates Prouinciæ, & vniuersa illius gubernatio Præposito Generali perspicue constabit.

Quæ à Cõsultoribus legenda.

2 Ea autem fere esse possunt, quæ sequuntur.

Capita de quib⁹ scribetur.

Primo, de admittendis in Societate, & instruendis in Nouitiatu.

Secundo, de gubernatione scholasticorum nostrorum.

Tertio, de profectu in spiritu; studio orationis, & virtutum.

Quarto, de disciplina domestica, ob-

seruatione votorum, & regularum.

Quinto, de literarum studijs, tam quoad nostros, quam quoad externos.

Sexto, de ministerijs, & fructu cum proximis per missiones, conciones, confessiones.

Septimo, de gubernatione Superiorum spirituali, suaui, exacta; vel contra.

Octauo, de rebus temporalibus, reditibus, debitis.

Nono, de Regula 18. Sacerdotum, & de executione eorum, quæ alias circa illam in Ordinationibus Generalibus, & nunc postremum in literis nostris datis ad Prouinciales 21. Septembris, 1606. scripta sunt.

Decimo, an aliquid scandali & offensionis acciderit; & quid remedij fuerit adhibitum: & quomodo cum externis, præsertim cum Prælatis, & Principibus viris pax, & beneuolentia conseruentur.

Quæ in scribendo seruanda videntur. 3 Postremo hæc pauca monendos esse duximus Consultores omnes (quæ non parum prodesse poterũt ad suo munere recte fungendum) primum ne eiusmodi literis, in quibus publica duntaxat, & quæ ad status suæ Prouinciæ, aut

Colle-

Collegij notitiam pertinent, contineri oportet; priuata aut diuersi generis à Superiore argumentò admisceant: cum de suis, alijsque si necesse fuerit, separatis ad nos scribere possint. Deinde, vt hæ literæ deforis ex nota aliqua in tergo apposita, videlicet CC. geminata, à Consultoribus conscriptæ esse dignoscantur. Demum vt impigri, quando ex Formula scribendum est, quamuis à nullo moniti primo quoque tempore ad nos illas mittant; Consultores quidem Prouincialis mense Ianuario & Iulio; Consultores vero Superiorum localium semel quotannis, mense Ianuario.

CAPVT XI.

DE CONFESSARIIS PRINCIPVM.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Praeposito Generali anno 1602. *confecta*.

Necessitas huius Ordinationis 1 PRincipio statuendum est, quandocumque Societas huiusmodi officia defugere non poterit (eo quod varias ob circunstantias maior Dei D. N. gloria sic exigere videatur) ita demum in deligenda persona, exercendique eius muneris ratione procedendum

dendum esse, vt & Princeps inde adiuuetur, & populus ædificetur, & Societas detrimentum non capiat, cum incidant sæpe casus, in quibus præter alia incommoda Societas vnius loci causa, in alijs pluribus non leuia dãna sustineat. Quapropter re Diuinæ Maiestati plurimis sacrificijs, & orationibus commendata, matureque cum Patribus Assistentibus consultata, hęc quę sequuntur, decernenda in Domino censuimus. Quæ si cui forte Principum minus aliquando probarentur, tum illis omni cum modestia, & humilitate significandum erit, per leges nostras his solum, & non alijs conditionibus suscipi à nobis id oneris posse. Speramus autem tales fore, vt cum religionis commodo, & conseruatione, magnam simul omnium ædificationem, Principisque vtilitatem coniunctam habeant. Commoda.

2 Primum Confessarius hic in Domo, seu Collegio nostro semper habitare debet, & pro subdito se gerere, vt ante solebat: communemque disciplinam perinde ac ceteri omnes obseruare, nec exemptionem vllam, aut priuilegium hoc nomine habere. Et quamquã varia ob negotia, quæ incidere possunt Domi nostræ habitet.

ad Principem spectantia, & secretum à iure postulantia, permitti eis debeat, vt literas, schedasve scribant, vel accipiant tum ab ipso, tum à Secretario, & alijs, quibus Princeps id demandarit: minime tamen propterea existiment generalem sibi factam esse potestatem, vt hac occasione ad nostros, vel ad externos officiales, aliosque scribant; sed regulam prorsus obseruent: & Prouincialis si quē vsquam abusum deprehendat, etiam præceptū imponat, regulamque ad verbum seruari iubeat. multoque minus permittendum est; vt accipiant vel retineant pecunias, dispensent, dent, vel acceptent munera. quoniam hæc & cetera id genus, quale est domo exire absque facultate, & quolibet pergere pro arbitrio, religionem omnem, ac spiritum in singulis destruunt, nihilque ad Principis obsequium, rectamque huius muneris functionem conducunt.

De literis scribendis seruetur regula sicut & dādi & accipiendi.

Sine facultate ne egrediatur.

3 Diuersari, aut pernoctare in aula non poterit, quibus in locis domicilium fuerit Societatis: quin etiam vbi Princeps illum in itineribus, locorumque mutationibus secū manere vellet, à Prouinciali, aut cuius id intererit, facultate obtenta, maior futura est ædificatio, si pro-

In itinere vbi pernoctet.

procuret, vt in aliquo Religiosorum conuentu, aut apud honestum quempiam Sacerdotem extra aulam commoretur. Tum autem curare simul debet, vt socium ad suam consolationem, actionumque suarum testimonium præsentem semper habeat.

4 Caueat ne se implicet externis negotijs, ac politicis, memor eorum, quæ à V. Congregatione Generali seuerissime præscribuntur Can. 12. & 13. sed in ea solum incumbat, quæ ad Principis conscientiam pertinent, vel ad illam referuntur; aut in alia certa pia opera; diligenterque vitare debet, ne aulam nimis frequentet, aut eo non vocatus se conferat, nisi pia aliqua necessitas, aut graue quidpiam, quod necessario suggerendum videatur, ire compellat. Interestque magnopere, vt Princeps ipse alia illi negotia interdicat. Sic enim & maiore cum libertate, atque integritate munus suum obibit; & pœnitens vacuus, ac liber erit à multis molestijs, quas creare solent, qui opera Confessariorum ad priuata sua commoda vti volunt. — *Ne se negotijs immisceat.*

5 Nullo modo suam operam interponat ad compositiones, vt vocant, — *Nihil procuret.*

ineundas; fauorique aut muneri conciliando, vel ad gratiam, iustitiamve vlli procurandam: cum talia etiam in casibus licitis scandalo esse soleant, si à Confessario præsertim Religioso tractari videantur.

Gubernationi ne se insinuet.

6 Animaduertat, quanto maiori in gratia fuerit apud Principem, ita vt aliqua per illum auctoritate vti possit; ne vnquam propterea verbo, nedum scripto res vllas, aut negotia Principis ministris commendanda suscipiat: sed vbi pia res foret, ac Superioris iudicio necessaria, curet vt Princeps ipse de illa scribat, aut imperet. multoque magis cauendũ, ne se ad monendos, reprehendendosque Principis nomine ministros, & aulicos interpretem adhiberi sinat, sed aperte deprecetur, si quando id illi impositum vellet.

Opinionẽ gratiæ apud Principem nõ amplificet

7 Videat etiam atque etiam ne suboriatur opinio, quasi ipse multum possit, & Principem pro arbitrio suo regat: præterquam enim quod odiosa, & omnibus ingrata res est, atque adeo Principi ipsi parum honorifica; incredibile præterea Societati damnum affert. Cum enim, vt humana est miseria, murmurationes, seu iustæ, seu iniustæ numquam

desint,

desint, odium semper, vt experientia compertum est, in Confessarium retorquetur. Proinde quamuis re ipsa aliquid posset, opinionem tamen illam vitare debet; vsum autem potestatis, quo supra modo dictum est, temperare.

8 Debet Princeps æquo animo, & patienter audire, quidquid Confessarius dictante sibi conscientia suggerendum in dies pro re nata censuerit: quia cum persona publica, & cum Principe cum agatur, conuenit, vt Patri religiosa libertate expromere liceat, quod ad maius Dei, ac Principis ipsius obsequium in Domino iudicauerit: nec de ijs solum rebus, quas ab eo, vt pœnitente suo cognorit, sed de alijs etiam, quæ hinc inde audiuntur, remediumque postulant, ad inhibendas oppressiones, minuendaque scandala, quæ præter Principis mentem ac voluntatem, Ministrorum sæpe culpa eueniunt, & tamen noxa, prospiciendique necessitas in Principis ipsius conscientiam reuoluitur.

Quomodo Principem monere debeat.

9 Vt si quando contingat, quod facile est factu, vt difficultas aliqua circa Confessarij sententiam nascatur, Princeps cum duobus, tribusve alijs Theologis rem consultet. Qua in re vt acquie-

In dubijs Theologi consulendi pro conscientia pœnitentis.

quiescere ipsum oportebit, conscientiam suam deponendo, si contra eius sensum iudicauerint: ita Principi graue pariter non sit assentiri pro sua parte, vt id fiat, quod illi faciendum esse decreuerint.

Sit obseruans disciplinæ.

10 Domi memor vsque sit modestiæ religiosæ, obedientiæ erga Superiores, & æqualitatis cum cæteris circa cubiculum, vestitum, reliquamque vniuersam disciplinã: quia fauores, & quod aliquid interdum pro Societate impetrarint, transuersos agere homines solent, vt imperiosius agant, & quandam præ alijs excellentiam præseferant: quod cum bene constitutum corpus magnopere dedeceat, incredibile dictu est, quantum etiam in alijs creet auersionem.

Regi se à Superiore sinat.

11 Atque vt vno verbo dicantur omnia, meminerit se Confessarium tantum esse: omnia proinde quæ ab hoc munere aliena sunt, ab ipso pariter aliena esse oportere. Vnde nec Societas illa permittere debet, nec ipse ægreferre si eum Superiores hac in re coerceant: quin potius agere Deo gratias, quod hoc modo expeditior reddatur; & vni officio spirituali sibi commisso attendere, Deum assiduè orando, vt ei lumen

conce-

concedat ad recte collimandum; & cum Superioribus in dubijs casibus consultando, quia spiritus Domini directio, & non humana prudentia, propriumve iudicium vtiliter illuminat.

12 Semper insistat, vt Principem beneuolum, ac propensum habeat erga Societatem, & non erga priuatam suam personam: quia hæc certa ipsius ac religionis pernicies esset. Quare animum pœnitentis sui sic affectum retineat, vt quandocumque religio ad Dei obsequiũ expedire iudicabit, vt ipse mutetur, aut eius opera alio in loco vtatur; maiorem in ea re facilitatem nanciscatur, quam interdum experta sit quorundam Confessariorum culpa, qui volentes, aut fortasse etiam imprudentes negotia sic tractant, vt se ipsos & seculares quibuscum versantur, à religione potius auertant, quam vt eos Christo lucrifaciant. *Principis amorẽ erga Societatem fouẽat.*

13 Caueat ad extremum, ne occupationes, & res aulicæ spiritum relaxent; quin maiore cura incumbat per orationem, exercitia spiritualia, frequentiaque sui examina, vt coniunctum cum Deo D. N. instrumentum efficiatur; ita vt eius gratia & auxiliò nixus non modo in se ipso spiritum non amit- *Impensius spiritualibus Exercitijs incũbat oratio ui, &c.*

tat,

tat, sed in ipsis quoque negotijs spiritu illuminetur & regatur. Vnde operæpretium etiam fuerit, vt in ministerijs erga proximos, reliquorum operariorum more se exerceat.

Incõsulto & nõ assentiẽte Prouinciali nemo confessiones Principũ audiat.

14 Verum vt pacate omnia, & absque vlla Principum offensione transigãtur, necesse esse duximus, vt is qui pro certo ac stabili Confessario petitur (nam si semel, aut iterum id fiat, vt solet accidere, minime oportebit) paratum se quidem esse poscenti Principi respondeat: verum per leges, quas habemus nulli ex nostris licere inconsulto, & non assentiente Prouinciali id oneris suscipere, proinde ab eo petenda facultas. Prouincialis vero per se quidem si sic expedire in Domino iudicauerit, vel per alium, vel si visum fuerit, eundem ipsum Patrem, priusquam potestatem faciat (dummodo ad id muneris peridoneum, & ijs dotibus instructum, ac virtute præditum esse duxerit, quæ necessariæ sunt ad bene peragendum) primum ostendat oportet petentibus Instructionem hanc nostram, vt plane intelligant quid Societas ab eo postulet, quem Confessarium sibi eligunt: deinde modeste quidem, sed plane, atque perspicue

Ostendenda Principi hæc instructio, & clarius ei aperiendũ

ſpicue eiſdem ſignificet, & ſi ex animo permittimus, vt eius Patris opera ad ſpiritualem ſui conſolationem pro libito vtantur; intelligant tamen futuram ſemper in poteſtate Superiorum cum illis viſum fuerit, mutationem, & liberam Patris, vt & ceterorum omnium diſpoſitionem.

Quod ſane conſilium nobis vt pernecesſarium, ac ſalutare, ſic eiſdem probatum iri confidimus, ita exigente religioſa diſciplina: cum perſuaſum nobis eſſe debeat, eiuſmodi Principes pro ſua in noſtrum ordinem beneuolentia, nihil niſi quod honeſtum ſit, & legibus noſtris affine, à nobis expetere voluiſſe.

CA-

CAPVT XII.

AD SVPERIORES PRAESERTIM PROVINCIALES

De ratione tenenda cum ijs, quos è Societate dimitti oportere iudicauerint, antequam ad Generalem scribant.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali anno 1604. ad Prouincias missa.

Necessitas & causæ huius instructionis.

1 QVam vtile sit, ac necessarium à Societate dimitti eos, qui ad illam apti non sint, liquido apparet non solum ex Constitutionibus, Bullisque Apostolicis, sed etiam ex perpetuo

tuo vsu, & traditione tum B. P. N. ac Fundatoris, tum B P. Francisci Xaue-rij, viri vt eximia castitate conspicui, sic eiusdem P. Fundatoris nostri mentis, sensorumque intelligentissimi. Verum vt res tota cum ea caritate ac prudentia transigi possit, quam Constitutiones præscribunt, & quam Spiritus ipse Dei nos docet; postularunt à nobis variæ Prouinciæ, vt Superioribus instructionem aliquam exhiberemus de modo, quem tenere ad nos scribendo debeant, cum res exigit, vt ad huiusmodi consilia vel inuiti descendamus. Quare de his, quæ sequuntur, operæpretium visum est admonere; Rectoribus, ac multo magis Prouincialibus (ad quos propriè spectat de amputationibus istis nobiscū agere) in futurum præmonitis, nisi ea diligenter obseruent, fore, vt neque conscientiæ ipsi suæ, officioque, & Constitutionum legibus satisfaciant; neque à nobis (quorum est præuia informatione, congruaque pro rei magnitudine caritate, maturitate ac deliberatione statuere) certum vllum responsum, aut sententiam referre possint.

Tria ante dimissioné Prouinciali inspicienda circa dimittendum.

2. Primum ergo cum quispiam de nostris male se gerit, & de illo dimit-

tendo ab alijs suggeritur, Prouincialis præmissa oratione animum intendat, vt exploret, an ea, quæ illi obijciuntur, vera sint, an vero falsa, aut dubia. Deinde an vt vera essent, tanti sint momenti, vt de dimissione, iuxta cap. 2. 2. partis agi debeat. Tertio inquirat accurate, vtrum Superiores erga huiusmodi hominem debita caritate perfuncti sint, diserte illum cōmonefaciendo, pœnitentiarumq. & quod caput est, Exercitiorum spiritualium, interiorisque curationis remedia applicando, & quam diuturna deinde fuerit hæc curatio: quandoquidem non est satis vno, atque altero mense medicinam facere, sed patientia & longanimitate opus est.

Genus culpæ attendendum eius, qui dimittitur

3 Consideret genus culpæ, quale sit; an ex earum scilicet numero, quæ quod alios inficiant, communi bono aduersentur: an ex ijs, quæ scandalum præbeant, aut quæ grauem Societati notam adferre possint: an propter delicti magnitudinem, aut propter emendationis difficultatem, aut denique ad resarciendam Societatis famam, præcisionem hanc requirant; si modo & ratio ipsa rei pertractandæ, & diuturnitas adhibendæ curationis maturæ huic curationi locum

faciant:

faciant: cum certum sit, vbi periculum vrget, ne alij labefactentur, aut vbi manifesta est Religionis infamia, diutius differri non posse. Cum immo in publicis casibus, necesse ad compensandam iacturam interdum erit, festina & prompta executione vti, iuxta Reg. 41. Prouincialis.

Quādo minime differendum.

Quinam primū agendi.

4 Peracta in hunc modum informatione, omnibus diligenter consideratis, audita que sententia Rectoris illius Collegij, in quo admissum delictum, aut vnde prodijt accusatio; Prouincialis Consultores suos conuocet, & singula illis opponat. tum deinde informationem ad nos mittat, quemadmodum obseruata fuerint, quæ dicta sunt; & quid ipse, Consultoresque ipsius faciendum censeant: vt exempli causa, N. tot annorum est, in Societate tamdiu fuit, gradu caret, aut ad illum promotus est, scholasticus est, vel Coadiutor, in his studijs versatus, vel artem hanc nouit, tot annis male se gessit in hoc, vel illo genere defectuum: idem hoc, & illo in loco, in quibus vixit, vel hoc ipso in genere, vel in hac, & illa re malæ fuit ædificationis: adhibita fuerūt hęc, & illa remedia, nulla secuta est emendatio, censemus illū, &c.

De quibus circa dimittendos Generalis docendus.

Quando ante dimissionem puniendi.

5 Si defectus sint cum scandalo coniuncti, & qui pœna aliqua puniri debeant, priusquam dimittantur, iuxta mentem Quintę Congregationis in Decreto 43. non ante ad dimissionem veniatur, quam pro meritis fuerint castigati. Sin alterius generis erunt, intelligant Superiores, non esse necessarium, nec Societati expedire, vt pœnæ semper irrogentur; cum dimitti possint, ac debeant, quantum fieri potest, sine dedecore vel ignominia, vt præcipit Constitut. par. 2. cap. 3. §. 5. 6. & 7. curandumque sit, vt qui dimittitur, recedat integra cum beneuolentia, & quanta cum consolatione fieri potest, atque etiam vt dirigatur, iuueturque prout caritas dederit.

Quid cum iis qui sponte dimitti petunt.

6 Erga eos, qui ex sua ipsi tentatione dimitti petunt, laxari habenas nullo modo conuenit, ne tum quidem, cum habita personæ ratione, vtile Societati videretur, ab ea liberari. Non conuenit, inquam, multas ob causas. tum quia eiusmodi difficultas nonnullos interdum ad saniorem mentem reduxit; tum propter aliorum etiam ædificationem; tum vt ad salutarem ipsis indifferentiam reuocari queant: tum denique

quia

quia si persuasio hæc, quasi ianua omnibus statim pateret, perniciosa multis futura videretur. Sed quia huiusmodi homines, vbi ad certum gradum tentationis peruenerint, raro apti sunt ad Societatem; vitari simul alterum extremum necesse est, in quo versantur, qui illos omnibus modis semper retinendos censent: propterea quod Instituti nostri, & ministeriorum ratio id minime ferret, nec ipsa tandem propria illorum vtilitas, nec commune bonum Societatis, quæ tunc illos dimittit, non quia ipsi postulant, sed quia inutiles, noxijque reliquo corpori effecti sunt, & emendari nolunt.

7 Et quoniam propter causas etiam occultas, vt docent Constitutiones cum Bullis Apostolicis, & praxis ipsa B. P. N. ostendit, dimitti possunt, quando vel ipsismet, vel Societati, vel vtrique parti expedire visum fuerit; non debent Consultores credere, multoque minus accusare, quasi eo quod Superior cum ipsis rem non communicarit, temere & sine causa gesta sit: sed cum religiosa potius modestia Superiorem interrogare, quid causæ vel nostris, vel externis sciscitantibus reddi queat. is enim congruæ tum

Cum quis (re nulli communicata) dimittitur.

prudentiæ, caritatiſque non immemor, eiuſque qui dimiſſus eſt, mente præcognita, cum ſcilicet ex communi vtrinque conſenſu res tranſacta eſt, tale illis reſponſum dare poterit, quod omnibus merito ſatisfaciat.

8 Perlata tandem ad nos informatione, rem ante omnia Domino commēdabimus, & cum PP. Aſsiſtentibus, niſi eius cōditio, ſecretiq. ſeruandi lex aliud poſtulat, eandem conſultabimus: omnibuſque conſideratis, ſola Dei gloria, & Societatis, atque ipſius etiam de quo agitur, quoad eius fieri poterit, vtilitate ob oculos propoſita; eam ſententiam amplectemur, quam in Domino magis expedire iudicabimus. Quam vtique, vt rem tanto ſtudio examinatam, mature deliberatam, Deoque impenſius commendatam, in Prouincijs qua par eſt animorum quiete, iudiciorumque ſubmiſſione, ſine curioſa cuiuſquam inueſtigatione exceptum iri ſperamus: præſertim cum ſæpe euenturum ſit, vt cauſæ quibus adducti fuerimus, ob multa & grauia impedimenta euulgari à nobis non poſſint, nec debeant.

Præpoſiti Generalis iudicio ac quieſcendum.

9 Sed quoniam animaduerſum eſt (vt alias Superiores monuimus) cum acci-

Superiores docēdi de ijs

accidit, vt mittendi ſint in aliam Prouinciam ij, de quorum dimiſſione agitur, propterea quod in ſua commode dimitti non poſſint; mitti eos interdum ſine debita informatione, ita vt Superiores Prouinciæ præſertim eorum ſtatum ignorantes, eorum opera in publicis functionibus vti ſtatim incipiant: neque alio modo eos tractent, quam ceteros ſuæ Prouinciæ: quo fit vt, cum eos poſtea dimittere iubentur, multa naſcantur incommoda, cum externorum & domeſticorum offenſione. Idcirco huic tanto malo, vt in poſterum tempus occurratur, ſi quando acciderit aliquẽ hoc fine mitti extra Prouinciam, meminerint Prouinciales ex Regula 117. ſui officij de illius ſtatu inſtructionem vel præmittere, vel minime differre, vt ex ea iudicent Superiores, ad quos mittitur, quid agere, & quo loco habere vnumquemque debeant, donec (ſi res ipſa id poſtulauerit) noſtrum ab Vrbe reſponſum præſtolentur. *qui ad ipſos in Prouinciam, vel extra mittitur.*

10 Illud poſtremo hoc loco minime prætereundum eſt, quod cum & ad ædificationem non parum conducat, & ad offenſiones externorũ vitandas pernecessarium ſit, ipſa experientia docente, *Ne qui dimittendi ſunt interim in miniſterijs occupentur.*

te, Superioribus ſeuere cogimur interdicere, ne eiuſmodi perſonæ, de quarum dimiſſione agitur, vllibi eo tempore, quod intercurrit, vllo modo exponantur publicis functionibus aut miniſterijs; ſed omnino abſtineant, & Domi contineantur, vt rei grauitas poſtulare videbitur. habeaturque ſemper in omnibus ædificationis ratio, temporis, locique, quoad eius fieri poterit, in dimiſſione ſeruatis circumſtantijs.

CAPVT XIII.

DE IVNIORIBVS SCHOLASTICIS.

1 IVniorum Scholasticorum educatio, cum primum ad Seminaria, aut Collegia venerint, vti ex prima sui institutione cœpta Anno 1600. & iussu Præpositi Generalis inducta; ita nunc auctoritate Sextæ Generalis cōfirmata, omnino ea esse debebit, vt seorsim à ceteris ad formam secundi anni probationis, quæ olim in Collegijs fiebat, tum inhabitandi, conuiuendique ratione; tum in ceteris, in quibus iudicio Prouincialis commode distinctio seruari poterit, separatio fiat. Ad quem Iuniorum locum intelligant omnes sibi minime licere (nisi prius ab vno Rectore

Qualis debeat esse Separatio.

Dec. 30. Cong. 6.

facta potestate) accedere; quemadmodum neque illis ab eodem egredi absque eius licentia, qui curam gerit, nisi cum ad res consuetas Domus paragendas signum datur.

Tempus biennij.

2 Porro tempus etsi perdifficile erit certum quoddam præscribere, quo iuuenes seorsim à ceteris conuiuant, tum ob ætatem, tum ob spiritualem indigentiam, quæ diuturniorem, breuioremve subinde postulant dilationem; tamen vt minimum biennij spatium esse oportebit: quod protrahere, prout in Domino, & Societatis bono, & Fratrum nostrorum expedire iudicauerit, Prouincialis erit: qui vti quamprimum monendus erit peracti temporis ab eo, qui curam gerit; ita minime patietur, vt alij, quantumuis graues Patres, intercedendo sese insinuent: neque ante expletum biennium, quamuis firmi, ac stabiles in vocatione, ad docendum in scholis educantur.

Per quos regendi.

3 Horum autem cura, & Instructio, etsi ab ipso Rectore Collegij, sicut & aliorum, tota pendebit; nihilominus per alios exercenda erit: quorum primus quasi Præfectus spiritus in eo promoueat ac dirigat; alter, tanquam Mini-

ster,

ſter, in regulari diſciplina contineat, ac de neceſſarijs proſpiciat: niſi ob numerum grandiorem tertius videretur addendus Coadiutor. Nam Miniſtro totius Collegij minime viſum eſt expedire illos ſubijcere; cùm, poſita ſeparatione, peculiarẽ, ac diuerſam quodammodo eſſe oporteat gubernandi rationem; niſi forte in illis corrigendis, puniendiſque, cum aliquid extra definitum locum contra Regulas peccare intellexerit.

4 Prioris partes quamuis in Regulis Præfecti ſpiritus ſatis ſuperque explicentur, ex quibus eos iuuari oportebit; tamen eæ erunt præcipuæ, vt peculiarem eorum curam gerat iuxta directionem, poteſtatemque ſibi à Rectore factam, à quo in hoc munere pendebit. proindeque adnitendum illi erit, vt quintodecimo minimum quoque die illos alloquatur, audiat, inſtruat, formet, prout ſpiritualis neceſſitas poſtulauerit: licebitque poſcentibus eas pœnitentias imponere, ceteraſque mortificationes, quæ vulgares ſunt, quæue deuotionis gratia à Noſtris ſuſcipi in refectorio conſueuerunt; publicis reprehenſionibus, ac diſciplinis exceptis, Partes Præfecti.

niſi

nisi secus Rectori visum fuerit.

Munus Ministri.

5 Posterioris vero, qui Sacerdos plurimum esse debebit, munus erit, Rectorem ad exteriorem gubernationem iuuare in ijs omnibus, quæ ab eodem præscripta fuerint: à quo item vno tanquam suum instrumentum, & non ab alijs pendebit: qui cum vitæ exemplo, tum prudenti cum charitate, & amore dirigere eos iuuenes debebit in Religiosa disciplina exacte seruanda.

Catalogos officiorum conficiet, & distribuet.

6 Quare eiusdem erit catalogum officiorum, exercitiorumque, quæ ab illis in Collegio fieri oportebit, ex Rectoris præscripto conficere; diesque, ac tempora in culina, ac Refectorio inseruiendi ex condicto cum Ministro designare:

Necessaria comparet.

curabitque ne quidquam Fratribus desit, siue ad vestitum, & habitationem, siue ad cetera necessaria pertineat, Rectore consulto.

Ad Superiores, & Magistros dirigat.

7 Cum quis ex Nouitiatu ad Collegium primum venerit, statim ad Prouincialem, & Rectorem ipse dirigat; ex eiusdemque præscripto ad studiorum Præfectum, vel Magistrum, si periculum de literis faciendum erit, libris, ac necessarijs comparatis. Memineritque eorum omnium, qui ad Collegium venerint,

nerint, de numero Miniſtrum Collegij docere.

8 Verſetur vna cum iiſdem in recreationibus, quæ in vinea, aut Domi fiunt, in loco à Rectore præſcripto; à quo ſine eiuſdem Patris facultate non abſcedent: ſintque minimum terni: quotquot cũ foras eundum erit, egredi Domo oportebit. curabitq. quoad eius fieri poterit, vt Coadiutores quoque Nouitij interſint, & in ſpiritu iuuentur.

Recreatio nibus interſit.

In recreatione terni & cum foras eut.

9 Quamuis de ſingulis ab eo monendus erit Rector, quin & ſingulis quibuſque menſibus, ac ſæpius, (ſi ſic eum velle intellexerit) quemadmodum quiſque ſe gerat, niſi res ipſa quamprimum fieri docebit; leuiores tamen defectus, & quotidianos Miniſtro totius Collegij deteget, vt in Refectorio pœnitentias iniungat. Facultatem quidem accipiendi, dandique mutuo minima, atque inter ſe de rebus neceſſarijs loquendi dare poterit, ſi Rector non abnuerit. Ceterum Magiſtros, ceteroſq. alloquendi, qui Superiores non fuerint, vel Domo egrediendi, ſiue ad ianuam eundi, poteſtatem ipſe non faciet ſine Rectoris conſenſu: à quo, & diuiſionem perſo-

Qui defectus Rectori, & Miniſtro aperiendi.

Quas facultates dare poterit.

personarum in cubiculis, & rationem mutuo inter se sociandi (nam alios comitari minime licebit) cum egrediuntur Domo, accipiet, vt executioni mandet. Porro ex ijs non erit difficile eorum Regulas describere.

CAPVT XIV.

DE IIS, QVI IN PRAEDIIS, *aut villis morantur, cum à studijs feriatur.*

Par. 4. cap.13. QVoniam vt assiduitas in literario exercitio, ita & aliqua remissio necessaria est; ne dum absque aliqua relaxatione, vel conuenienti recreatione labores studendi nimium protrahuntur, corpus detrimentum patiatur; operæpretium visum est Patribus rationem quandam esse præscribendam, quo religiose fiat. Idcirco enitendum erit Superioribus, vt quæ intermissiones à studijs ad nouas vires sumendas institutæ sunt, quo alacriores ad eadem reuertantur, ita peragantur, vt & corpori recreationem pariant, & vires, & spiritus ardorem minime extinguant. Quare hæc

Finis recreationũ.

Dec. 57. §. 8. sextæ Cong.

Quomodo religiose peragendæ.

hæc pauca in vniuerſum præſcribenda viſa ſunt.

Aedes recreationis accommodæ, & clauſura ſit.

Primum, vt cum in aliquod prædium ſecedendum erit, animos relaxandi gratia, minime eo mitti debeant Noſtri, niſi peraccommodæ, ac ſufficientes ædes habitationi ſint. in quibus & Superior, qui præſit omnibus, & obſeratæ fores ſint, ne liber ſit exitus, nec deſideretur religioſa diſciplina.

Oratio, & examen.

2 Vt ſpiritualia exercitia examinum & orationis minime prętermittantur, vt pote res eo quidem tempore perneceſſariæ.

Villæ externorum ne adeantur.

Ex Dep. pro ren. ſpiritus.

3 Vt nullus eo præſertim tempore, externorum villas, licet propinquorum, adeat; niſi graues ob cauſas Prouinciali videretur eſſe alicui concedendum.

Singularia Prouincialis expendet.

Dec. 57. Con. 6.

4 Qualis vero hæc eſſe debeat recreatio, & quamdiu duratura (nam vltra quindecim dierum ſpatium non erit procedendum) qualeue genus exercitij, aut ludi, prudenti conſiderationi Prouincialis, expenſis perſonarum, locorumue circumſtantijs, habita ratione ædificationis relinquitur: cuius erit ſingularem quandam directionem in huiuſmodi recreationibus ſuæ Prouinciæ accommodatam conficere.

CAPVT XV.

De manifestatione delicti, Superioribus facienda.

PARS PRIMA.

Ex D.49 Cong. 6. Circa Reg. 9. & 10. Summarij desumptam ex c.4. Exa. §.4.

Regula Summ. 9. *AD maiorem in spiritu profectum, & præcipue ad maiorem submissionem, & humilitatem propriam, contentus esse quisque debet, vt omnes errores, & defectus ipsius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem eas acceperit, manifestentur.*

Boni

Boni etiam omnes consulant, ab ijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; ac manifestare sese inuicem sint parati debito cum amore, & caritate, ad maiorem spiritus profectum; præsertim vbi à Superiore, qui eorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum ad maiorem Dei gloriam. Regul. Summ. 10

Vt Patri quodcunque delictum manifestatur

Primo Decretum est, licere omnibus manifestare Superiori, vt Patri, quodcunque delictum alterius, siue leue sit, siue graue. & hunc esse intellectum Regulæ. Ex D. 49 Cong. 6.

Cedimus iuri nostro.

2 Cum illo capite 4. Examinis proponatur omnibus, & interrogentur, An contenti sint futuri, vt omnes defectus, & res quæcunque, quæ in eo notatæ, & obseruatæ fuerint, Superiori manifestentur: Eo ipso Nostros cedere cuicunque iuri famæ, quod huic manifestationi obstare possit; & potestatem fieri omnibus deferendi ad Superiorem quæcunque, etiam grauia, quæ de illis notata fuerint: quandoquidem ratione maioris humilitatis, & profectus spiritualis, & vt à Superiore melius Ex eod. Decr.

melius cognosci, dirigi, iuuarique possint, ipsimet expresse concesserint, & iudicauerint id sibi magis expedire ad maiorem Dei gloriam, & bonum animæ suæ.

3 Cum in eodem loco non solum de defectibus, sed etiam de erroribus, & quibuscunque alijs rebus, quæ in ipso notatæ, & obseruatæ fuerint, fiat expressa mentio; non esse dubium quin de omnibus delictis grauioribus sermo quoque sit. Regula intelligenda de omnibus etiã grauioribus.

Ex eod. 4 Verba illa Regulæ (per quemuis, qui extra confessionem eas acceperit) intelligi de illis, quæ ab aliquo alio in eo notata, & obseruata fuerint; non autem de ijs, quæ ipsemet secreto, & consilij petendi gratia, vt dirigatur, vel iuuetur, cum aliquo communicauerit. Si quando autem ob aliquas peculiares, vel graues rationes dubitauerit consiliarius, num debeat manifestare Superiori rem eo modo secreto acceptam; consulat tunc diligenter Doctores, vt in re tanti momenti prudenter, eaque, qua decet cautione, procedere possit. Interpretatio verborum regulæ (per quemuis qui extra confessionem)

Ex eod. 5 Necesse non esse in hac manifestatione expectare, vt hoc illi à Superiore

iniungatur, vel interrogetur; cum verba illa Regulæ (præsertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum) satis declarent, paratos esse oportere ad hanc manifestationem, non expectato Superioris præscripto.

Præsertim vbi à Superiore.

6 Quod vero subiungitur (Debito cum amore, & caritate,) sic accipi oportere, vt qui manifestat, non debeat aliquo inordinato affectu duci; vt alius scilicet confundatur, mortificetur, puniatur; sed ex affectu caritatis: vt videlicet ille melius iuuetur in spiritu, periculis à Superiore occurratur, bono communi prospiciatur: atque ita manifestans seruet eum modum manifestandi in verbis, in narratione, in intentione, qui amorem & caritatem præ se ferat.

Debito cũ amore. — Ex eod.

7 In delictis, quæ vel in detrimentum boni communis, vel in damnum imminens tertiæ personæ vergunt (qualia sunt infectiua aliorum, & nociua bono Religionis, vt sunt lapsus carnis cum tertio, seminatio discordiarum inter fratres, furtum, impugnatio, vel machinatio contra Institutum, aut Superiores, præsertim vero Generalem, consuetudo

Quando vtendum denunciatione paterna. — Ex eod.

detra-

detrahendi, ac ſuſurrandi, & his ſimilia) non ſolum poteſt, ſed etiam tenetur quiſque immediate vti denunciatione paterna, manifeſtando illa Superiori; vt ſecreto, ac prudenter tam bono Subditi, quam Religionis proſpiciat.

Ex eod. 8 Quando verò prudenter iudicaretur, non poſſe adhiberi ſufficiens remedium, quo bono communi, vel tertiæ perſonæ prouideatur, niſi aſſumatur in ea re perſona Iudicis; tunc tenebitur ſubditus ad iudicialem denunciationem Superiori faciendam. Quando iudicialis denunciatio facienda.

PARS SECVNDA.

QVA RATIONE IN denunciatione paterna ſe gerere debeat Superior, vt pater; tam in ſeruando ſecreto, quam in alÿs, quæ ad remedium adhibendum pertinent.

Ex D.50 Cong.6. 1 EA ratione ſecretum ſeruare debet Superior, vt Deferentem nulli reuelet ſine eius conſenſu, quem interdum is dare tenebitur: ita vt ſemper Deferens nulli reuelandus.

Superior omnimode indemnitati Deferentis consulat.

Quando delatus reuelandus. 2 Delatum nemini reuelare debet, qui prodesse non possit fini, quem denunciatio paterna intendit; qui est profectus spiritualis subditorum, & bonum commune Religionis: quibus Superiorem necesse est paterne prouidere. Quare sine vrgenti necessitate, & magna vtilitate pertinente ad dictum finem, & cum eo minore detrimento quo possit famæ delati, nunquam debet manifestare delatum. Quando vero ob fines, & rationes allatas existimat reuelandum esse; tunc ijs tantum manifestare oportebit, qui remedio adhibendo prodesse poterunt. Ex eod.

Quando monendus & corrigendus delatus. 3 Habita ratione finis denunciationis paternæ, non solum potest Superior ipsum delatum aliquando monere, & secreto corrigere coram duobus testibus, vt ex Euangelio cum S. Thoma docent Doctores; sed etiam consulere de remedio, imponendo secretum ijs, quibus cum communicat. Quin etiam poterit vnus Superior rem sic delatam, & cognitam, alteri Superiori eiusdem delati dicere, quando res ita postulauerit ad finem paternæ delationis. Ex eod.

4 Cum

Ex eod. 4 Cum autem possit, & liceat de ea re eos consulere, quibuscum expedit pro remedio, & cum secreto; vt maiore cum cautione procedatur, quando consultatio videretur necessaria, petatur deferentis consensus, quem ille dare debebit; ita tamen, vt in consultatione, deferentis nomen taceatur, & res, quoad eius fieri poterit, in vniuersum tractetur. Porro Superior minime à deferente petere debebit, vt suo nomine rem delatam subscribat; cum ea subscriptio tantum iudiciali denunciationi deseruiat.

Quando consilium petendum & quomodo.

Non est à deferente exigenda subscriptio.

Ex eod. 5 Licet etiam Superiori ob prædictum finem secreto peragere quæcunque iudicauerit expedire ad remedium, profectumque delati, citra eius infamiam: nimirum priuatim monere, reprehendere; terrere minis, diligenter circa illum inuigilare, mutare loco, occasiones anteuertere, præcauere à recidiuo, non admittere ad aliquod officium, ab eodem remouere si quod habet, si sine violatione secreti, sub alia apparenti ratione, & probabili id præstare posit.

Quæ Superior circa delatum præstare poterit.

Ex eod. 6 Potest etiam Superior nonnulla ex ita delatis, & cognitis manifestare in publicis Refectorij reprehensionibus; vt sunt defectus leues, & communes sub-

Etiam leues defectus publice corrigere poterit.

ditorum, imponendo pœnitentias ordinarias, iuxta praxim communem Societatis; dummodo ipsi delato infamiam alicuius momenti non inferat; & quoad eius fieri poterit, impetrato deferentis consensu, & absque eiusdem detrimento.

Quomodo ad dimissionem descendet.

7 Denique licebit interdum Superiori ex ita cognitis, & ad se tanquam ad patrē delatis descendere ad dimissionem delati è Societate: ita vt quamuis vtatur, & adiuuetur ea notitia, non eo tamen modo procedat, vt talis defectus vel in specie, vel in genere in aliorum cognitionem deueniat; sed alias, alia via cognitas, notas illi opponat, quæ ad illum dimittendum aliorum iudicio sufficere videantur. Aut certe nihil tale dicat: neque occasionem aliquam det credendi, quod dimissio fiat in pœnam delicti, quod omnino secretum est; nec alia via, quam paternæ denunciationis scitur. Ex eod.

Vnde hæc doctrina de manifestatione desumpta.

8 Ceterum hæc doctrina de manifestatione delicti minime noua videri debet, cum inter cetera Iulius II. in Statutis Franciscanorum fateatur, damnandum esse dogma illud, quod habet, Religiosum criminis socium non teneri ad denunciandum illud Superiori. & in Con- Ex eod.

stitu-

stitutionibus Generalibus Farinerij Ordinis Minorum cap.7. refertur, In quodam Capitulo Generali, à Sancto Bonauentura statutum quoddam in hæc verba conditum fuisse.

Nullus Frater dogmatizet, vel teneat, quod cum aliquot sunt socij in crimine, non teneatur alter alterum Superiori reuelare, qui potest, ac debet prodesse, & animarum periculis præcauere. Nam ex sententia Bonauenturæ, Magistrorum Ordinis, ac totius Capituli Generalis definitum est, hanc doctrinam perniciosam esse, & in destructionem Ordinis, & Regularis disciplinæ excogitatam: cum Prælatos nosse oporteat Subditorum excessus, non solum, vt puniant, sed vt præcauere possint.

Ex D.51 Cong.6, 9 Postremo Decretum fuit, vt hoc ipsum, quod de manifestatione delicti sancitum est, ostendatur Nouitijs; declareturque, iuxta Reg. 15. Magistri Nouitiorum, inter alia, quæ ipsis explicanda, declarandaque paulatim ibidem esse dicuntur. Nouitijs declaranda.

CAPVT XVI.

DE ACCEPTANDIS COLLEGIIS.

Iuxta V. Generalis Congregationis Decretum 55.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali explicata.

Quomodo in posterum Collegia acceptanda.

1 CVm Collegiorum ratio triplex esse possit, nempe infima, media, & suprema; & admitti nullo modo in posterũ debeant Collegia vlla, quæ seminarium sibi saltem ipsis necessarium operariorum, qui in eisdem Collegijs occupantur, alere non possint, vnde sibi de operarijs eisdem, quando opus est, vel proxime, & immediate,

id

si id præstare poterunt, prospiciant; vel certe per modum permutationis cum alio Collegio faciendæ, vnius, verbi gratia, Lectoris Rhetoricæ pro vno Confessario, aut Concionatore &c. necessarium esse duximus cuilibet Collegiorum rationi suum numerum personarum, quas alere possit, infra quam ea acceptanda non erunt, designare.

De infima Collegij ratione.

2 CVm igitur tribus quasi membris quodlibet Societatis Collegium constet, domestica scilicet gubernatione institutione scholarum, & templi ministerijs; infimæ rationis Collegij ratio septem, vt minimum, Sacerdotes requirit, Rectorem, Ministrum, Concionatorem, Præfectum rerum spiritualium, Confessarium nostrorum domesticum vnum; externorum alterum; & Procuratorem: ex quibus tres, vel quatuor in templo confessiones diebus festis excipiant. *Numerus operariorum in infimo Collegio.*

P. 4. c. 7. B. & c. 5. A. et c. 12. A. 3 Scholarum vero institutio, iuxta Constitutiones in Grammatica, disciplinisque humanioribus, Rhetorica, & lin- *Scholarũ Institutio qualis.*

linguis, casibusque conscientiæ, quantum fieri poterit, esse debebit: ne scilicet suo fine fraudetur Societas, quin suos discipulos ad mediocritatem saltem instruat, vt vel ad Ecclesiastica ministeria exercenda, & animarum salutem promouendam sint vtcumque idonei, vel ad secularia munia vsu linguarum sufficienter instructi.

Quot magistri præficiendi.

Erunt igitur præficiendi, tres Grammaticę pręceptores, Humanitatis vnus, Rhetoricæ vnus (in quorum nonnullis classibus erit ab eisdem lingua Græca docenda) vnus denique casuum conscientiæ lector; Præfectus item scholarum vnus: omnes denique septem, præter Correctorem externum.

Minimum 30. esse oportebit.

4 His quatuordecim operarijs essent attribuendi, vt minimum, totidem Societatis scholastici pro Seminario; essentque vniuersi viginti octo. quibus si vnum Correctorem, & vndecim Coadiutores omnino necessarios addamus, erit numerus huius rationis Collegij quadraginta personarum. Verum, quia V. Generalis Congregatio decreuit, vt infimæ huius rationis Collegiórum fundationes, quæ ad sustentationem triginta personarum sufficerent, admitti

possent;

poſſent; onerum tamen, ſeu obligationum menſuram, ſcholarum ſcilicet, & Magiſtrorum numerum non determinauit, Præpoſiti Generalis erit, obligationes, & grauamina in eiuſmodi fundationibus, quæ triginta perſonis alendis tantum ſufficient, ita attemperare, ne huiuſmodi Collegia ſupra vires onerentur: vt ſi in his verbi gratia, duas Grammaticæ claſſes, vnam vero Humanitatis tantum admittat, cum ſcholarum Præfecto, atque his, non ex obligatione, ſed ex mera Societatis liberalitate, vbi opus fuerit, vnum caſuum conſcientiæ lectorem addat. His igitur quinque, & alijs Sacerdotibus ſex, vno ſcilicet ſubtracto ex ſeptem ſuperius deſignatis Sacerdotibus, ſi totidem ſcholaſtici addantur pro Seminario, erunt vniuerſi viginti duo, quibus vix ſat eſſe poterunt Coadiutores temporales ſeptem, vel octo, præter Correctorem; erit vtcumque conſtituta ratio Collegij perſonarum triginta.

Obligationes, & grauamina numero attemperanda.

5 Quod ſi Fundator aliquis exigat lectionum Grammatices, Humanitatis, & Rhetoricæ plenitudinem, lectorumq. numerum ſuperius deſignatum; hic fundationem augere debebit ad qua-

Aucto numero augenda fundatio.

draginta circiter perſonarum ſuſtentationem ſufficientem.

Quæ præter fundationem requirãtur. 16 Præter fundationis autem cenſum, congruam pro ratione numeri perſonarum habitationem, præparatam cum ſupellectili, & bibliotheca, templiq. & ſcholarum ædificio, hortoque dare debebit.

Quod ſi ex his aliquid deſit, quod ex cenſu ipſo fundationis ſuppleri debeat; monebitur de hoc, ſicut & de re tota, Præpoſitus Generalis.

De media Collegiorum ratione.

Numerus minimum ſexaginta. 7 SI ad ſupradictum operariorum, & ſcholarum numerum, tres Philoſophiæ curſus triennales, ſingulos ſcilicet ſingulis annis auſpicandos, Fundator adijcere volet; addendi ſimiliter erunt Scholarum tres Magiſtri, Præfectus, vnus item, aut alter, qui prælectionibus eorum magiſtrorum, quos decumbere contigerit, ſubſtitui poſſint: templi etiam operarij, Seminarij ſcholares, & Coadiutores temporales: qui ſi recte diſtribuantur, ad numerum octoginta circiter perſonarum Collegij, cōputatis infimæ rationis perſonis aſcenderent.

derent. sed quandoquidem Generalis Congregatio censuit, non asse grauandos huiusmodi Collegiorum Fundatores vltra censum, qui alendis sexaginta personis in vniuersum sit sufficiens; cum reliquis templi, habitationis, & scholarum ædificijs supradictis, his contenti esse debebimus.

Pro rata augenda fundatio.

De suprema Collegij ratione.

8 SI quis Fundator petat studium generale, vel Vniuersitatem institui, nimirum vt in ea: præter omnia supradicta, prælegatur Theologia scholastica, & sacra Scriptura, atque lingua Hebraica; ad hæc præstanda necessarij erunt tres, vel quatuor alij Professores, propriusque huius facultatis Præfectus, seu totius scholæ Cancellarius, substituti, alijque officiales in Vniuersitatibus adhiberi consueti: insigne item aliud Seminarium Theologorum cum aliquo domesticorum officialium incremento, vt ex Collegij huiusmodi fundatione, annumeratis simul Collegiorum infimi, & medij generis personis, centum, vt minimum, ali possint.

Numerus minimum centū personarum.

Pro rata augenda fundatio.

Exci-

Excipiuntur Indicę & Transalpinæ Prouinciæ.

Excipiuntur autem Indicæ, ac Transalpinæ regiones, de quibus nihil certi præſcribendum cenſuit Congregatio Generalis.

CAPVT XVII.

DE APTIS AD GVBERNANDVM.

Quo modo de ijs confici debeant Informationes, quæ in Vrbem tertio quoque anno mittendæ sunt.

A R.P.N. Claudio Aquauiua Præposito Generali recognita, & aucta anno 1595.

PARS PRIMA.

1 QVoniam magna ex parte Societatis nostræ gubernatio, vt B.P. Ignatius affirmat par. 9. Constitutionum pendet ex Præpositis localibus, Quanti sit facienda bona Superiorum electio.

libus, quibuſcum neceſſario ab eo, qui vniuerſalem curam ſuſtinet, communicandum eſt onus; vt in rebus particularibus eas ordinationes, quæ hinc præſcribuntur, exequantur; & cum ea fortitudine, & ſuauitate, quæ à Conſtitutionibus noſtris exigitur, curent, vt in praxim perducantur; ſemperque viuæ, ac vigentes eo ipſo vſu declaratæ cenſeantur Conſtitutiones, ac Regulæ (ſiquidem quod eæ chartis deſcriptæ ſint, non id Societatis ſpiritum tuetur, ac viuificat) ideo plane neceſſarium eſt, vt huiuſmodi homines ad hoc munus deligamus, in quorum induſtria, ac prudentia merito conquieſcere; & quibus eorum, qui nobis crediti ſunt, animorum corporumque curam viciſſim credere poſſimus; & aliquam alleuationem habere grauiſsimi huius oneris, quod nobis à Domino impoſitum eſt.

Exquirendi & exercendi ad hoc munus idonei.

2. Quocirca valde commendatum Prouincialibus eſſe debet, vt quemadmodum in alijs miniſterijs, quo copia ſit hominum ad ea ſufficientium, datur opera, vt mature inſtruantur, & aptentur; ita etiam in hoc gubernandi, omnium vel pręcipuo, non minus adhibeant ſtudij, & diligentiæ in inquirendis, ac notan-

notandis cuiusque talentis, & præterea etiam exercendis, & ijs qui aliquam aptitudinem à Domino accepisse videntur, erudiendis tum praxi tum etiam opportunis instructionibus, & monitis.

3 Modus autem eos exercendi esse hic poterit, si in aliquas consultationes adhibeantur, vel Ministri in aliqua Domo constituantur, vel si cum eis Regulæ perlegantur, & doceantur ipsarum intelligentiam, & vsum: denique alijs eiusmodi rationibus, quas Superioribus eorum prudentia suggeret. Modus eos exercendi.

4 Eadem de causa valde expedire videtur, vt plena notitia eorum omnium Præposito Generali constet, & quos Prouinciales in suis quisque Prouincijs habeant, qui in hac parte operam Societati nauare queant. Eorum notitia constare debet Generali.

5 Prouincialis primum omnium, audito Consultorum suorum, nec non antiquiorum si necesse fuerit, ac præcipuorum patrum iudicio, ex omnibus suæ Prouinciæ Sacerdotibus eos seligat; de quibus informatio accipienda videatur. Postea vero informationes ab ijs accipiat, qui prudenter, & syncere eam daturi videantur: ac re tota rite precibus Deo commendata, suo tempore no- Quorũ iudicio seligat, & à quibus informationes accipiat.

 bis

bis mittat catalogum eorum, quos ad gubernandum aptos censebit ex formula, quam in hunc finem subijciemus: illud tamen obseruans, vt omnia fiant secrete, vt rem ipsam postulare intelliget.

In visitatione informationes acceptæ 3. quoque anno ad Generalem mittendæ.

6 Operæpretium autem erit, vt Prouincialis, qui visitat, quemadmodum informationes de promouendis sumit, iuxta Regulam 69. sui officij; ita etiam de idoneis ad gubernandum accipiat. Et postea tertio quoque anno catalogus huiusmodi informationum, ex præscripto huius formulæ, ad Præpositum Generalem mittatur.

In 3. classes diuiditur.

7 Porro huiusmodi Catalogus in tres classes distingui debet. Prima quidem eorum erit, qui actu gubernant. Altera vero eorum, qui aliquando gubernarunt. quod si horum aliqui iustis de causis non proponantur, addatur ratio, quare prætermissi fuerint. Tertia denique eorum, qui apti ad gubernandum videbuntur. & de his dicatur, qui nam proxime, qui vero remote idonei censentur.

Latinæ mittendæ.

8 Has autem informationes (quæ ab omnibus latine mittendæ sunt, vt & eæ, quæ de promouẽdis ad gradus fiunt) debebunt Prouinciales accipere non so-

lum

lum à Consultoribus, sed ab antiquioribus etiam, & præcipuis Patribus, qui eos qui proponuntur, optimè nosse possunt, vel quia illis præfuerunt, vel quia cum illis familiariter egerunt, vel in Missionibus, foris, vel Domi: quorum omnium nomina ad nos perscribant. Non erit tamen necesse singulis capitibus, & responsionibus ponere quid quis dixerit, sed id tantum fieri debebit, cum in ea responsione non consentiunt, & res est alicuius momenti. Tunc enim in informatione addendum erit duos, tresve contra sentire, & in charta aliqua separata explicandum, illos duos, vel tres, qui aliter sentiebant, esse Patres talem, & talem. quibus omnibus significandum erit, si quid aliud eis seorsum ad nos scribendum occurrat, id omnino facere non omittant.

Quibus hę informationes cõmunicãdæ antequam Romã mittantur.

CAPITA INFORMATIONIS mittendæ à Prouincialibus de ijs, qui in suis Prouincijs ad gubernandum idonei videbuntur.

PARS II.

De ætate.

1 CVias sit, & qua ætate is, de quo mittitur informatio; & quot annis in Societate fuerit, & quibus in studijs versatus sit, & quo progressu.

An gubernauerit.

2 An alias vnquam gubernarit, vbi, & quamdiu, & in quibus officijs, & qua nostrorum, ceterorumque satisfactione.

3 Quam affectus sit ad res spirituales, ad orationem, ceteramque cum Domino communicationem.

De mortificatione passionum

4 De mortificatione passionum, de mansuetudine, de humilitate, amore paupertatis, vel singularitate circa propria commoda.

De prudẽtia, &c.

5 De vigilantia, prudentia, & fortitudine in negotijs tractandis.

De caritate, &c.

6 De caritate, & suauitate in Subditos, & discretione.

7 De

7 De Religiosa disciplina, & obseruantia, de rectitudine, & constantia. *De disciplina, &c.*

8 Quam intelligens sit nostrarum Constitutionum, & Regularum, & an ex earum spiritu Subditos ad perfectionem dirigere studeat, non humana, & politica ratione: & an sensus habeat proprios, & peculiares, non consentaneos modo Societatis. *An intelligens Cōstitutionū*

9 Vt affectus sit ad externas nationes, & Prouincias: & an particulares affectiones retinere soleat ad personas aliquas particulares, ita vt cum aliorum offensione gubernaturus videatur. *De affectu ad externas nationes.*

10 De zelo animarum, & studio iuuandi proximos, & an hoc studium in nostris promoueat; de obedientia, & subordinatione ad suos Superiores, & de proprio iudicio. *De zelo animarū, &c.*

11 An vnquam notatus sit quod gubernationem ambierit, aut procurauerit. *De ambitu.*

12 Denique, si quid aliud occurrerit, propter quod aptus, vel minus aptus ad gubernandum videatur.

Hæc omnia in ijs, qui aliquandiu gubernarunt, facile erit animaduertere; & ideo ab iis, qui vel eorum Subditi, vel Superiores extiterunt, eorum noti- *A quibus, & quomodo capiendæ informationes.*

tiam consequi licebit. Qui autem hactenus numquam regimen attigerunt, de ijs illa dici debebunt, quæ vel iam vsu comperta sunt, vel quorum specimen, aut significationem præbuerint.

PRAXIS CONFICIENdarum, & mittendarum informationum, iuxta formulam de idoneis ad gubernandum.

PARS III.

Personarum selectio vt facienda.

1 PRouincialis cum suis Consultoribus Catalogum omnium Sacerdotum Prouinciæ perlegat, & ex eorum iudicio illos seligat, de quibus merito sumenda sit informatio.

Informatio quomodo sumenda.

2 Facta hac selectione, de singulis selectis sumat informationem, iuxta formulam: & ex responsis quæ retulerit, expresso numero eorum, qui ita sentiunt, tacitis autem nominibus, breuem summam conficiat, dilucidam tamen, & iuxta singulas interrogationes, ad hunc fere modum:

Infor-

Informatio accepta à quinque, vel sex Patribus de P. N. N.

Ad 1. PAter Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ, & Theologiæ, vel casibus conscientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parum, ex trium sententia; plusquam mediocriter, ex duorum, vel omnium sententia. De ætate.

Ad 2. Nunquam gubernauit, vel fuit Minister Collegij, vel Domus talis per biennium, cum bona, vel mala satisfactione, ex omnium, vel trium, vel duorum, vel vnius sententia. Fuit item Rector Collegij talis, cùm bona satisfactione externorum, omnium iudicio, vel aliquorum; mala autem, vel bona, vel mediocri nostrorum. Ita sentiunt duo, vel tres, vel vnus, vel omnes. Et sic de alijs muneribus, si quæ obiuit. De gubernandi tempore.

3 Quod autem de duobus his capitibus dictum est, idem faciendum in ceteris. Sic de singulis.

4 Facta igitur in hunc modum de singulis informatione, illam cum Consultoribus leget, ac examinabit: ac re-

Re cū suis Consultoribus cōmunicata statuet.

inter se discussa statuant, quid de singulis capitibus sentiant, idque addant informationi, hoc, qui sequitur, modo, iuxta informationem superius positam.

Ad 1 P. Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ & Theologiæ, vel Casibus conscientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parum, ex trium sententia, idemque sentiunt duo Consultores: plusquam mediocriter, ex duorum iudicio, quibus adhæret vnus ex Consultoribus, &c.

Secretis, & separatis literis ad Generalem scribendum.

5 Absoluto Informationum examine, & apposito Consultorum iudicio de veritate Informationum singulis capitibus; Iudicium vtrum ille aptus, vel minus aptus videatur; tum ipse Prouincialis, tum Consultores secretis, & separatis literis ad nos scribant.

PA-

PARADIGMA INFORmationis, iuxta formulam de idoneis ad gubernandum.

PARS IV.

Informatio de P. Antonio Pamphilio Romano à quinque Patribus accepta, & cum Consultoribus examinata.

1 PAter Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. ſtuduit Philoſophiæ & Theologiæ, pluſquam mediocriter profecit omnium iudicio: idemque ſentiunt omnes Conſultores. De ætate.

2 Fuit Miniſter in Collegio Romano per annum; mediocriter ſatisfecit: erat enim aliquantulus ſeuerus, ex trium ſententia, quibus conſentiunt Conſultores. Fuit etiam Rector Lauretanus annis 4. cum bona noſtrorum, externorumque ſatisfactione, ex omnium iudicio: duo tamen ex Conſultoribus ſentiunt non bene ſatisfeciſſe ex- Vbi gubernauerit, & qua ſatiſfactione.

ternis,

Re cũ suis Consultoribus cõmunicata statuet.

inter se discussa statuant, quid de singulis capitibus sentiant, idque addant informationi, hoc, qui sequitur, modo, iuxta informationem superius positam.

Ad 1 P. Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ & Theologiæ, vel Casibus conscientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parum, ex trium sententia, idemque sentiunt duo Consultores: plusquam mediocriter, ex duorum iudicio, quibus adhæret vnus ex Consultoribus, &c.

Secretis, & separatis literis ad Generalem scribendum.

5 Absoluto Informationum examine, & apposito Consultorum iudicio de veritate Informationum singulis capitibus; Iudicium vtrum ille aptus, vel minus aptus videatur; tum ipse Prouincialis, tum Consultores secretis, & separatis literis ad nos scribant.

PARADIGMA INFORMationis, iuxta formulam de idoneis ad gubernandum.

PARS IV.

Informatio de P. Antonio Pamphilio Romano à quinque Patribus accepta, & cum Consultoribus examinata.

1 PAter Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ & Theologiæ, plusquam mediocriter profecit omnium iudicio: idemque sentiunt omnes Consultores. De ætate.

2 Fuit Minister in Collegio Romano per annum; mediocriter satisfecit: erat enim aliquantulus seuerns, ex trium sententia, quibus consentiunt Consultores. Fuit etiam Rector Lauretanus annis 4. cum bona nostrorum, externorumque satisfactione, ex omnium iudicio: duo tamen ex Consultoribus sentiunt non bene satisfecisse externis, Vbi gubernauerit, & qua satisfactione.

ternis, licet nostris satisfecerit.

De affectu ad res spirituales. 3 Affectus est ad res spirituales, & ad orationem, cæteramque cum Domino communicationem, ex omnium sententia; quibus consentiunt Consultores, vno dempto, cui non videtur deuotus.

De mortificatione passionũ. 4 Mortificatas habere passiones videtur fere omnibus, vno dempto; humilis est, & mansuetus, ex trium iudicio; quibus omnes assentiunt Consultores. Amare creditur paupertatem, & non esse singularis circa propria commoda, ex omnium tam Informantium. quam Consultorum iudicio,

De vigilãtia & prudentia. 5 Est vigilans, & mediocriter prudens, sed non valde fortis in negotijs tractandis: in quo omnes consentiunt.

De caritate & suauitate. 6 Caritatem & suauitatem exercet in Subditos, ex informantium sententia: dissentiunt tamen duo ex Consultoribus, qui illum existimant seueriorem. Discretionem videtur habere mediocrem, in quo omnes consentiunt.

De disciplina. 7 Religiosam disciplinam, & obseruantiam cum rectitudine, & constantia promouet, ex omnium Informantium sententijs; vnus tamen ex Consultoribus dissentit.

8 In-

8 Intelligens eſt noſtrarum Conſtitutionum, & Regularum mediocriter: & ex earum ſpiritu Subditos ad perfectionem dirigere ſtudet, ex duorum ſententia: tres autem exiſtimant illum humana & politica ratione gubernare. Atque hoc ſecundum verius cenſent Conſultores. Senſus proprios, & peculiares habet aliquando non conſentaneos modo Societatis, ex omnium, etiam Conſultorum ſententia. Dè intelligentia Conſtit.

9 Affectus bene eſt ad externas nationes; duo tamen ex Conſultoribus contrarium cenſent. Affectiones ad particulares aliquas perſonas, præſertim eas, qui ſuas res probant, retinere ſolet; ideoque cum offenſione aliorum gubernat. Ita ſentiunt omnes, nec diſſentiunt Conſultores. De affectu ad nationes.

10 Zelum animarum & ſtudium iuuandi proximos habet qualecumque: hoc autem ſtudium in noſtris non ita vt decet, promouet. Ita omnes Informantes. Vnus autem ex Conſultoribus addit, illum ſuadentibus ſcrupulis hoc ſtudium in Subditos aliquando ſupprimere. De zelo animarũ.

Obediens eſt, & ſuis Superioribus ſubordinatus, nec proprij iudicij. De iudicio.

cij. ita omnes ſentiunt.

De ambitu. 11 Numquam notatus eſt gubernationem ambiuiſſe, aut procuraſſe, &c.

CAPVT XVIII.

DE PROMOVENDIS AD GRADVS SOCIETATIS.

Quo modo de ijs confici, & in Vrbem mitti debeant Informationes.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali recognita, & aucta iuxta Decr. 49. V. Congreg.

PARS PRIMA.

1 IN primis Prouinciales, ad quorum officium hæc informatio pertinet, persuadere sibi debent, magna fide, diligentia, & circumspectione

Qua circumspectione Prouincialibus procedum in re tãti momenti.

ctione procedendum esse in hoc negotio, cum scilicet tanti momenti sit ad ordinem, firmitatemque Societatis, vt eà quam exactissime seruentur, quæ in 5. par. Constit. & alibi dicuntur de dotibus, quibus ornatos esse oportet, qui in huiusmodi gradus sunt referendi. quod quidem eò facilius erit, si antea seruata fuerint, quæ in 1. par. de recipiendis, & in 3. & 4. de formandis nostris præscribuntur.

Singulis annis in visitatione capiant informationes, & ad Generalem mittant.

2 Studeant igitur Prouinciales non præterire Regulam *69.* eorum officij; nempe vt in visitatione ordinaria singulorum Collegiorum accipiant informationem promouendorum: & absoluta visitatione Prouinciæ, ad Præpositum Generalem referant, nec diu differant, ne ex diuturna mora aliqui se negligi arbitrentur: vnde & amaritudinum occasio oriri, & graduum huiusmodi distributio minus facilis, ac suauis reddi potest.

Examinādi statim post absoluta studia.

3 Quoniam vero, si examen de sufficientia literarum ad id tempus differretur, quo quis ad gradum promouendus proponitur, minus commode succederet: (contingeret enim eos, qui examinandi tunc essent, ante aliquot annos

studia

ſtudia abſoluiſſe, & in varijs Societatis miniſterijs occupatos, ac diſtractos fuiſſe; ac proinde ſcholaſticas res vel certe ſubtilitates non ita in promptu habere: vnde non poſſent forte ita ſatisfacere, vt ſatisfeciſſent, ſi ſtatim abſolutis ſtudijs fuiſſent examinati) propterea animaduertendum deinceps erit, vt examen, iuxta inſtructionem à nobis miſſam, fiat poſtquam quiſque ſtudia abſoluerit, antequam ad tertium Probationis annum mittatur, iuxta Conſtitutiones; & Romam deinde vt aſſeruetur, & in tempore deſeruire poſſit, quamprimum Prouincialis mittendum curabit. Hæc enim notitia plurimum poſtea iuuabit, cum de cuiuſque gradu ſtatuendum erit: & ſi is, qui examinatur, non plene ſatisfecerit, commodius videbit Præpoſitus Generalis, an vlterius progrediendum ſit in literis, iuxta eandem Conſtitutionem. *Examen Romam mittendũ.*

4 In quo nobis ſemel monendi viſi ſunt Prouinciales, vt quemadmodum nemo eorum, quorum doctrinæ periculum faciendum ſit, ad profeſſionem quatuor votorum promoueri poterit, niſi præuio examine (quod ſane in huiuſmodi gradu ſolenne, ac firmum eſſe oportebit, *Nullus ſine præuio examine, &c. promouẽdus.*

tebit,

tebit, vel nulla in nostris literis eius facta mentione) ita post factum periculum sufficientis doctrinæ, neutiquam promotum iri oportebit Generali non præmonito, ab eodemque expectato, & accepto responso, quantumuis à nobis de alicuius gradu rescriptum fuerit, & inspecta eius informatione placere vt promoueatur, si de ceteris constiterit.

Post triennium in ministerijs, ad gradum proponantur.

5 Absoluto itaque 3. Probationis anno, si non fuissent antea satis perspecti, & exercitati (tunc enim statim illo finito, Prouinciales Generalem monere debebunt) triennium integrum in varijs ministerijs exerceantur, quo absoluto proponantur omnes iuxta formulam. Idem etiam faciendum est in ijs, qui absolutis iam studijs Societatem ingressi sunt: qui etiam exacto biennio probationis, & integro triennio in varijs ministeriis exercitati, probeque perspecti, proponi debent, & si satisfecerint, promouebuntur. Pro Coadiutoribus vero spiritualibus formatis, si sufficientem doctrinam pro eo gradu habuerint, & probationes peregerint, iuxta ordinem alias datum, non excedant septennium ab ingressu in Societatem, quin proponantur.

Idem de ijs qui absolutis studijs in Societatẽ ingrediũtur

Coadiutores spirituales post septenniũ

6 Dent

Dec. 88. Cong. 7. 6 Dent operam Prouinciales, vt qui eodem tempore Societatem sunt ingressi, vna etiam, quoad fieri potest, ad gradum proponantur: & si qua grauis erit causa, quæ aliter fieri suadeat, eam Generali exponere non prætermittant. Quod si aliquorum ob docendi munus aliasve occupationes dilata fuerint studia, eorum in primis ratio habeatur: vel tempus illis contrahendo, quo in ministerijs post studia probandi sunt; vel alijs prorogando; ita vt vel doceant, qui ante non docuerunt, vel diutius aliquanto in alijs ministerijs occupentur, quo simul omnes proponi possint. De ijs vero, quos Generalis simul decreuit, scripsitque promouendos, caueant omnino, siue ipsi per se, siue per alios illorum vota excepturi sunt, ne antiquiores recentioribus postponantur.

7 Verum quia nonnumquam contingit, vt quidam, licet legitimo tempore in Societate fuerint, nec eis doctrina sufficiens, & aliæ eiusmodi qualitates desint; propter iustas tamen causas adhuc differendi sint; saltem nos certiores facere debent de causis, ob quas eos non proponunt, vt scire possimus, quare prætermissi fuerint. Quin etiam con- Causæ scribendæ de non propositis ad gradus.

 tingere

tingere potest, vt mutatis Superioribus Prouinciarum, cum successores non sint informati, aliter iudicent de eisdẽ personis; & condẽnent prædecessores, eo quod putent illos negligentia prætermissos.

Syncere monendi de singulis cur non promoueãtur.

8 Conuenit etiam, vt ij, qui iustas ob causas non promouentur, nec proponuntur, syncere moneantur de eorum defectibus, ita vt eis dicatur, habere quidem partes sufficientes, & sufficienti tempore fuisse in Societate; sed non promoueri ob hunc, vel illum defectum: sunt etiam hortandi, vt se emendent. quare huius rei peculiarem curam habere oportet.

Quomodo informantes interrogãdi, & quomodo respondẽdum.

9 Vt omnia autem maiori cum luce ad Dei gloriam fiant, eorum quæ subijcientur, capitum informationem quæret ab ijs, qui vnumquemque proponendum melius nouerint, interrogando siue de doctrina, siue de moribus, siue de alijs, quibus hæc magis cognita, & perspecta esse potuerunt. Ad quæ respondebunt omnes, quid sentiant coram Domino, cum prudentia, & caritate: easque responsiones vel voce, vel scripto Prouinciali tradent.

Informationes cõfectas cum

10 Ex his responsionibus Prouincialis separatim suam de singulis informationem

tionem accurate, ac dilucide conficiet, easque omnes cum suis Consultoribus communicabit, tacitis tamen nominibus eorum, à quibus acceptæ fuerint: deinde suam sententiam ipse, vt & Consultores separatim, iuxta propositas informationes, quantumuis hominem non nouerint, distinctis literis ad Præpositum Generalem mittet, eumque certiorem faciet, à quibus vniuscuiusque informationem acceperit.

Consultoribus cõmunicet.

Separatim ad Generalem scribat.

11 Idem etiam Prouincialis, non solum Consultoribus, sed alijs quibuscumque, à quibus aliquam informationem acceperit, Generalis nomine significabit, vt si quid præterea sciant, quod aliquibus de causis non censuerint in Prouincia manifestandum, id omnino ipsi Generali perscribant.

12 In his autem omnibus, non solum diligentia, & prudentia, sed etiam secretum, quod oportet, adhibendum erit: & omnino curandum Prouinciali, ne in tanta re vllam officij sui partem prætermittat.

Secretum seruandũ.

INTERROGATIONES iuxta quas Prouinciales ad Generalem mittent informationem de proponendis, vt vel Professi, vel Coadiutores formati fiant.

PARS II.

Nomen, patria. 1 NOmen, patria, ætas, valetudo, & vitæ genus ante ingressum.

Quando & vbi admissus. 2 Vbi, & quando admissus, & an experimentis omnibus, quæ in examine præscribuntur, in Nouitiatu probatus; sin minus quid causæ fuerit.

De profectu in virtutibus. 3 Quantum profecerit in virtutibus à suo ingressu, præsertim in sui contemptu, obedientia, fraterna caritate, simplicitate, paupertatis affectu, & amore Instituti, & an in vocatione vnquam vacillauerit, aut ab ea etiam defecerit.

De tempore & profectu studiorum. 4 An quadriennium integrum, vel quantum temporis post artium liberalium,

lium, & Philosophiæ studium in Theologia expleuerit; & num postea, atque quamdiu eidem repetendæ, & legendis Patribus operam impenderit, quantumve in ijs rebus profecerit, & etiam quantam Iuris Canonici peritiam habeat.

5 An, & qua satisfactione suis studijs absolutis (nisi ea ante ingressum absoluerit) tertium probationis annum iuxta Constitutiones peregerit. De 3. anno ꝓbat.

6 An, & quanto tempore literas humaniores, Philosophiam, aut Theologiam docuerit, aut Casus conscientiæ explicauerit, & quanta in singulis huiusmodi artibus, & scientijs tradendis eruditione, & doctrina polleat. Quamdiu docuit.

7 An, & quandiu in prædicationibus, alijsque ministerijs salutis proximorum versatus sit, & quanta cum gratia, facultate, & animarum fructu ea exercuerit, quaque ædificatione cum externis, præsertim in Missionibus, si quas obiuit, se gesserit. Quamdiu in ministerijs se exercuit.

8 An, & quandiu administrationem aliquam Societatis obierit, quaque prudentia, humilitate, modestia, integritate, caritate, & satisfactione domesticorum, & externorum Subditos rexerit, & negotia tractarit. Quandiu gubernauerit.

De opinionibus peregrinis. 9 Sequatur ne extraordinarias opiniones, peregrinumve aliquem, alienumve à nostro Instituto sentiendi, aut procedendi modum; præsertim in doctrina, in orandi ratione, & alijs spiritualibus Exercitijs. Denique an sit proprij iudicij amator, & in affectibus parum mortificatus.

De oratione & zelo animarũ. 10 Sit ne deuotus, & orationi deditus, salutis animarum zelator, & in negotijs promouendis, & difficultatibus superandis strenuus, ac fiducia in Deum fretus. Denique an optet labores, & alia incommoda pro Dei gloria, & proximorum salute perpeti, præsertim inter gentiles, & hæreticos.

De ambitu. 11 An aliquod regendi munus, aut dignitatem, ambierit, aut ad Professionem, Sacerdotium; literarumve altiora studia aspirauerit, atque hæc per se, vel alium procurauerit; an potius semper visus sit, & adhuc iudicetur ad quécumque Societatis gradum, & ad quæuis eius ministeria indifferens.

Quæ seruanda in conficiendis Coadiutorum temporalium informationibus. Informationibus autem, quæ de Coadiutoribus tẽporalibus formandis mittuntur, satis erit, præter tria prima capita interrogationum, ea tantum attingere, quæ ad ipsorum statum propriè

perti-

pertinent, & ex Constitutionibus par. 1. cap. 2. §. 2. facile colliguntur, an scilicet sint bonæ conscientiæ, quieti, tractabiles, amatores virtutis, ac perfectionis, propensi ad deuotionem, qui domesticis, & externis ædificationi sint, & qui forte Marthæ in Societate contenti sint, &c.

Coadiutores temporales proponendi non sunt, antequam decimum religionis annum, ætatis vero trigesimum ad minimum expleuerint: neque enim par horum, ac spiritualium ratio videri potest, quos post septem annos in Societate expletos proponi oportere præscripsimus.

QVAE VIDENTVR obseruanda in examine eorum, qui de sufficientia literarum examinantur, vt ad professionem quatuor votorum admittantur.

PARS III.

Quænam doctrina requiratur ad professionem quatuor votorum.

1 DOctrina in ijs, qui ad hunc gradum sunt admittendi, ea esse debet, quæ præscribitur 5. par. Constit. cap. 2. §. 2. vt scilicet ita in Philosophia, & Theologia profecerint, vt assertiones Logicæ, Philosophiæ, & Theologiæ scholasticæ tueri pro dignitate possint. Ex quo fit, vt non satis sit in his facultatibus mediocriter profecisse; neque enim tales ad hæc studia altiora admitti debent, nisi in quibusdam casibus, iuxta Reg. Prouinc. 19. in Ratione studio. Hinc etiam secundo apparet non satis esse eam doctrinam ad hunc gradum, qua quis ad Confessiones tantum audiendas idoneus censetur, sed eam requiri, qua vel eas facultates prælegere cum satisfactione possit, vel non vulga-

riter,

riter concionari, vel Prouinciam administrare; aut quid simile. Constitutiones enim part. 10. §. 7. eos, qui ad hunc gradum sunt admittendi, viros doctrina selectos requirunt: quin etiam Bullæ Summorum Pontificum Iulij & Pauli III. ad hunc gradum viros literis conspicuos exigunt.

2 Quatuor, qui sunt argumentaturi, & illum examinaturi, hi esse debent, qui huiusmodi iudicium de doctrinæ sufficientia merito facere possint; cuiusmodi ordinarie ij tantum esse videntur, qui eas facultates publice professi sunt, aut profitentur; vel certe, qui omnium iudicio sunt in illis bene versati. Monere autem Prouincialis Præpositum Generalem debet, quosnam in sua Prouincia ad id munus deputauerit. *Quinam à Prouincia li examinatores eũ stituendi. A Generali confirmandi.*

3 Quatuor saltem assertiones ex quatuor partibus Sancti Thomæ, & tres ex cursu Philosophico, Logica scilicet, Physica, & Metaphysica; quarum vnaquæque tria membra, aut puncta saltem habeat; defendere debebit, qui examinandus est. *Quot assertiones tuẽdæ.*

4 Examen hoc fieri debet coram Prouinciali, aut certe Rectore illius Collegij, in quo fit examen; nec alij quam *Quomodo examen faciendũ.*

Exa-

Examinatores adesse debent, qui plane intelligant sui muneris esse, eos, qui examinandi sunt, serio, & non perfunctorie, aut leuiter, sed vt vere de doctrina fiat periculum, an tanta sit, quanta in Constitutionibus requiritur, vt supra dictum est; examinare.

Quomodo ab examinatoribus iudiciū ferendum.

5 Absoluto examine, Examinatores suam sententiam in consultatione non dicant, sed re prius Domino commendata, & omni humano affectu seposito, quisque separatim, quid in hac re, videlicet de sufficientia doctrinæ tantum sentiat, breuiter, ac diserte scriptum Prouinciali tradat (qui suum etiam mittet, aut qui eius loco examini præfuerit) præterea iudicium idem ad Præpositum Generalem mittat, addens etiam, si quid significandum occurrat, quod Prouinciali aperiendum non censuerit. nulli autem præter hos quid quisque senserit omnino communicet: quod etiam secretum maxime Prouinciali commendatur.

Qui nā excipiantur ab examine.

6 Ab hoc examine excipiendi videntur omnes, qui pro dignitate, & cum satisfactione audientium has facultates professi sunt, aut profitentur: vel qui actum generalem mane & vesperi in

Theo-

Theologia habuerint, si ijs Patribus, qui Prouincialis iudicio disputationibus interesse debuerint, satisfecerint.

QVAE IN PATRVM Procuratorum Congregatione anno 1600. à Patribus excogitata sunt, & à R.P.N. Claudio Aquauiua Præposito Generali ad Prouincias missa.

SPARS IV.

1 NE in posterum Prouinciales minus diligenter quam oporteat, in id incumbant; intelligant, hanc esse vnam ex præcipuis officij sui curis; sibique magna ope nitendum; vt informationes de promouendis suis temporibus opportune mittantur P. N. Generali: & si rei tanti momenti defuerint, sibi etiam imponendam esse pœnitentiam, ita vt in prouincia intelligatur, rem maximè cordi esse P. Generali. Prouincialibus promouendorum cura seria commendatur & pœnitētia præscribitur.

2 Ad easdem querelas tollendas, & vt informationes citius, synceriùs, & Prouincialis visitandus in fine.

suo

suo tẽpore ad P.N. Generalem perferantur; ij qui ex officio designãtur ad exigẽdendam rationem officij Prouincialium in fine triennij vniuscuiusq. Prouincialatus, diligenter inquirant, an Prouinciales seruauerint omnia, quæ de informationibus ad P. Generalem opportune mittendis præscripta sunt: & singillatim num aliquem, de quo mittenda esset informatio, quacumque ex caussa præterierint.

Quomodo informationes capiendæ de ijs, qui ex vna Prouincia in aliam cõmeant.

3 Qui ex alijs prouincijs adueniunt in Prouinciam aliquam Societatis, non promoueantur in illa Prouincia, nisi prius acceptis informationibus ab ea, ex qua discesserant, aut in qua diutius versati sunt. Et Prouinciales illarum prouinciarum, vnde discesserunt illi, teneantur saltem semel suo tempore proponere istos præuijs informationibus, sicut alios, quos habent in Prouincia; dummodo sint iuxta formulam in ministerijs exercitati.

Quomodo synceræ fiant informationes.

4 Ne in informationibus contingant defectus, ex quibus iustæ querelæ oriri possint; vt eæ in posterum syncerissime fiant, onerentur conscientiæ Informatorum, & Consultorum Prouincialium & Prouinciales ipsi diligentissime obseruent,

uent, ne prædicti, aut eorum aliquis sit vlla ratione suspectus. Et nos quidem hic quod in nobis erit, id vnum in primis curabimus diligenter, cum huiusmodi informationes vna cum PP. Assistentibus examinandæ, censendæque erunt, vt qualitatis potius informatorum ratio, quam numeri habeatur: & probatiores alijs præferantur. Demum si qui ex Consultoribus Prouincialis eum non nouerint, de quo consultatur, iudicio Prouincialis præter Consultores vocetur ad consultationem vnus aliquis ex grauioribus, cui ille, de quo agitur, notus sit.

5 Ne conquerantur, vt faciunt multi, quod moniti non sint de defectibus, propter quos retardatur eorum promotio; hæc admonitio in posterum scripto tradatur: & scribant Prouinciales P. N. Generali de monitione scripto facta, cum declaratione defectuum. *Scripto defectus tradantur.*

PRA-

PRAXIS CONFICIENdarum informationum de promouendis ad gradus.

PARS V.

Prouincialis quãdo a quibus, & quomodo informationes conficiat.

1 PRouincialis cum singula Collegia visitat, informationes de promouendis, si qui in illis sunt, accipiat. quæ à quatuor vt minimum sumi debent, qui eos bene norint, iuxta §. 7. formulæ. Ex responsionibus autem, quas ab ijs, qui informarunt, de singulis capitibus habuerit; propriam de vnoquoque promouendo informationem componat, apponatque numerum eorum, qui idem sentiunt, hoc fere modo.

Informatio de P. N. N. à quatuor, vel pluribus Patribus accepta.

Aetas.

Ad 1 P. N. N. Romanus, annorum 40. robustus, vel infirmus, &c. ante ingressum operam dabat Philosophiæ, vel Theologiæ, vel iuri, &c.

Ad 2

Ad 2 Admiſſus eſt Mediolani anno 1580. 20. Martij, omnibus experimentis in Nouitiatu probatus: vel experimenta non perfecit ob infirmam valetudinem: non enim potuit peregrinari, vel inſeruire infirmis. *Tempus Societatis*

Ad 3 In virtutibus bene, vel mediocriter, vel parum profecit, vt omnes informatores, vel duo tantum ſentiunt. Sui contemptum non habet, vel habet, &c. ſecundum omnes, vel vnum, vel tres. Eſt obediens, vel non, vel parum, aut multum profecit in obedientia, paupertatis affectu, &c. De Inſtituto bene ſentit, illudque amat, vel contra: ita duo ſentiunt, &c. In vocatione non vacillauit, vel aliquando vacillauit ob hanc, vel illam cauſam, &c. (Non intelligimus autem in vocatione vacillaſſe quempiam, ſi dum in probatione verſaretur, fuit de vocatione tentatus, &c.) ab ea tamen non defecit, &c. *Progreſſus in virtutibus.*

Quod autem de tribus his capitibus dictum eſt, faciendum in reliquis.

3 Peracta autem ſua de vnoquoque promouendo informatione, eas omnes cum ſuis Conſultoribus examinabit, iudiciumque illorum de informationum veritate ſingulis informationis capitibus *Confectæ informationes cũ Conſultoribus communicandæ.*

bus

bus apponet, tam si consentiant cum ijs qui informarunt, quam si ab illis dissentiant, tacitis tamen Consultorum nominibus, hoc qui sequitur modo.

Quomodo informantiũ, & Cõsultorũ iudicia attexenda.

Ad 3 In virtutibus bene, vel mediocriter, vel parum profecit, vt omnes informatores, vel duo tantum sentiunt: quibus consentiunt Consultores omnes, vel duo, vel vnus, &c. Sui contemptum non habet, vel habet, secundum omnes, vel vnum, vel tres, &c. Aliter tamen sentiunt omnes, vel duo Consultores; quibus videtur sui contemptor, &c.

A Prouinciali, & Cõsultoribus separatim ad Generalem scribendũ

4. Absoluto in hunc modum informationum examine, iudicium, vtrum ille promouendus videatur, an non, & ad quem gradum promouendum censeant, tum ipse Prouincialis, tum Consultores, secretis & separatis literis ad Præpositum Generalem scribant.

Scribendũ quoque, à quibus acceptæ, & quibus cũ communicatæ.

5 Scribat etiam Prouincialis, à quibus de vnoquoque informationem acceperit, & cum quibus Consultoribus eas examinarit: non erit autem necesse, quod quisque in singulis capitibus dixerit, ponere: sed satis erit si id fiat, cum in aliqua responsione de re alicuius momenti inter se non consentiunt: tunc enim in informatione ponendum erit,

vnum, duos, vel tres ex informatoribus, vel Consultoribus ita sentire; alterum, vel alios in contraria esse sententia; & in charta aliqua separata scribendum, eos, qui contra sentiant, esse PP. talem, vel talem.

6 Animaduertant Prouinciales, informationes de promouendis non solum claro, & distincto charactere scribi debere, sicut & literæ Prouincialis & Consultorum, cum margine ad excipiendam sententiam nostram sufficienti, dum à nobis cum Patribus Assistentibus recognoscuntur, apposita anni nota, quo factæ fuerint: sed in diuersis præterea folijs, seorsim ab ijs, quæ de idoneis ad gubernandum conscribuntur; cum separatis in Archiuio loculis, vt facilius reperiantur, asseruandæ sint. Ceterum Consultores cum Prouinciali, qui sua simul iudicia priuatis ad id literis transmittent, eundem illum numerum, & ordinem promouendorum, qui in informationibus erit descriptus, retinebunt in suis quisque literis ad nos scribendo: ita vt de primo, & secundo; primo, ac secundo loco, atque ita deinceps de reliquis scribant, ad singulos numeros, eius, de quo agunt, nomen, & cogno-

Quomodo scribendæ informationes.

Idem numerus ab omnibus in scribendo seruandus.

men adſcribendo: tum de ſingulis ſignificando, primum quemnam ad gradum idoneos cenſeant, an ad quatuor ſcilicet votorum, aut trium profeſſionem, an vero ad vota Coadiutorum ſpiritualium; deinde an ſtatim promouendos iudicent, an adhuc differendos, vt clarius apparebit in paradigmate.

Literæ de promouendis quamdiu aſſeruandæ, & ſubinde legendæ.

7 Literæ noſtræ de promouendis, quas certo aliquo in libro tamdiu conſeruari oportet, quoad expediti fuerint, de quibus agitur; ne qua oriatur perturbatio, aut obliuio apud ſequentes Prouinciales, ſubinde ab illis reuoluendæ, ac legendæ ſunt, vt mature ad nos referant, an executioni mandatum fuerit, quod conſtitueramus.

Quomodo ad eũdem de ijſdem reſcribendum.

Qua in re ad nos ſcribendo id obſeruabunt, vt priore loco verba ipſa literarum noſtrarum producant, appoſita nota diei & anni, à quo datæ. deinde quid iuxta eas actum, effectumve ſit, ſubijciant, vt ſummam tandem de vnoquoque ſententiam pronunciemus.

PARA-

PARADIGMA

FORMVLAE SCRIBENDI ab ijs, qui ad Præpositum Generalem de promouendis, sicut de aptis ad gubernandum separatis quisque literis suam sententiam, iudiciumque ad eundem mittere debebunt, iuxta paragraphum sextum, Cap. 5. Praxis conficiendarum, &c.

PARS VI.

1 PAter Blasius Coriolanus ad professionem quatuor votorum mihi promouendus videtur, vel professione quatuor votorũ dignus videtur, &c. sed per annum differendus.

2 P. Melchior Miraldus dignus mihi quidem videtur professione trium votorum, & quamprimum ad eum gradum promouendus.

3 P. Franciscus Verelinus formandus mihi videtur, sed ad annum differendus, vt maturescat magis.

4 P. Diomedes Rinaldinus, & ſi ad profeſsionem quatuor votorum peridoneus mihi videtur ob præclara eius talenta; differri tamen poterit ad duos annos, cum ſit adhuc iuuenis, & nouus in Societate.

5 P. Gaſpar Armellus, quamprimum ad profeſsionem quatuor votorum, vel trium promouendus erit, vel cito formandus.

6 P. Nicolaus Pepelinus, ob inſignem eius virtutem, dignus eſſet profeſsione quatuor votorum: ſed cum in eo multa deſiderentur, quamprimum ad profeſsionem trium votorum promouendum cenſeo.

7 P. Theodorus Cangoſcus, & ſi idoneus quidem erit ad profeſſionem quatuor votorum, vel trium, omnino differendus, monendus, & ſerio iuuandus in ſpiritu mihi videtur.

8 P. Lælius Bobalinus, & ſi formandus quidem eſſet, cum ſufficiens in eo deſideretur doctrina; quia tamen inſigne talentum habet concionandi, vel gubernandi, iudico promotum iri oportere ad profeſſionem quatuor votorum, &c.

PARA-

PARADIGMA INFORMATIONIS iuxta formulam de promouendis ad gradus.

PARS VII.

Informatio de P. N. N. à quatuor Patribus accepta, & cum Conſultoribus examinata.

1 P. N. N. Romanus, annorum 40. robuſtus, vel infirmus, &c. ante ingreſſum operam dabat Philoſophię, vel Theologiæ, vel Iuri, &c. *Aetas, & ſtudium.*

2 Admiſſus eſt Mediolani anno 1580. 20. Martij, omnibus experimentis in Nouitiatu probatus præter peregrinationem, &c. quam non obiuit ob infirmam valetudinem, &c. *Tempus admiſsionis in Societatem.*

3 In virtutibus bene profecit, vel parum, vel mediocriter, vel fere nihil, ſecundum omnes, vel ita ſentiunt duo ex Informatoribus, quibus conſentiunt omnes, vel duo Conſultores. Sui contemptum non oſtendit habere, vel habet, vel in ſui contemptu bene profecit, aut parum, &c. ita ſentiunt omnes, vel duo, vel plures, quibus aſſentiunt Conſultores, vel diſſentiunt, &c. In obedientia, & paupertatis affectu nonnihil, vel *De profectu in virtutibus.*

multum profecit: Institutum amat, vel non amat; de eo bene, vel non bene sentit, &c. In vocatione non vacillauit, vt aiunt Informantes: duo tamen ex Consultoribus credunt semel vacillasse, vel idem sentiunt Consultores, vel non vacillauit secundum omnes. A vocatione semel, vel bis, vel nunquam defecit, vel quia durioris erat iudicij, vel altiora studia appetebat, defecit, &c.

De tempore & profectu in studijs.

4 Post absolutum in Societate, vel extra, Philosophiæ cursum, quadriennium, vel vnum, aut duos annos studuit Theologię, atque in his studijs bene, vel parum, vel mediocriter, vel plusquã mediocriter profecit. Ita sentiunt omnes, idemque affirmant Consultores, vel ita affirmant tres ex Informantibus: Consultores autem contra sentiunt cum altero Informante, &c. Post absoluta studia, per annum, vel per biennium illa repetijt, vel non repetijt, & Patribus legendis operam dedit, vel non dedit, cum bono profectu, vel mediocri, &c. Iuris canonici peritiam non habet, vel mediocrem habet, vel bonam, &c. vel antequam Societatem ingrederetur, studia Theologica absoluit cum bono profectu, vel mediocri, vel modi-

co; vel in Societate poſt Philoſophiæ curſum, in quo mediocriter, vel parum profecit, vel audita tantum Logica, ſtuduit Caſibus conſcientiæ per biennium, cum modico, vel mediocri profectu, &c. Ita omnes ſentiunt.

5 Abſolutis ſtudijs tertium probationis annum peregit cum bona, vel mediocri, vel modica ſatisfactione: Ita duo informantes, quibus conſentiunt Conſultores: vel tertium probationis annum ex parte per ſex, aut octo menſes fecit, quia infirmus erat, vel ob neceſſitates Prouinciæ cum eo diſpenſatum eſt de Præpoſiti Generalis licentia; vel quia non proficiebat, & alijs erat impedimento, &c. Ita omnes Informantes: diſſentiunt tamen duo, vel plures Conſultores: vel tertium probationis annum non fecit, quia tunc non erat in vſu, vel quia fuit dilatus propter occupationes vel infirmam valetudinem, &c. vel quia ingreſſus eſt abſolutis ſtudijs. Abſoluit autem tertium probationis Annum menſe Maio Anni 1595. De 3. probationis anno.

6 Docuit Grammaticam, vel literas Humaniores, vel Rhetoricam, vel Philoſophiam, vel Theologiam, vel Caſus conſcientiæ vno, vel pluribus annis, Quandiu docuerit.

cum eruditione, & magna doctrinæ existimatione, vel mediocri, vel modica, & cum multa, vel mediocri satisfactione nostrorum, vt sentiunt Informantes: contrarium tamen affirmant Consultores, &c. aiunt enim ingenio esse obscuriore.

Quãdiu se in ministerijs exercuerit.

7 Conciones habuit per sex annos cum modica, vel magna gratia, & satisfactione audientium: ad id munus enim magnum, vel modicum talentum habet: vel externis satisfacit in concionibus, quia curiosa, & delectabilia potius, quã vtilia solet tractare, &c. Ita sentiunt duo vel tres, vel omnes Informantes; secus autem sentiunt duo, vel tres ex Consultoribus, &c. Confessiones audiuit ab octo annis cum fructu, & ædificatione, & huic muneri est, vel non est applicatus propter scrupulos, &c. In missionibus, in quibus per annum versatus est, bene, vel male, & cum fructu, vel infructuose se gessit: ita vnus ex Informantibus. Contrarium tamen asserunt Consultores cum reliquis.

Qua satisfactione gubernauerit.

8 Fuit Rector vel Minister in Collegio Mantuano tribus, vel pluribus annis, quod munus magna cum humilitate, modestia, integritate, & caritate obiuit:

uit: desiderabatur tamen in eo maior prudentia, vt tres ex Informantibus, & vnus ex Consultoribus affirmant. Ideoq. nostris quidem bene, vel mediocriter, vel parum satisfecit, non tamen externis, vel contra. Ita omnes Informantes: quibus adhæret vnus tantum ex Consultoribus. vel, numquam fuit Superior in Societate, &c.

9 Sequitur, vel non sequitur extraordinarias opiniones, & peregrinum, aut alienum à nostro Instituto procedendi modum, in rebus spiritualibus tractandis, præsertim in orandi modo, &c. Ita sentit vnus ex Informantibus, cui adhærent omnes Consultores. Non est, vel est proprij iudicij amator, & in affectibus parum est mortificatus, vel affectus habet mortificatos. Ita omnes sentiunt, tam Informantes, quam Consultores.

De peregrinis opinionibus.

10 Est, vel non est deuotus, & orationi deditus; zelum animarum habet, vel non habet. Ita sentiunt duo, vel tres, contrarium tamen affirmant omnes Cōsultores. In negotijs promouendis, & difficultatibus superandis est, vel non est strenuus; est enim timidioris naturæ, licet fiducia sit in Deo fretus: ita sentiunt omnes.

De studio orationis, & deuotionis.

omnes. Optat labores & incommoda pati pro Christo, etiam inter Gentiles: ardenter enim cupit mitti ad Indos, vel labores pro Christo non appetit, sed refugit, nimius enim est proprijs commodis curandis. ita tres ex Informantibus, licet duo ex Consultoribus illum excusent ob infirmam valetudinem.

De ambitu.

11 Regendi munus, aut dignitatem non ambit, vel ambisse videtur: id enim tres ex Informantibus, & duo ex Consultoribus affirmant, licet negent alij. Ad Sacerdotium, vel altiora studia non adspirauit, vel adspirauit: ita duo Consultores credunt, licet omnes alij contrarium censeant. Professionem procurauit, vt duo affirmant. Alij vero aiunt, illum ostendisse quidem desiderium professionis, non autem illam procurasse. Indifferens creditur, vel non creditur ad quemcumque gradum, & ad quæuis Societatis ministeria. Dubitant duo ex Consultoribus de eius indifferentia ad quæuis ministeria; aiunt enim se difficilem ostendisse ad audiendas confessiones.

CA-

CAPVT XIX.

DE CATALOGIS.

Qui tertio quoque anno à singulis Prouincijs in vrbem mitti debent.

R. P. N. Claudij Aquauiuæ Præpositi Generalis iussu recognita, & anno 1589. in Prouincias missa.

PARS PRIMA.

1 QVoniam paucæ admodum Prouinciæ sunt, quę per Procuratorem singulis triennijs cum primo & secundo catalogo personarum, alterum catalogum Domorum, & Collegiorum Catalogi rerum vtilitas.

giorum cum ſuis reditibus mittant, qui rerum catalogus dici poteſt; cuiuſque & Conſtitut. par. 9. cap. 6. §. 3. & Inſtructio quædam anni 1579. meminit; operæpretium viſum eſt, Prouinciales omnes monere, ne hunc catalogum prætermittant. Nam quam hic ſit vtilis, & neceſſarius, res ipſa indicat, vt ſcilicet Domus, ſeu Collegij cuiuslibet præſens ſtatus breui compendio P.N. Generali ob oculos ponatur. Quamuis enim in cuiuſque Domicilij fundationũ hiſtorijs, huc in Vrbem ad Archiuium iam pridem, maiori ex parte tranſmiſſis, eorumdem ſtatus ad illud vſque tempus narrationes contineantur (quas idcirco repetere opus amplius non erit, præterquam ijs, qui eas nondum miſerunt) præſentem nihilominus cuiuſlibet ſaltem triennij ſtatum Generalis Præpoſitus ignorare non debet. Quem etſi aliqua ex parte ex annuis literis habere poſſet, quia tamen illæ à paucis ſuo tempore mittuntur; & ea non attingunt, quæ ad rerum temporalium conditionẽ pertinent; nec ſi attingerent, facile eſſet inde repetere; propterea neceſſario fuerunt monendi Patres Prouinciales, vt iuxta ſubiectam formulam curent hunc

rerum

rerum catalogum, cum ſupradictis duobus alijs perſonarum catalogis, ſingulis triennijs ad R.P.N. Generalem tranſmitti: atque alterum eorumdem catalogorum exemplar ad P. Aſſiſtentem.

Catalogus rerum ſingulis triennijs cum alijs per Procuratorem mittendus.

2 Principio igitur recenſebitur numerus noſtrorum omnium, qui in Prouincia ſunt; ſimulque eorum ſeorſim, qui proximo triennio, vel in Societatem admiſſi, vel ab ea dimiſſi, vel vita defuncti ſint: tum Domorum, Collegiorum, & Reſidentiarum numerus ac nomina addantur. dicatur præterea, quot è noſtris in ſingulis illis Domicilijs habitent. Deinde vero ad ſingula Domicilia ſuis quæque diſtincta capitibus deſcribenda deſcendendo, noſtrorum, qui in ſingulis ſunt, numerus repetatur; ac præterea addatur, quot in his ſint Sacerdotes, quot Præceptores, quot Scholaſtici, & quarum facultatum; quot item Coadiutores temporales, qui nam reditus, vel ordinariæ eleemoſynæ, quantum æris alieni, ac reliqua, iuxta ſubſequentem formulam.

Quomodo conficiendus.

PRA-

PRAXIS

CATALOGVS Prouinciæ Romanæ.

PARS II.

Numerus perſonarū recenſendus.

1 SVnt in Romana Prouincia de Societate 549. in Profeſſorum Domo 90. in Collegio Romano 190. Tuſculi decem, in Domo Probationis 90. in Pœnitentiariorum Collegio 21. in Germanico 13. in Anglicano ſex, in Maronitarum duo, in Seminario vigintiduo, Tibure duodecim, Senis octodecim, totidem Maceratæ, Florentiæ viginti tres, Peruſij ſexdecim, Recineti quatuordecim, in Lauretano Collegio 45. & quatuor in Illyrico. Admiſſi hoc trienio in Societatem 100. dimiſſi 9. vita functi 15.

Domus Profeſſorum.

Quæ in Domibus Profeſſis explicanda.

2 AVcta eſt inſigni Templo, Illuſtriſſimi Farneſij Cardinalis liberalitate exſtructo, ſuperiore anno conſe-

crato

crato. Sunt nonaginta è nostris; Sacerdotes 50. reliqui fratres. possunt ali ex eleemosynis ordinarijs circiter septuaginta. æs alienum contractum ad mille coronatos; ad quod in totum, vel ex parte dissoluendum, habet creditam pecuniam tantam, vel nullam, &c. Vtitur Vinea Collegij bis, terve in anno, pro necessaria nostrorum animi relaxatione.

Collegium Romanum.

3 ALit è nostris 190. Sacerdotes 40. Prælectores 18. nempe Grammatices quatuor, in totidem Classibus; Humaniorum literarum vnum, linguæ Græcæ vnum, Rhetorices duos, linguæ item hic Græcæ vnum, Mathematicarum vnum, Philosophiæ tres, Scholasticæ Theologiæ duos, Scripturæ vnum, Casuum conscientiæ duos: Scholares nonaginta, reliquos Coadiutores. Ad omnes has prælectiones nulla obligatione tenetur Collegium, vel tenetur ad has, vel illas, ex fundationis contractu. Annui reditus sunt nouem millium scutorum. ex qua summa mille sunt deducendi annui census, qui pro summa principali quindecim millium scutorum æris Quæ in Collegijs.

alieni

alieni contracti penditur, præter alia tria millia commodato accepta: ad quæ dissoluenda habet in credita pecunia totidem millia, vel his plura, aut pauciora. Ex reliqua summa ali possunt circiter 150. Eodemque modo pergendum in reliquis Prouinciæ Domicilijs.

4 Quoniam vero multum temporis interdum insumitur, dum alicuius informatio in primo personarum Catalogo quæritur; ad illius faciliorem vsum, ad quemuis scilicet è nostris nullo negotio inueniendum, Index Alphabeticus nominum tantum, & cognominum omnium eorum, qui in ipso Catalogo continentur, erit eidem præfigendus, addito numero, qui cuique nomini præfixus est in primo Catalogo, ac præterea numero paginæ, in qua nomen ipsum describitur. Debebunt enim singulæ primi Catalogi paginæ suis ordine numeris notari. Exempli gratia,

Index Alphabetic9 præfigendus.

P. Albertus Felix, pag. 6. num. 12.
P. Antonius Magnus, pag. 7. num. 15.
P. Bernardinus Cœlius, pag. 9. nu. 14.
P. Bonauentura Turre, 9. num. 18.
P. Camillus Bernardi, 9. num. 6.
P. Cornelius Broeth, 12. num. 7.

CA-

CAPVT XX.

DE CELEBRANDIS CONTRACTIBVS,

Iuxta morem, & Priuilegia Societatis.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali anno 1581. *ad Prouincias.*

PARS PRIMA.

1 QVoniam, ſicut accepimus, in nonnullis Societatis noſtræ Prouincijs adhuc celebrantur contractus congregatis ad pulſum campanæ, vel omnibus Collegiorum Sacerdotibus, Quinam cõtractus repugnāt Instituto.

M

tibus, & fratribus, vel maiori, aut potiori eorum parte; acceptisque coram Notario, & testibus, suffragijs: quæ omnia repugnant Instituto, & modo procedendi Societatis, ac priuilegijs illius: serio curent Præpositi Prouinciales, vt cõtractuum celebrationes per Superiores tantum, auditis nempe Consultoribus fiant, & ad normam Instituti accommodentur. Quod si alicubi difficultates moueant externi, quibuscum contrahendum erit, curent Prouinciales, vt illis vel per se ipsos, vel per Collegiorum Rectores, ac etiam per Iurisperitos, quos prius ea de re consuluerint, ostensis locis Constitutionum, Canonum, & Bullarum, persuadeant firmiores, ac securiores multo fore contractus, si iuxta priuilegia nobis ad id in specie à Sede Apostolica concessa celebrentur; prout est in Bulla Pij V. pag. 103, & Gregorij XIII. 169. & iuxta Constitutiones, ac Decreta Societatis; Constit. par. 9. c. 3, §. 5. & primæ Congregationis Generalis Decr. 21. tit. 6. quam si diuerso quopiam modo; ad quem nos cum priuilegia non habeamus, facilius contractus ipse infirmari, & an alicuius valoris sit, à multis dubitari possit. Nã alioqui magnum

Quomodo conficiendi.

Docendi qui ignorãt firmiores esse si iuxta nostra priuilegia fiãt.

gnum præiudicium generaretur primò priuilegijs Societatis, quæ per non vsum obsolescerent; deinde facilitati contrahendi, ac libertati Societatis, & modo eam gubernandi.

2 Quod si pro celebritate contractus, ij quibuscum transigitur, velint vt Consultores celebrationi intersint; quamuis Societatis Instituto id magis consentaneum esse videtur, si solus Superior id faceret; poterunt quidem illi interesse; sed sic, vt in ea re suffragium non habeant decisiuum; ita neque in ipso contractu dicendum erit, quod ad eam rem conficiendam suffragium tulerint: sed præsentibus N. & N. dicti P. Rectoris Consultoribus, idem Rector vendidit, &c. Si autem opus fuerit, aut ita videatur, poterit initio contractus aliqua mentio fieri de modo contrahendi Societatis iuxta illius priuilegia, & Constitutiones auctoritate Apostolica confirmatas: vt si verbi gratia, ita fieret narratiua.

Quãdo, & quomodo intersint Consultores.

3 Personaliter constitutus N. Rector N. asserens se ad infrascriptam venditionem, vel permutationem sufficientem habere potestatem à R. P. Generali Præposito, penes quem omnis facultas celebrandi contractus residet, iuxta di-

Formula cõtractus celebrãdi.

ctæ Societatis Conſtitutiones, & Decreta, Apoſtolica auctoritate confirmata, prout, de confirmatione conſtare aſſerit literis Apoſtolicis fel. record. Pij Papæ Quinti, ſub plumbo expeditis, & ſub Datum Romæ 3. Kalend. Maij 1568. Pontificatus eius anno 3. & de licentia dicto Rectori conceſſa literis patentibus, manu eiuſdem Præpoſiti Generalis ſubſcriptis, eiuſque ſigillo munitis, quarum tenor talis eſt, CLAVDIVS AQVAVIVA, &c. omni meliori modo, quo de iure potuit, idem Rector vendidit, vel commutauit, &c.

* *
*

MO-

MODVS INFORMANDI R. P. Generalem circa alienationes faciendas.

PARS II.

CVm petitur à R. P. Generali licentia alienandi, vel commutandi bona aliqua Collegiorum, hic modus seruandus erit.

Rei alienandæ nomen, confinia, valor explicanda.

1 Vt rei alienandæ nomen, confinia, valor, & reditus, & si quæ sunt aliæ circumstantiæ, explicentur.

Res, vel reditus accipiendus.

2 Simili modo rei, vel reditus, qui in commutatione accipiendus est, vel pretio rei vendendæ coemendus, circumstantiæ eodem scripto comprehendantur.

Rationes.

3 Rationes in vtramque partem adducantur.

Quinā subscribant.

4 Rector, & Consultores, si consentiant in alienationem, subscribant scripto huiusmodi tractatus, seu informationis: cui si qui non assentiant, id etiam eodem scripto adnotetur, simul cum

rationibus, quæ hos ad non assentiendum mouerint.

Scriptum à Prouinciali mittatur.

5 Scriptum illud ad Prouincialem mittatur; & ipse sententiam suam simul cum eodem scripto ad R. P. Generalem mittat.

Quando à Generali dabitur facultas alienandi.

6 Si tractatus, vel informatio de re alienanda prædicto modo detur, concedet, si expediens videbitur, R. P. Generalis licentiam simul, & confirmationem alienationis; confirmando ex nunc, pro eo tempore, quo alienatio fiet, quia constabit de euidenti vtilitate, expressis nempe in informatione vtrisque rebus, alienanda scilicet, & emenda, seu commutanda, cum vtriusque circumstantijs.

Quando nulla occurrit in specie res coemenda.

7 Si autem adsit necessitas vendendi, nec occurrat in specie res pretio venditionis coemenda, dicatur saltem in genere, quòd sit vtilius emere possessionem, vel reditus tales, &c. qui frequenter venales occurrant. Et tunc poterit etiam eodem modo dari confirmatio simul cum licentia vendendi. alias licentia quidem dabitur, non tamen confirmatio, quia neque constabit de vtilitate vlla: immo si pecuniam pretij rei vendendæ diu vacuam fore probabiliter time-

timeretur, omnino expediret similes alienationes non fieri.

8 Intelligant etiam omnes Superiores, quotquot alienabunt, districte illis ex nunc prohiberi à R. P. N. Generali, ne pecunias pretij rei venditæ in alios vllo modo sumptus distrahant, præterquam in rem, vel reditum, cuius emendi causa fuerit data facultas vendendi; vel certe in similem, aut meliorem, si interim occurrat: & quamdiu id non fiat, pecuniam pretij huiusmodi in depositum custodiant, donec res alia coematur. Seuere omnibus interdicitur alienatio, &c.

9 Idem intelligendum erit, quando pretium census alicuius redimibilis restituitur Collegio, vt illud eodem modo seruetur ad similes, vel meliores reditus comparandos. Idem iudicium de censu redimibili.

CAPVT XXI.

De modo, qui ſeruari debet cum ſodalitates B. Virginis.

Ad primariam Romanam aggregari petunt.

R. P. N. Claudij Aquauiuæ Præpoſiti Generalis iuſſu 1585. *ad Prouincias.*

Romana Congregatio Primaria Pontificia auctoritate appellata.

1 ROmana B. Virginis Annunciatæ Sodalitas Sũmi Pontificis Gregorij XIII. auctoritate confirmata, quia reliquas tempore anteceſſit, & eius exẽplo omnes deinceps inductæ ſunt, Primariam Summus Pontifex illam appellari voluit,

eique certas indulgentias impertiri: facultatem deinde Præposito Generali Societatis Iesu concessit, vt reliquas Congregationes auctoritate Apostolica erigere, easque huic Primariæ coniungere posset. Quam facultatem Sixtus V. extendit ad aggregandas etiam plures Congregationes in eodem Collegio, vel Domo, vel in Seminarijs; & Clemens Octauus in quibuscumque Residentijs, sub quouis titulo, etiam non studentium, ita vt eisdem indulgentijs, quibus ista fruerentur, sic tamen, vt reliquæ indulgentiæ, quas tum isti Romanæ, tum ceteris omnibus Congregationibus antea concesserat, intelligantur omnes reuocatæ.

Præposito Generali cōceditur facultas erigendi & aggregan. Sixti V. & Clem. viij. extensio.

2 Quare vt deinceps in hac Sodalitatum aggregatione certa aliqua formula, & omnibus communis seruetur, visa est R. P. N. Generali hæc tenenda. Primum, vt Prouincialis Rectores suos admoneat, quorum in Collegijs iam sunt eiusmodi Congregationes, vt earum Præfectis, & Assistentibus significent, esse illis binas epistolas scribendas, alteram ad Reuerendum Patrem Generalem, penes quem est omnis potestas, qua petant suam Congregationem

Quot litteræ scribendæ.

nem

nem institui certo aliquo sub titulo, & aggregari ad hanc Primariam Collegij Romani, cum eius indulgentijs: alteram ad ipsum Præfectum, & Assistentes huius Primariæ; rogando vt hæc eadem apud Patrem Nostrum procurent. Quod ipsum intelligendum est de Collegijs, vbi nondum sit vlla erecta Congregatio. Cum enim Rectori, accedente etiam Prouincialis iudicio, videbitur, tot esse personas, & tales, vt noua Congregatio institui debeat; iubebunt aliquos ex ijs, qui id cupiunt, binas item literas huc scribere, eodem plane quo diximus argumento. Atque hoc modo debebunt Congregationes omnes denuo erigi, ac confirmari. Quod vt ad Dei, & Virginis Matris, sub cuius vmbra militant, honorem, ac gloriam cedat, ipsius infinitam bonitatem ex animo precor.

Titulus declarandus

Quando facienda aggregatio.

3 Postremo duo hic adscribenda visa sunt notatu digna, alterum quod ædificationi magnopere conducit, ne expensæ, quæ in exscribendis literis patentibus, pro aggregationibus Sodalitatum Beatæ Virginis, & pro communicatione bonorum operum Societatis fieri consueuerunt, ab alijs quam ab

Quorũ expensis aggregationes scribẽdæ.

ab ipsis Prouincijs suscipiantur; quibus sumptibus faciendis peculiari aliqua ratione, ne Collegia aut Domus grauentur, Prouincialis erit prospicere. Alterum est, quod puritati paupertatis nostræ deseruiet, vt nostri intelligant, atque omnino sibi persuadeant, Congregationes, quarum directio à Societate suscipitur, nullo modo bona immobilia, aut certos reditus admittere posse, cum nec Societas, penes quam est erigendi aggregandique facultas, capax sit eorum redituum; nec ipsa Sodalitia, quæ per se stabile ac perpetuum quoddam corpus constituere nequaquam possunt, cum eiusmodi ea esse oporteat, vt quandocumque nostri subducere se voluerint, eo ipso dissoluantur. quod ægre fieret, si corpus vnum efficerent, certoque reditu potirentur. Accederet inter alia multa illud etiam incommodi, quod si Sodalitates nostræ reditus certos haberent, essent omnino, sicut & aliæ externorum Confraternitates, visitationibus Ordinariorum obnoxiæ, quo vno maxime præsidio à Constitutione Clementis Octaui ne comprehenderemur, immunes fuimus.

Certos reditus non possũt admittere.

INDEX.

A

ABsolutio à reseruatis pro domesticis. pagina 62. pro iter agentibus. 65. pro Superioribus. 66.
Accipere ab externis ad vsum proprium, & dispositionem nihil licet. pag. 49
Ædificare Superiores nihil debent inconsulto Prouinciali. 22
Ædificia, quæ à Fundatoribus exigenda. 124
Alienandarum rerum informatio quomodo cōcipienda. 180
Annuæ externis non ostēdendæ. 49
Archiuium Prouinciæ, quos libros habere debeat. 73

B

BIbliotheca à Fundatoribus exigenda. pag. 124
Bonis suis se abdicare, vel de illis disponere post vota nemo potest sine facultate. 52. Bonorum distributio quando, & quomodo instituenda. 12. 13.
Bulla cœnæ in omnibus domicilijs exponenda. 20. Bullæ Nouitijs, in tertio anno, & gradum suscepturis ostendēdæ. pag. 9

C

CAsus conscientiæ scire debent omnes ordinandi. 69. Eorum reso-

resolutiones ex Vrbe missæ in libros referendæ. 71.74. Reseruandi omnibus Regularibus communes. 56. alij præter illos in Societate reseruati. 60.
Catalogi rerum, & personarum quomodo confici debeant. 171. Eorum duplex exemplum Romam mittendũ. 173
Coadiutores spirituales post septennium ab ingressu formandi. 144
Coadiutores temporales per annum saltem in nouitiatu retinendi, nec publicis officijs applicandi ante bienniũ. 16. quando, & quales formandi. 151. quales ad prædia mitti, & quomodo in ijs versari debeant. 24. conferentias habeant loco Doctrinæ Christianæ, cum in ea satis sunt instructi. 24
Collegia eleemosynas admittere, quæ possint. 15.
Collegiorum Historia Romam mittẽda. 9. 172.
Collegiorum acceptandorũ triplex ratio. 120. infima capitum, vt minimum xxx. 123. media LX. 125. suprema C. ib. Indica, & Transalpina excipiuntur. 126.
Communio infra hebdomadam quatenus externis permittenda. 22
Compendij priuilegiorũ vsus & impressio. 20
Concionatoribus singularitates, & exemptiones minime cõcedendæ. 16. De ijs, qui cibis quadragesimalibus vesci nõ possunt. 15.
Confessarijs Societatis notitia per confessionem habita vti non licet. 23. 57. nec ad vsus proprios quicquam accipere. 49. nec ordinariam infra hebdomadam communionem concedere. 22.
Confessarijs Principum obseruanda. 84. quomodo, & à quo petentibus concedendi. 92. Eorum instructio Principibus ostendenda. ibid.
Confessarij Nostrorum Consultores non sint. 12. quomodo in casibus reseruatis gerere se debeant. 82. &c.
Confessarij Superiorum cum illis dispensant. 18. 25. eos absoluere possunt à reseruatis. 66.
Conscientiæ ratio qua secreti

creti cura excipienda. pag. 16
Consuetudinum liber in singulis Domibus, & Collegijs. 72
Consultores ne sint Confessarij Nostrorum. 12. subinde mutandi. 14. quæ legere debeant. 81. quibus de rebus ad Generalem scribere. ibid. Res priuatas seorsim scribant. 83. quando nō ex officio scribere debent, & vt literis suis cc. notam apponant. ib.
Consultores Prouincialis de aptis ad gubernandum Generali qua ratione scribant. 136. qua item de promouendis. 147. 161. 163.
Contractuum celebrādorum ratio. 177

D

Dimissi à Societate, aut eam deserentes quomodo post reditum vota repetant, & probentur. 10
Dimittendi vsus, ac necessitas. 94. In dimittendo, quæ consideranda. 95. informatio ad Generalem mittenda. 97. Eius postea iudicio acquiescēdum. 100. De ijs, qui dimissionem petunt. 98. De ijs, qui occultas ob causas dimittuntur. 99. 118. De ijs, qui alias in Prouincias dimittendi destinantur. 100. Dimittendi publicis ministerijs nō occupandi. 102. quando ante dimissionem puniendi. 98

E

Ecclesiæ nostræ sepulcrorum insignia, & titulos habere non debent. 10
Eleemosynæ quales, & à quibus Collegijs admitti queant. 15. quænam item postquam nostri aliquo in loco concioti sunt. 13. Importunius non petendæ. 48
Examen matutinum, Sacerdotum. 45. diebus festis omittitur, vbi habita est concio. ibid.
Examen de sufficienti doctrina ad professionem in fine studiorum. 142. quale esse debeat. 152. ab eo eximendi professores, & qui Theses publice defenderunt. 154.

Exa-

Examinatores esse qui debeant, & quomodo sententiam ferre. 153.154.
Exercitia spiritualia nouis Superioribus facienda. 11. ab his tertius annus inchoandus. 31.41. quotannis omnibus nostris obeunda. 53.

F

FOeminarum superfluę visitationes resecandæ. 12

G

GRaduum apta distributio ad ordinem, & firmitatem pertinet Societatis. 141
Ad gradum tempestiuè omnes proponēdi. 142.
Professi triennio post studia, & tertium annum probationis. 144. Coadiutores spirituales post septennium ab ingressu 144. Coadiutores tēporales post decenium. 151. Simul proponendi, qui simul sunt ingressi. 145. Si qui ob defectus differuntur, de ijs monendi sunt. 106.157. & certior cur quisque differatur, faciendus Generalis. 145. Ad gradum simul designati ordine suo vota faciant. 145. Generalis de promouendis responsa qua ratione exequenda. 162
Gubernationi apti diligenter à Prouinciali nominandi, & instruendi sunt. 128. De his mittendæ tertio quoque anno ad Generalem informationes. 130.

H

HIstoria Domorum, & Collegiorū nomen mittenda. 11. & tertio quoq. anno eius supplementum. 171
Hora considerationis Superioribus obseruanda. 21
Horologia rotata nostris vetita. 51
Hortus in Collegiorum fundatione requiritur. pag. 124

I

IMagines multi valoris non permittendæ nostris. 51

Infor-

Informationes de aptis ad gubernandũ. 127. à quibus accipi & quomodo cõfici debeant. 129. quibus de rebus. 132. Consultoribus Prouincialis communicandæ. 135. Earum praxis. 134. paradigma. 137.

Informationes de promouendis ad gradum. 141. à quibus capiendæ, & quomodo conficiendæ, 146. quibus de rebus. 148. Cõsultoribus Prouincialis communicandæ. 159. Earum praxis. 158. paradigma. 165. De Coadiutoribus temporalibus quales esse debeãt. 150. De ijs etiam mittendæ qui è Prouincia recens in aliam migrarunt. 156. quomodo de ijs capiendæ, qui ex alia venerunt. ibid. Secretæ sint. 130. 147. synceræ. 156.

Instructor tertij anni qualis esse debeat. 27. de probandorum defectibus & talentis monendus. 28. Eius officij regulæ & instructio. 31. &c. Sigillum habet. 35. Confessarius est eorum quos instruit. ibid. quæ in illos sit eius auctoritas. ibid. De singulorum statu monere debet Prouincialem. 36

Intercessiones pro alijs apud Superiorem quibusnam, & quatenus permissæ. 50

Iter agentes superflua ne coemant, nec pecuniam ab exteris conquirant. 51. quomodo à reseruatis absoluendi. 65. Quæ pro illis suffragia, si decedent. 20.

L

Libri nostris prohibitĩ 19. 20. quorũ vsus in tertio anno permittitur 37. ordinationum, in singulis Collegijs. 70. in Archiuio Prouinciæ. 73. Libris nemo Ad vsum inscribat, nec vllos cum migrat, alio asportet. 51.

Literæ nostris quales & quomodo scribendæ. 47. quales ijs qui in tertio anno. 35. quæ ad Generalem, mediatosq. Superiores scribuntur, vel ab illis accipiuntur, immediatis non ostendendæ.

dendæ. 47. Romam de negotijs ad solum Generalem scribendæ. 48. Si res Procuratoris ope indiget, P. adscribendum. 48. quæ Soli inscribuntur, secreta tantum contineant. 48.
Literis Consultorum CC. nota imponenda. 87. Consultorum Prouinlis literæ de aptis ad gubernandum. 136. de promouendis. 147. 161. 163.

M

Magistro Nouitiorũ confessiones illorũ audire licet. 59.
Manifestatio delicti cuiusuis æquo animo Nostris fereda. 112. à quo, quando, & quomodo facienda. 113. quomodo in ea gerere se debeat Superior. 15.
Minister peculiaris iuniorum Scholasticorum, eiusque officium. 106. 107.
Ministri quales deligendi. 18. quæ illis potestas cõcedenda. 25. Quid in eos possint, qui tertium annum agunt. 35. quid in iuniores Scholasticos 105. 107. quomodo se gesserint, qui in tertio anno, scribere debent Prouinciali. 30. 36. Ministro si quis dicat Nolo facere, casus est reseruatus. 25.
Missiones obeuntibus obseruanda. 17. missiones eorum qui in tertio anno. 34
Monialium cænobia Nostri confessionum causa ne ingrediantur. 23

N

Negotia aliorũ apud Superiorem tractare qui liceat. 50. Externorum Romæ non tractanda. 46. publica status Nostris interdicta. 52. secularia ad quosuis pertinentia Nostros ne occupent. 53
Notitia per confessionem habita vti licere, Nostri ne doceant. 23. vti Superiores vetat Pontifex. 57
Nouitij bonis suis ne se abdicent sine facultatẽ Generalis. Terni, aut quaterni in singulis cubiculis. 21. Sacerdotes cele-

celebrant quo die vota emittunt. 12
Nouitijs Bullæ ostendi, quæ debeant. 7. ostendenda quæ de manifestatione delicti declarauit VI. Congregatio. pag. 119

O

ORdinationum libri in singulis Domibus, & Collegijs. 70. in Archiuio Prouinciæ. 73.
Ordines sub finem studiorum suscipiendi. 29. suscepti à Nostris in Prouinciæ libro notandi. 74. quales esse debeant ordinandi. 68. 69.

P

PApyri forma Romam mittendorum. 11.
Patriam adire Nostris qui liceat. 10
Pauperibus non cõgruentia Nostris ne permittantur. 51
Paupertatis votum ea rei quantitas violat, quæ satis ad furtum mortale. 49. Eidem repugnat re aliqua, vt propria vti, aut de bonis suis sine facultate disponere. 52.
Præfectus spiritus iuniorum Scholasticorum, eiusque officium. 105
Principum confessarij. 84. sepulcra in Ecclesijs nostris. 10. negotia quæ ad rationem status pertinent. 53. familiaritas non captanda. 53.
Procuratores Romæ negotia externorum ne tractent. 46
Promissio ingrediẽdæ Societatis votum est peculiare. 52
Prouincialis futuros Superiores erudiat. 16. quid scribere Generali debeat, cum mutādi sunt. 12. videat quam caute rationem conscientiæ à suis exigant. 25. ne permittat, vt quicquam non necessarium ædificent. 22. studiose deligat, & instruat aptos ad gubernandum. 128
In visitatione informationes capiat de aptis, & promouendis. 131. 142. superfluas mulierum visitationes resecet. 12
Inquirat circa regulam 18. Sacerdotum. 14
Consultet singulis mensibus de statu totius Pro-

uinciæ. 18
Romam suo tempore mittat informationes de promouendis. 142. 144. tertio quoque anno informationes de aptis ad gubernandum. 130. & catalogos rerum, ac personarum. 171
Quomodo de bonis alicui loco applicãdis informare Generalem debeat. 11. quo pacto Nostros in patriam mittere. 10. quę circa tertium annum curare. 27. quæ circa Scholasticos in villis morantes. 109. quæ in dando Principibus Confessario. 92. quæ circa dimittendos. 95.
Dispensare potest in cibis Concionatorum. 14. in probationibus eorum, qui redeunt ad Societatem. 8. vt pœnitentes infra hebdomadam cõmunicent. 25. vt biennij spatium junioribus Scholasticis cõtrahatur. 104. in vsu librorum prohibitorum. 19. in vsu Compendij priuilegiorum. 9. vt Romam ituri externorum negotia suscipiant. 46.
Notitia per confessionem habita vti licere ne doceant Nostri prouideat. 23. neminem ad gradũ admittat sine expresso Generalis mãdato. 144.
Quomodo à reseruatis absoluatur. 66. quibus de rebus officio defunctus rationem reddere debeat. 77

R

Recreationis tempus quomodo transigendum. 54. recreationes eorum, qui tertium annũ agunt. 35. 44. recreationis dies pro Scholasticis in Collegio, vel in vinea. 73.
Regulæ 9. & 12. Summarij de manifestatione delicti declaratio. 111. Regulæ xxiv. expositio. 52. Item Regulæ xxvi. de silentio. 53. Regulæ xviij. Sacerdotum. 46.
Reliquiaria Nostrorum aurei valorem non excedant. 51

S

Sacerdotes noui quomodo in ministerijs occu-

occupandi. 12. Nouitij celebrant quo die vota faciunt. 14
Sacerdotum examen matutinum. 45. qua curam Regulam xviij. obseruare debeant. 46.
Scholastici iuniores in Collegijs biennij saltem spatio seorsim habitant. 103. quomodo, & per quos illo tempore regendi. 104. &c.
Scholasticis cum in villa, seu prædio versantur obseruanda. 109. eorũ recreatio hebdomadaria quomodo instituenda. 39
Sepulcrorum insignia in Ecclesijs nostris. 18. 19.
Silentium vbi maxime seruandum. 53
Socius Prouincialis de eo semel quotannis scribat ad Generalem. 17.
Socius testis in omni visitatione retinendus. 46. referre Superiori debet si quid secus accidat. 47
Sodalitates Beatę Virginis quo pacto ad primariã aggregentur. 183
Suffragia pro ijs, qui extra suas Prouincias moriuntur. 20
Superiores locales Generalis onus participant. 19. designati, antequam ineant, duos menses in librorum Nostrorum lectione ponãt. 17. exercitijs spiritualibus se recolligant. 11
Horã considerationis obseruent. 21. inquirant, an Pręfectus rerum spiritualium suo munere fungatur. 21. & an seruentur, quæ statuta de confessionibus, visitationibusque mulierum. 23. In exigenda ratione conscientiæ secretum seruent. 16. vitiorum linguæ auctores inquirant, & puniant. 23.
Caueant ne Nostri notitia per confessionem habita vti licere doceant, pag. 23
Consultent priusquam de re aliqua Prouinciali scribat. 22. In consultationibus ordinarijs aliquid legant ex regulis, &c. 25. initio mensis consultent de executione. 25
Quomodo gerere se debeant in manifestatione delicti. 115. in danda facultate absoluendi à reseruatis. 62. quomodo

do ipsi ab illis absolui possunt. 66. Iuniorum scholasticorum curam quo pacto exerceant. 103. quæ circa bona Collegijs suis applicanda obseruare debeāt. 11 quomodo de rebus aliènandis informare. 130. quo item modo cōtractus celebrare. 177.

A subditis exigere nō possunt, vt ipsis confiteantur. 57. nec vti notitia per confessionem habita. 37.

Aedificare nihil possunt inconsulto Prouinciali. 22. nec facultatem suis dare, vt ad pprios vsus ab externis accipiant. 49.

Superiores subinde mutādi. 14. eorum mutatio quo pacto cum Generali tractanda. 14.

T

Tertius annus probationis peractis studijs omnibus obeundus. 28.

Qui illum acturi sunt, de suis defectibus monendi. 28. Instructori suo confiteantur. 35. In ijs quæ ad domesticam disciplinā spectant, à Rectore & Ministro pendent. 35. Quæ illis Bullæ ostendi debeant. 9. qui libri concedi. 37. Eorum regulæ, & instructio. 39. &c.

De ijs qui in tertio anno non proficiunt. 29

V

Viatica nostris qualia esse debeant. 51

Visitantis Prouincialem instructio. 75. 79

Vota eorum qui redeunt ad Societatem. 8

Votum peculiare continetur in promissione ingrediēdi Societatem. pag. 52

FINIS.